

2001_Az_Qiyabi_Yekun imtahan testinin sualları

Fənn : 2001 İqtisadi təhlilin nəzəriyyəsi

1 Mühasibat hesabları haqqında elm (logistologiya) aşağıdakı şəkildə inkişaf olmuşdur :

- operativ uçotu
- proqnozlaşdırma və idarə etmənin riyazi təhlil aparatı qismində
- təsərrüfat fəaliyyətinin təhlili
- mühasibat uçotu
- praktik audit

2 İqtisadi təhlilin təşəkkül və inkişaf tarixi ayrılmaz surətdə aşağıdakı ilə bağlıdır :

- menecment tarixi ilə
- makroiqtisadiyyat tarixi ilə
- statistik uçot tarixi ilə
- mühasibat uçotu tarixi ilə
- istehsal münabətləri tarixi ilə

3 Təşkilatın idarə olunması üçün zəruri olan informasiyanın hazırlanması prosesi kimi təhlil hansı tələbləri özündə əks etdirir?

- təsisçilərin tələblərini.
- MHBS-nin tələblərini;
- mühasibat uçotu haqqında qaydanın tələblərini;
- idarəetmənin tələblərini;
- istehlakçıların tələblərini;

4 Nisbi göstəricilərin təhlili nəyi xarakterizə edir?

- doğru cavab yoxdur.
- hesabatın ayrı-ayrı maddələrinin ümumi nəticəyə təsirini;
- sahə üzrə şirkətlərin göstəricilərin müqayisəsini;
- hesabatın ayrı-ayrı maddələri arasında nisbəti;
- hesabatın öyrənilən maddəsinin ötən dövrün eyni göstəricisi ilə müqayisəsini;

5 Ekstensiv amillərə aid edilmir:

- istifadə olunan materialların həcmnin artması.
- işçilərin sayının artması;
- əmək predmetlərinin miqdarının artması;
- aktivlərin dövr sürətinin artması;
- avadanlıqların miqdarının artması;

6 Təşkilatın maliyyə - təsərrüfat fəaliyyətinin təhlili:

- təşkilatın fəaliyyətinin fasiləsizliyi ehtimalının tədqiqidir.
- istehlakçılar və şirkətlər haqqında elmdir;
- statistika, iqtisadi nəzəriyyə, mühasibat uçotu və maliyyə təhlili üzrə xüsusi biliklər sistemidir;
- iqtisadi proseslərin tədqiqi ilə əlaqədar xüsusi biliklər sistemidir;
- təşkilatlar arasında iqtisadi əlaqələrin tədqiqidir;

7 Mühasibat (maliyyə) hesabatlarının təhlilində istifadə olunan informasiyalar hansı tələblərə cavab verməlidir?

- doğru cavab yoxdur
- konfidensiallıq;

operativlik

- əhəmiyyətlik;
proqnozlaşdırma.

8 Mütləq fərq üsulunun mahiyyəti necə başa düşülür?

təşkilatın və rəqibin iqtisadi göstəricilərinin müqayisəsi
bazis və hesabat dövrünün göstəricilərinin müqayisəsi;
təhlil olunan göstəriciyə amillərin təsirinin eyni vaxtda əsaslandırılması;

- ayrı-ayrı amillərin dəyişməsinin nəticə göstəricisinə təsirinin hesablanması;
nəticə göstəricisinin dinamikasının qiymətləndirilməsi;

9 Mühasibat (maliyyə) hesabatı hansı uçot məlumatları əsasında formalaşdırılır?

normativ.

operativ uçot;

biznes-plan;

- mühasibat uçotu;
proqnoz;

10 Maliyyə hesabatı göstəricilərinin dinamikasının proqnozlaşdırılması hansı təhlil vasitəsilə həyata keçirilir?

üfiqi təhlil vasitəsi ilə.

koorelyasiya təhlili vasitəsi ilə;

şaquli təhlil vasitəsi ilə;

- trend təhlili vasitəsi ilə;
amilli təhlil vasitəsi ilə;

11 Amilli təhlil vasitəsi ilə nəyin təsiri müəyyən edilir?

təşkilatın məcmu xərcləri.

təşkilatın kommertiya sirri;

rəqibin iqtisadi göstəricilərinin keyfiyyət dəyişiklikləri;

- ayrı-ayrı amillərin nəticə göstəricisinə təsiri;
təşkilatın mənfəətinin (zərərini) strukturu;

12 Evristik üsullardan nə üçün istifadə edilir?

iqtisadi riyazi metoduna.

stoxastik amilli təhlil üsullarına;

iqtisadi qərarların optimal həlli metodlarına ;

- informasiyanın məntiqi işlənməsi metodlarına;
determinləşdirilmiş amilli təhlil metodlarına;

13 Amilli təhlil vasitəsi ilə müəyyən edilir:

təşkilatın məcmu xərcləri.

təşkilatın kommertiya sirri;

rəqibin iqtisadi göstəricilərinin keyfiyyət dəyişiklikləri;

- ayrı-ayrı amillərin nəticə göstəricisinə təsiri;
təşkilatın mənfəətinin (zərərini) strukturu;

14 Evristik üsullar aid edilir:

iqtisadi riyazi metoduna.

stoxastik amilli təhlil üsullarına;

iqtisadi qərarların optimal həlli metodlarına

- informasiyanın məntiqi işlənməsi metodlarına;

determinləşdirilmiş amilli təhlil metodlarına;

15 İqtisadi təhlilin əsas istiqamətləri

- diaqnostik; müqayisə etmə
qruplaşdırma; qiymətləndirmə;
müqayisə; müşahidə; qərarların qəbul edilməsi
● qiymətləndirmə, diaqnostika, proqnozlaşdırılma,
qruplaşdırma; müşahidə

16 İqtisadi təhlil ən çox hansı elm ilə bağlıdır?

- menecment
iqtisadi nəzəriyyə
marketing
● auditlə
qiymətin əmələ gəlməsi

17 İqtisadi təhlilə aiddir:

- maliyyə təhlili
mühasibat uçotu;
statistik təhlil
● təsərrüfatdaxili istehsal təhlili və maliyyə təhlili
idarəetmə uçotu;

18 Hansı elm iqtisadi təhlilin nəzəri əsasını təşkil edir?

- statistika
mühasibat uçotu
fəlsəfinin dərkətmə nəzəriyyəsi
● iqtisadi nəzəriyyə
müəssisənin iqtisadiyyatı

19 İqtisadi təhlilin obyektlərinə daxildir:

- istehsal olunmuş məhsulun miqdarı
əmtəlik məhsulların istehsalı və satışı;
müəssisənin maliyyə sabitliyi;
● təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələri;
istehsalın idarə edilməsi prosesi;

20 İqtisadi təhlilin məqsədi:

- biznes planların hazırlanması;
təsərrüfat faktlarının sənədləşdirilməsi
● təsərrüfat subyektlərinin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi;
idarəetmə qərarının qəbulu üçün informasiyaların hazırlanması;
təşkilatın fəaliyyətini xarakterizə edən göstəricilərin hesablanması;

21 İqtisadi qanunların təsir xarakterinin öyrənilməsi, müəssisənin konkret şərtlərində iqtisadi hadisə və proseslərin qanunauyğunluğu və tendensiyalarının müəyyən edilməsi :

- iqtisadi təhlilin vəzifəsidir
● iqtisadi təhlil metodikasının elementidir
iqtisadi təhlilin prinsipidir
iqtisadi təhlilin funksiyasıdır
iqtisadi təhlilin amilidir

22 İqtisadi təhlilin prinsipi aşağıdakıdır :

- dəyər qiyməti
- komplekslik
- retrospektivlik
- həqiqiqlik
- münasiblik

23 İqtisadi təhlil - bu :

- iqtisadi biliklər sisteminin sahəsidir
- “menecment” elminin bir hissəsidir
- idarə qərarların qəbul olunma metodologiyasıdır
- biznesin idarə olunma metodologiyasıdır
- mühasibat uçotunun bir hissəsidir

24 Tədarükçüdən istehlakçıya qədər təşkilat, planlaşdırma, idarə etmə və maddi və informasiya axınının nəzarət sistemi ilə məşğul olur :

- iqtisadi təhlil
- biznes – planlaşdırma
- menecment
- loqistika
- iqtisadi kibernetika

25 Analitik tədqiqatın məntiqi aşağıdakıdan təşkil olunur :

- analiz və sintezin istifadə olunması
- induksiya və deduksiya istifadə olunması
- abstrakt məfhumdan konkret məfhum qalxma metodu
- konkret məfhumdan abstrakt məfhum qalxma metodu
- tədqiq olunan göstəriciyə amillərin təsirinin təyin olunması

26 Təhlilin mahiyyəti, zəruriliyi və ardıcılığı aşağıdakını müəyyən edir

- idrak nəzəriyyəsi
- iqtisadi təhlil nəzəriyyəsi
- mühasibat uçotu nəzəriyyəsi
- menecment nəzəriyyəsi
- iqtisadi nəzəriyyə

27 İqtisadi təhlil :

- mövcud olan istehsalat effektivliyi ehtiyatlarını və onların bazar iqtisadiyyatında tam istifadə olunmasını aşkar edir.
- iqtisadi inkişaf qanunauyğunluğunda ifadə olunan iqtisadi qanunların təsirini tədqiq edir.
- sözün həqiqi mənasında bilavasitə təsərrüfat (iqtisadi) həyatı öyrənir.
- yeni bilik sahələrinin əmələ gəlməsinə və onların müstəqil elmə ayrılmasına səbəb olur
- daimi genişlənən iqtisadi inkişaf sistemi vasitəsilə mürəkkəb sistemləri, kompleks problemləri və onların qavramasını tədqiq edir.

28 Mütləq fərq üsulunun mahiyyəti nədir?

- təşkilatın və rəqibin iqtisadi göstəricilərinin müqayməsi
- ayrı-ayrı amillərin dəyişməsinin nəticə göstəricisinə təsirinin hesablanması;
- təhlil olunan göstəriciyə amillərin təsirinin eyni vaxtda əsaslandırılması;
- bazis və hesabat dövrünün göstəricilərinin müqayməsi;
- nəticə göstəricisinin dinamikasının qiymətləndirilməsi;

29 İqtisadi təhlilin qeyri uçot informasiyasına aid edilir:

mühasibat hesabları üzrə dövriyyə cədvəlləri

- auditor arayışı;
- xərc smetası;
- ilkin sənədlər;
- cari planlar;

30 Mühasibat hesabatı hansı məlumatlar əsasında formalaşdırılır?

normativ.

- mühasibat uçotu;
- biznes-plan;
- operativ uçot;
- proqnoz;

31 Hansı elm iqtisadi təhlilin metodoloji əsasını təşkil edir?

statistika

- fəlsəfənin dərkətmə nəzəriyyəsi;
- iqtisadi nəzəriyyə;
- mühasibat uçotu;
- müəssisənin iqtisadiyyatı;

32 İqtisadi təhlil özündə əks etdirir:

iqtisadi hal və proseslərin qiymətləndirilməsi və proqnozlaşdırılması;

- iqtisadi hal və proseslərin hissələrə ayrılması;
- iqtisadi hal və hadisələrin müqayisə edilməsi və əsaslandırılması
- iqtisadi hal və proseslərin ümumiləşdirilməsi və kompleks öyrənilməsi;
- iqtisadi hal və proseslərin uzlaşdırılması və qruplaşdırılması;

33 Təhlilin həqiqi praktiki yararlığı aşağıdakılardan ibarətdir :

digər biznes subyektləri ilə istehsal qarşılıqlı münasibətlərin yaradılmasından
mühasibat (maliyyə) hesabatının tərtib olunmasından
müəssisənin biznes - planının tərtib olunmasından
doğru informasiyanın təqdim olunmasından

- istehsaldaxili ehtiyatların aşkar olunmasından və ölçülməsindən

34 Mühasibat balansı haqqında elm (statmologiya) aşağıdakı şəkildə inkişaf olmuşdur :

proqnozlaşdırma və idarə etmənin riyazi təhlil aparatı qismində
operativ uçotu

- təsərrüfat fəaliyyətinin təhlili
- mühasibat uçotu
- praktik audit

35 Mühasibat hesabları haqqında elm (logistologiya) aşağıdakı şəkildə inkişaf olmuşdur :

təsərrüfat fəaliyyətinin təhlili

- mühasibat uçotu
- operativ uçotu
- praktik audit
- proqnozlaşdırma və idarə etmənin riyazi təhlil aparatı qismində

36 İqtisadi təhlilin təşəkkül və inkişaf tarixi ayrılmaz surətdə aşağıdakı ilə bağlıdır :

menecment tarixi ilə

- mühasibat uçotu tarixi ilə
- statistik uçot tarixi ilə

makroiqtisadiyyat tarixi ilə
istehsal münabətləri tarixi ilə

37 Materialverimi göstəricisinin hesablanması üçün hansı modeldən istifadə olunur?

- bölünən;
qarışıq;
multiplikativ;
additiv;
düzgün cavab yoxdur.

38 Amilli təhlilin dəfəli modeli üçün hansı metoddan istifadə məqbul hesab olunur?

- balans.
mütləq fərq;
indeks;
zəncirvari yerdəyişmə;
müqayisə;

39 Təhlildə informasiyanın məntiqi işlənməsi üsulu hansıdır?

- korrelyasiya.
balans əlaqələndirmə;
zəncirvari yerdəyişmə;
evristik;
xətti proqramlaşdırma;

40 İqtisadi təhlilin üsul və qaydalarının tətbiqinin ardıcılığı nəyi xarakterizə edir?

- mahiyyətini.
göstəricilərin hesablanması;
metodologiyanı;
metodikanı;
qaydanı;

41 Təşkilatın idarə olunması üçün zəruri olan informasiyanın hazırlanması prosesi kimi təhlil əks etdirir:

- təsisçilərin tələblərini
MHBS-nin tələblərini;
mühasibat uçotu haqqında qaydanın tələblərini;
idarəetmənin tələblərini;
istehlakçıların tələblərini

42 Mühasibat (maliyyə) hesabatlarının təhlilində istifadə olunan informasiyalar aşağıdakı tələblərə cavab verməlidir:

- operativlik
konfidensiallıq;
operativlik
əhəmiyyətlik;
proqnozlaşdırma.

43 Mütləq fərq üsulunun mahiyyəti nədir?

- təşkilatın və rəqibin iqtisadi göstəricilərinin müqayməsi
bazis və hesabat dövrünün göstəricilərinin müqayisəsi;
təhlil olunan göstəriciyə amillərin təsirinin eyni vaxtda əsaslandırılması;
ayrı-ayrı amillərin dəyişməsinin nəticə göstəricisinə təsirinin hesablanması;
nəticə göstəricisinin dinamikasının qiymətləndirilməsi;

44 İqtisadi təhlilin qeyri uçot informasiyasına aid edilir:

- mühasibat hesabları üzrə dövriyyə cədvəlləri
- ilkin sənədlər;
- xərc smetası;
- auditor arayışı;
- cari planlar;

45 Mühasibat hesabatı hansı məlumatlar əsasında formalaşdırılır?

- normativ.
- operativ uçot;
- biznes-plan;
- mühasibat uçotu;
- proqnoz;

46 Hansı elm iqtisadi təhlilin metodoloji əsasını təşkil edir?

- statistika
- mühasibat uçotu;
- iqtisadi nəzəriyyə;
- fəlsəfənin dərkətmə nəzəriyyəsi;
- müəssisənin iqtisadiyyatı;

47 İqtisadi təhlil özündə əks etdirir:

- iqtisadi hal və hadisələrin müqayisə edilməsi və əsaslandırılması
- iqtisadi hal və proseslərin uzlaşdırılması və qruplaşdırılması;
- iqtisadi hal və proseslərin qiymətləndirilməsi və proqnozlaşdırılması;
- iqtisadi hal və proseslərin hissələrə ayrılması;
- iqtisadi hal və proseslərin ümumiləşdirilməsi və kompleks öyrənilməsi;

48 Təhlilin həqiqi praktiki yararlığı aşağıdakılardan ibarətdir :

- digər biznes subyektləri ilə istehsal qarşılıqlı münasibətlərin yaradılmasından
- müəssisənin biznes - planının tərtib olunmasından
- mühasibat (maliyyə) hesabatının tərtib olunmasından
- istehsaldaxili ehtiyatların aşkar olunmasından və ölçülməsindən
- doğru informasiyanın təqdim olunmasından

49 Mühasibat balansı haqqında elm (statmologiya) aşağıdakı şəkildə inkişaf olmuşdur :

- proqnozlaşdırma və idarə etmənin riyazi təhlil aparatı qismində
- praktik audit
- mühasibat uçotu
- təsərrüfat fəaliyyətinin təhlili
- operativ uçotu

50 İqtisadi kibernetika metodları (sistemli təhlil, immitasiya metodları, modelləşdirmə metodları və s.) aşağıdakılara aiddir :

- xaric etmə üsullarına
- təhlilin iqtisadi - riyazi metodlarına
- təhlilin ənənəvi metodlarına
- təhlilin məntiqi metodlarına
- təhlilin evristik metodlarına

51 Əməliyyatların tədqiq metodları (xəyyi proqramların həlli, ehtiyatların idarə olunması, oyun nəzəriyyələri, planlaşdırma və idarə etmənin şəbəkə metodları, kütləvi xidmət nəzəriyyəsi) aşağıdakılara

aiddir :

xaric etmə üsullarına

- təhlilin iqtisadi - riyazi metodlarına
- təhlilin ənənəvi metodlarına
- təhlilin məntiqi metodlarına
- təhlilin evristik metodlarına

52 Stoxastik təhlilin üsulları (ikiqatlı və cəm korrelyasiya, reqressiya, dispers təhlil, komponent təhlil və s.) aşağıdakılara aiddir :

təhlilin ənənəvi metodlarına

- təhlilin iqtisadi - riyazi metodlarına
- xaric etmə üsullarına
- təhlilin evristik metodlarına
- təhlilin məntiqi metodlarına

53 Bu model $Y = B_0X_0 + B_1X_1 + B_2X_2 + \dots + B_nX_n$, (burada Y - qətedici göstərici, $X_0, X_1, X_2, \dots, X_n$ - faktor göstəriciləri, $B_0, B_1, B_2, \dots, B_n$ - faktorların qətedici göstəriciyə təsir intensivliyini göstərən əmsallardır) - aşağıdakıların modelidir :

korrelyasiya təhlilinin modeli

- reqressiya təhlilinin modeli
- variasiya təhlilinin modeli
- dispersiya təhlilinin modeli
- komponent təhlilinin modeli

54 Dispersiya təhlili, komponent təhlil aşağıdakılara aiddir :

sadə riyaziyyat metodlarına

- stoxastik təhlil üsullarına
- əməliyyatların tədqiq metodlarına
- iqtisadi kibernetika metodlarına
- riyazi statistika metodlarına

55 Sistemli təhlil, imitasiya metodları, modelləşdirmə metodları aşağıdakılara aiddir :

riyazi statistika metodlarına

- iqtisadi kibernetika metodlarına
- stoxastik təhlil üsullarına
- sadə riyaziyyat metodlarına
- əməliyyatların tədqiq metodlarına

56 Korrelyasion təhlilin modelləri aşağıdakılardır :

korrelyasiya əmsalı, variasiya əmsalı

- korrelyasiya əmsalı, determinasiya əmsalı
- variasiya əmsalı, ritmlilik əmsalı
- determinasiya əmsalı, fond verimi əmsalı
- korrelyasiya əmsalı, reqressiya əmsalı

57 Bu formul $St = S_0 (1 + i)^t$ (burada i - illik faiz tarifi, t - faizlərin artırılma dövrlərinin sayı, S_0 - baza məbləğ - pul məbləğinin müasir dəyəri, St - pul məbləğinin gələcək dəyəri) - aşağıdakıların formuludur :

sadə diskontun hesablama formulu

- mürəkkəb faizlərin artırılma formulu
- diskont - faktorun formulu
- sadə və mürəkkəb faizlərin artırılmış məbləğ formulu
- sadə faizlərin artırılma formulu

58 Bu formul $I = S0 / 1 - it$ (burada i - illik faiz tarifi, t - faizlərin artırılma dövrlərinin sayı, $S0$ - baza məbləğ, I - artırılmış məbləğ) - aşağıdakıların formuludur :

diskont - faktorun formulu

- sadə diskontun hesablama formulu
- sadə faizlərin artırılma formulu
- sadə və mürəkkəb faizlərin artırılmış məbləğ formulu
- mürəkkəb faizlərin artırılma formulu

59 Ehtiyatların idarə olunması, oyunlar nəzəriyyəsi, kütləvi xidmət nəzəriyyəsi aşağıdakılara aiddir :

riyazi statistika metodlarına

stoxastik təhlil üsullarına

sadə riyaziyyat metodlarına

iqtisadi kibernetika metodlarına

- əməliyyatların tədqiq metodlarına

60 Stoxastik təhlildə nəticə və amillər arasında əlaqə necədir?

aktiv

multiplikativ;

- korrelyasiya;
- funksional;
- qeyrimüəyyən;

61 Təşilatın idarə olunması üçün yalnız statistik mühasibat modelinin deyil, həm də proseslərin əks etdirilməsinin vacibliyini hansı konsepsiya təsdiq edir?

həyat tsikli konsepsiyası;

- iqtisadi ölçü konsepsiyası;
- kapitalın qorunub saxlanması və genişləndirilməsi konsepsiyası
- qeyri müəyyənlik və risk;
- pul axınları konsepsiyası ;

62 İqtisadi təhlilin metodologiyasının həyata keçirilməsini təmin edən göstəricilərin sistemləşdirilməsi hansı konsepsiyaya əsaslanır?

qeyri müəyyənlik və risk;

kapitalın qorunub saxlanması və genişləndirilməsi konsepsiyası.

- iqtisadi ölçü konsepsiyası;
- həyat tsikli konsepsiyası;
- pul axınları konsepsiyası ;

63 İqtisadiyyat haqqında hansı konsepsiyaya görə istənilən analitik informasiya mütləq səciyyə daşımır?

kapitalın qorunub saxlanması və genişləndirilməsi konsepsiyası

həyat tsikli konsepsiyası;

iqtisadi ölçü konsepsiyası;

- qeyri müəyyənlik və risk;
- pul axınları konsepsiyası ;

64 Gələcəkdə investisiya məbləğinin azalması üzrə maliyyə əməliyyatı necə adlanır?

azalma.

bölmə

kompaundinq;

- diskontlaşdırma;
- artım;

65 Hansı göstərici vasitəsi ilə sövdələşmənin səmərəliliyi qiymətləndirilir?

- orta bazar faiz dərəcəsi.
- mütləq itgi məbləği;
- FV-nin mütləq artımı ;
- mənfəət norması;
- diskontlaşdırma dərəcəsi;

66 Aparılan təhlilin tələbindən asılıdır:

- təşkilatın ödəmə qabiliyyəti.
- təşkilatın maliyyəsi;
- təsərrüfat uçotu sistemi;
- idarəetmə üçün informasiyaya tələbat;
- resurslardan istifadənin səmərəliliyi;

67 Konkret analitik prosesin icrası üzrə nəzərdə tutulan təlimat necə adlanır?

- üsul.
- metodologiya;
- prinsip;
- metodika;
- konsepsiya;

68 Hesabat dövrünün sonuna anbarda hazır məhsul qalığının azalması nəyin artmasını əks etdirir?

- gələcək dövrün gəlirlərini.
- hesabat dövründən sonrakı ilin əvvəlinə hazır məhsul qalıqlarını
- hesabat dövründə məhsul buraxılışını;
- hesabat dövründə satılmış məhsulun həcmi;
- hesabat dövrünün sonuna debitor borclarını;

69 Mühasibat balansının uzunmüddətli aktivlərinə daxildir:

- emissiya gəliri.
- bank kreditləri;
- kreditör borcları;
- ehtiyatlar;
- bölüşdürülməmiş mənfəət;

70 Informasiyanın kənar istifadəçiləri kimlər hesab olunur?

- təşkilatın rəhbərliyi.
- təşkilatın fəaliyyətində dolayı maraqlı olanlar;
- təşkilatın fəaliyyətində birbaşa maraqlı olanlar;
- təşkilatın fəaliyyətində birbaşa və dolayı marağı olanlar;
- təşkilatın müvafiq strukturları;

71 Hansı göstərici istehsalın texniki səviyyəsindən daha çox asılı hesab olunur?

- təşkilatın maliyyə sabitliyi.
- bağlanmış müqavilələrin yerinə yetirilməsi;
- işçilərin sayı;
- əmək məhsuldarlığı;
- əmək haqqı fondu;

72 İqtisadi göstəricilər təsərrüfat prosesində nəyi səciyyələndirir?

- baş vermiş təsərrüfat proseslərinin məzmununu.

- baş vermış təsərrüfat proseslərinin dinamikasını;
- baş vermış təsərrüfat proseslərinin statistikasını;
- baş vermış təsərrüfat proseslərinin statistikasını və dinamikasını;
- baş vermış təsərrüfat proseslərinin formalarını;

73 Təşkilatın fəaliyyətinin aşağıdakı səmərəlilik göstəricisi hansıdır?

- əməyin fondla silahlanması.
- fondtutumu;
- pul gəliri;
- mənfəət;
- materialtutumu;

74 Təşkilatın fəaliyyətinin səmərəliliyinin ümumiləşdirilmiş aşağıdakı göstəricisi hansıdır?

- müstəqillik əmsalı.
- aktivlərin dövranı əmsalı;
- cari likvidlik əmsalı;
- rentabellik;
- əmək məhsuldarlığı;

75 Mühasibat (maliyyə) hesabatının bölməsinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- əmlak vergisi;
- qısamüddətli öhdəliklər;
- məhsulun tam maya dəyəri.
- sığortaya ayırmalar;
- işçilərin orta siyahı sayı;

76 Mühasibat (maliyyə) hesabatının bölməsinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- müəssisənin təşkilati səviyyəsi.
- əmlak vergisi;
- işçilərin orta siyahı sayı;
- uzunmüddətli öhdəliklər;
- müəssisənin texniki səviyyəsi;

77 Mühasibat (maliyyə) hesabatının bölməsinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- müəssisənin təşkilati səviyyəsi.
- əmlak vergisi;
- işçilərin orta siyahı sayı;
- kapital;
- müəssisənin texniki səviyyəsi;

78 İqtisadi təhlildə istifadə olunan hansı üsul tədqiq olunan obyektlərdə pis tendensiyalar haqqında xəbər verə bilər, göstəricilərin qarşılıqlı əlaqəsində qanunauyğunluqları qeyd etməyə imkan verir ?

- inteqral
- müqayisə
- zəncirvari əvəz etmə
- qrafik
- balans

79 Bu amilli modelinin dəyişdirilməsi üçün hansı metoddan istifadə olunmuşdur ? $y = a / b = a : c / b : c = X1 / X2$

- genişləndirmə
- ayırılma

detallaşma

- əksiltmə
- uzadılma

80 Bu amilli modelinin dəyişdirilməsi üçün hansı metoddan istifadə olunmuşdur ? $y = a / b = a \cdot c / b \cdot c = a / c \cdot c / b = X1 \cdot X2$

detallaşma

uzadılma

əksiltmə

- genişləndirmə
- ayrılma

81 Bu amilli modelinin dəyişdirilməsi üçün hansı metoddan istifadə olunmuşdur ? $C = a / b = x + y + z + \delta / b$ burada $a = x + y + z + \delta$

detallaşma

ayrılma

əksiltmə

- uzadılma
- genişləndirmə

82 Bu amilli modelinin dəyişdirilməsi üçün hansı metoddan istifadə olunmuşdur ? $y = a / b = a / l + m + n + p$ burada $b = l + m + n + p$

detallaşma

genişləndirmə

uzadılma

- ayrılma
- əksiltmə

83 Bu amilli modelinin dəyişdirilməsi üçün hansı metoddan istifadə olunmuşdur ? $MH = \dot{I}şS \cdot \dot{I}st$; $MH = \dot{I}şS \cdot G \cdot \dot{G}st$; $MH = \dot{I}şS \cdot G \cdot M \cdot Oist$ burada MH - məhsulun həcmi, $\dot{I}şS$ - işçilərin sayı, $\dot{I}st$ - orta illik istehsal, G - hesabat dövründə bir işçi tərəfindən işlənmiş günlərin sayı, $\dot{G}st$ - orta günlük istehsal, M - iş gününün müddəti, $Oist$ - orta saatlıq istehsal

bu faktor modelinə daxil olan faktorların genişlənməsi

bu faktor modelinə daxil olan faktorların uzadılması

bu faktor modelinə daxil olan faktorların formal ayrılma

- detallaşma, çıxış sisteminin faktor - vuruqlara ayrılması yolu ilə bu faktor modelinə daxil olan faktorların əksiltməsi

84 Təhlil olunan müəssisənin rəqiblərin qabaqcıl iş təcrübəsi ilə müqayisəsinin məqsədi aşağıdakıdır :

tədqiq olunan göstəricilərin qarşılıqlı əlaqələrinin öyrənilməsi

xərclərə nəzarət

planın yerinə yetirilmə dərəcəsinin qiymətləndirilməsi

- istehsalat effektivliyinin artırılma ehtiyatlarının axtarışı
- iqtisadi proseslərin inkişaf tendensiyalarının müəyyən olunması

85 Müəssisənin gəlirlərinin və onun gələcək maliyyə vəziyyətinin proqnozlaşdırılması üçün istifadə olunmuş modellər :

tam bölünən modellərdir

normativ modellərdir

deskriptiv modellərdir

- predikativ modellərdir
- additiv modellərdir

86 Normativ modellər :

tədqiq olunan göstəricilər arasında səbəbiyyət - nəticə qarşılıqlı əlaqəsini əks etdirirlər

təsviri xarakterli modellər, maliyyə vəziyyətinin təhlilində istifadə olunurlar

müəssisənin gəlirlərinin və onun gələcək maliyyə vəziyyətinin proqnozlaşdırılması üçün istifadə olunur

- müəssisə fəaliyyətinin faktiki nəticələrini büdcə üzrə hesablanmış gözlənilən nəticələr ilə müqayisə etməyə imkan verir
- idarə qərarlarının qəbul olunması üçün gərəklidir

87 Hesabat balansın qurulması, maliyyə hesabatların kəsiklərdə təqdim olunması, hesabatın vertikal və üfqi təhlilinə aşağıdakılara aiddir :

tam bölünən modellərə

predikativ modellərə

normativ modellərə

- deskriptiv modellərə
- additiv modellərə

88 Zəncirvari əvəz etmə üsulunun üstünlükləri nədir ?

onu faktorların təsirinin hesablanması üçün həm determinləşdirilmiş, həm də stoxastik təhlildə istifadə edirlər

faktorların seçilmiş əvəz etmə qaydasından asılı olaraq faktor ayrılmasının nəticələri müxtəlif olur

bu metodun istifadəsi nəticəsində son faktorun təsir kəmiyyətinə əlavə edilən ayrılmaz qalıq əmələ gəlir

onun istifadəsi zamanı kəmiyyət və keyfiyyət faktorlarının əvəz etmə ardıcılığına riayət etmək lazımdır

- istifadənin universallığı və sadəliyi (istənilən tip faktor modelləri üçün istifadə olunur)

89 Determinləşdirilmiş amilli təhlilin hansı üsulunda faktorların sərbəstliyi haqqında müddəaya riayət olunur ?

indeks

nisbi fərqlər

mütləq fərqlər

- inteqral
- zəncirvari əvəz etmə

90 Amilli təhlilində indeks metodunun nöqsanı nədir ?

analitik formula daxil edilmiş faktorların sayı ikidən artıq olmalıdır, qətedici göstərici isə yalnız faktorların cəmi şəklində təsvir edilir

analitik formula daxil edilmiş faktorların sayı ikidən artıq olmamalıdır, qətedici göstərici isə yalnız faktorların cəmi şəklində təsvir edilir

analitik formula daxil edilmiş faktorların sayı ikidən artıq olmalıdır, qətedici göstərici isə yalnız faktorların vurma hasili şəklində təsvir edilir

- analitik formula daxil edilmiş faktorların sayı ikidən artıq olmamalıdır, qətedici göstərici isə yalnız faktorların vurma hasili şəklində təsvir edilir

analitik formula daxil edilmiş faktorların sayı üçdən artıq olmamalıdır, qətedici göstərici isə yalnız faktorların vurma hasili və ya tam bölünən şəklində təsvir edilir

91 Nəticəvi göstərici - satışların həcmi və ona təsir edən amillər - satılan məhsulun miqdarı və onların qiyməti arasındakı əlaqə hansı determinləşdirilmiş model ilə təsvir olunur ?

normativ

tam bölünən

additiv

- multiplikativ
- qarışıq

92 Determinləşdirilmiş amilli təhlilin indeks üsulu satış həcmnin dəyişdirilməsinə aşağıdakı amillərin təsirini müəyyən etməyə imkan verir :

satışın həcmi və bir işçi tərəfindən orta illik məhsul istehsalı
 əsas vəsaitlərin orta illik dəyəri və əsas vəsaitlərin gəlirliyi
 satışların gəlirliyi və dövriyyə aktivlərinin dövriyyəsi

- satılan məhsulun miqdarı və onların qiyməti
 maddi xərclərin dəyəri və məhsulların həcmi

93 Tam bölünən modellər üçün amillər sisteminin uzadılma üsulu aşağıdakıları nəzərdə tutur :

kəsrin həm surətinin, həm də məxrəcinin bir və ya bir neçə yeni göstəriciyə uzadılması
 bir və ya bir neçə amilin oxşar göstəricilərin cəminə və ya vurma hasilinə dəyişdirilməsi yolu ilə başlanğıc amilli modelinin məxrəcinin uzadılması

- kəsrin surəti və məxrəcinin bir və ya bir neçə yeni göstəriciyə vurulması
 bir və ya bir neçə amilin oxşar göstəricilərin cəminə dəyişdirilməsi yolu ilə başlanğıc amilli modelinin surətinin uzadılması
 kəsrin surət və məxrəcinin eyni göstəriciyə bölünməsi yolu ilə yeni amilli modelinin yaradılması

94 Tam bölünən modellər üçün amillər sisteminin əksiltmə üsulu aşağıdakıları nəzərdə tutur :

kəsrin həm surətinin, həm də məxrəcinin bir və ya bir neçə yeni göstəriciyə uzadılması
 bir və ya bir neçə amilin oxşar göstəricilərin cəminə və ya vurma hasilinə dəyişdirilməsi yolu ilə başlanğıc amilli modelinin surətinin uzadılması

- kəsrin surəti və məxrəcinin bir və ya bir neçə yeni göstəriciyə vurulması
 kəsrin surət və məxrəcinin eyni göstəriciyə bölünməsi yolu ilə yeni amilli modelinin yaradılması
 bir və ya bir neçə amilin oxşar göstəricilərin cəminə dəyişdirilməsi yolu ilə başlanğıc amilli modelinin surətinin uzadılması

95 Tam bölünən modellər üçün amillər sisteminin formal ayırma üsulu aşağıdakıları nəzərdə tutur :

kəsrin həm surətinin, həm də məxrəcinin bir və ya bir neçə yeni göstəriciyə uzadılması
 bir və ya bir neçə amilin oxşar göstəricilərin cəminə və ya vurma hasilinə dəyişdirilməsi yolu ilə başlanğıc amilli modelinin məxrəcinin uzadılması

- kəsrin surət və məxrəcinin bir və ya bir neçə yeni göstəriciyə vurulması
 kəsrin surət və məxrəcinin eyni göstəriciyə bölünməsi yolu ilə yeni amilli modelinin yaradılması
 bir və ya bir neçə amilin oxşar göstəricilərin cəminə və ya vurma hasilinə dəyişdirilməsi yolu ilə başlanğıc amilli modelinin surətinin uzadılması

96 Tam bölünən modellər üçün amillər sisteminin genişləndirmə üsulu aşağıdakıları nəzərdə tutur :

kəsrin həm surətinin, həm də məxrəcinin bir və ya bir neçə göstəriciyə uzadılması
 kəsrin surət və məxrəcinin eyni göstəriciyə bölünməsi yolu ilə yeni amilli modelinin yaradılması
 bir və ya bir neçə amilin oxşar göstəricilərin cəminə və ya vurma hasilinə dəyişdirilməsi yolu ilə başlanğıc amilli modelinin məxrəcinin uzadılması

- kəsrin surət və məxrəcinin bir və ya bir neçə yeni göstəricilərə vurulması hesabına başlanğıc amilli modelinin genişlənməsi
 bir və ya bir neçə faktorin oxşar göstəricilərin cəminə dəyişdirilməsi yolu ilə başlanğıc amilli modelinin surətinin uzadılması

97 $Y = X_1 : X_2$ tipli tam bölünən modellər sinifinə qarşı onların hansı dəyişdirmə üsulları tətbiq olunur ?

detallaşdırma, genişlənmə, sistemləşdirmə, ümumiləşdirmə
 genişlənmə, parçalanma, detallaşdırma, sintez
 toplama, vurma, bölmə, qalıq

- uzatma, formal ayırma, genişlənmə və əksiltmə
 induksiya, deduksiya, sintez, ümumiləşdirmə

98 Nəticəvi göstərici - istehsalın gəlirliyi və amillər - müəssisənin balans gəliri, əsas fondlar və dövriyyə vəsaitlərinin orta illik maya dəyəri arasındakı əlaqə hansı determinləşdirilmiş model ilə təsvir olunur ?

normativ
 additiv
 multiplikativ

- qarışıq
- tam bölünən

99 Nəticəvi göstərici - fond faydalı iş əmsalı və ona təsir edən amillər - buraxılan məhsulun həcmi və əsas istehsalat fondlarının orta illik maya dəyəri arasındakı əlaqə hansı determinləşdirilmiş model ilə təsvir olunur ?

- normativ
- additiv
- multiplikativ
- tam bölünən
- qarışıq

100 Nəticəvi göstərici - əmək ödənişi fondu və ona təsir edən amillər - işləyənlərin orta siyahı sayı və onların orta illik əmək haqqı arasındakı əlaqə hansı determinləşdirilmiş model ilə təsvir olunur ?

- normativ
- multiplikativ
- additiv
- tam bölünən
- qarışıq

101 Nəticəvi göstərici - satışların gəlirliyi və ona təsir edən amillər - satışdan əldə olunan gəlir və satılan məhsulun maya dəyəri arasındakı əlaqə hansı determinləşdirilmiş model ilə təsvir olunur ?

- normativ
- additiv
- multiplikativ
- tam bölünən
- qarışıq

102 Nəticəvi göstərici - məhsulun həcmi və ona təsir edən amillər - işləyənlərin sayı və onların orta illik istehsalı arasındakı əlaqə hansı determinləşdirilmiş model ilə təsvir olunur ?

- normativ
- tam bölünən
- additiv
- multiplikativ
- qarışıq

103 Nəticəvi göstərici - məhsulun maya dəyəri və ona təsir edən amillər - maddi xərclər, əmək ödənişi üçün xərclər, əlavə xərclər və s. arasındakı əlaqə hansı determinləşdirilmiş model ilə təsvir olunur ?

- normativ
- tam bölünən
- multiplikativ
- additiv
- qarışıq

104 Təhlilin səmərəliliyi üçün mühasibat hesabatının tərtib olunmasının əsas prinsipi nə hesab edilir?

- doğru cavab yoxdur
- idarəetmə uçotunun beynəlxalq standartlara uyğun tərtib olunması;
- mühasibat uçotunun dəqiq normativ tənziplənməsi;
- informasiyanın mühasibat hesabatında əks olunması;
- hazırlanmış informasiyanın tələb olunan informasiyaya uyğunluğu;

105 Təşkilatın likvidliyinin qiymətləndirilməsi üçün kimlər maraqlı hesab edilir?

menecerlər;
mülkiyyətçilər;
dövlət;
● kreditorlar;
səhmdarlar;

106 Təşkilatın fəaliyyətinin səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi üçün kimlər maraqlı hesab edilir?

menecerlər
kreditorlar;
dövlət
● mülkiyyətçilər;
səhmdarlar;

107 Aşağıdakı hansı bərabərsizlik fəaliyyətin səmərəliliyinin artmasını səciyyələndirir:

pul gəlirinin artım tempi adi fəaliyyət üzrə xərclərin artım tempinə bərabərdir.
pul gəlirinin artım tempi mənfəətin artım tempinə bərabərdir;
pul gəlirinin artım tempi mənfəətin artım tempindən yüksəkdir;
● pul gəlirinin artım tempi mənfəətin artım tempindən aşağıdır;
pul gəlirinin artım tempi adi fəaliyyət üzrə xərclərin artım tempindən aşağıdır;

108 Xüsusi kapitalın tərkibinə aşağıdakı hansı göstəricilər daxil edilmir?

məqsədli maliyyələşdirmə və daxilolmalar.
ehtiyat kapitalı;
əlavə kapital;
● gələcək dövrlərin gəlirləri və gələcək xərclər üzrə ehtiyatlar;
ötən illərin bölüşdürülməmiş mənfəəti;

109 Dövriyyə göstəriciləri nəyi özündə xarakterizə edir?

gəlirliyi.
bazar sabitliyini;
ödəməqabiliyyətini;
● işgüzar aktivliyi;
kreditqaytarma qabiliyyətini;

110 Dövriyyə aktivlərinə hansı vəsait aid edilir?

bank kreditləri, qeyri-maddi aktivlər, pul vəsaitləri
kreditor borcları, bank kreditləri, ehtiyatlar;
quraşdırılmış avadanlıqlar, pul vəsaitləri, qeyri-maddi aktivlər;
● pul vəsaitləri, debitor borcları, ehtiyatlar;
materiallar, torpaq, tikili və avadanlıqlar, ehtiyat kapitalı;

111 Hansı halda dəfəli (bölünən) modeldən istifadə olunur?

məhsulun keyfiyyətini qiymətləndirmək üçün;
fondlarla təmin olunma səviyyəsini qiymətləndirmək üçün;
qiymət və həcm əsasında satılmış konkret məhsulun həcmnin müəyyən olunması üçün;
● əmək məhsuldarlığının müəyyən olunması üçün;
dövrün sonuna anbarda məhsul qalıqlarının müəyyən olunması üçün;

112 Hansı halda balans modelindən istifadə olunur?

təşkilatın maliyyə sabitliyini qiymətləndirmək üçün;
fondlardan səmərəli istifadəni qiymətləndirmək üçün;
qiymət və həcm əsasında satılmış məhsulun həcmnin müəyyən olunması üçün;

- dövrün sonuna anbarda məhsul qalıqlarının müəyyən olunması üçün;
əmək məhsuldarlığının müəyyən olunması üçün;

113 İqtisadi təhlilin metodu səciyyəlidir:

təhlilin nəticələrinin rəsmiləşdirilməsi ilə.

proseslərin tarixi təsviri ilə;

göstəricilər sisteminin hazırlanması və istifadə olunması ilə;

- nəticə göstəricisinin dəyişməsinə səbəb olan amillərin müəyyən edilməsi və qiymətləndirilməsi ilə;
analitiklərin cəlb olunması ilə;

114 İnteqral metodunun xüsusiyyəti nə ilə izah olunur?

doğru cavab yoxdur.

modeldə amillərin yerləşməsi əhəmiyyət kəsb etmir;

daha dəqiq nəticə əldə olunur;

- istifadə zamanı inteqrallaşdırmanı tələb edir;
istifadə zamanı differensiallaşdırmanı tələb edir;

115 Stoxastik qarşılıqlı əlaqələrin öyrənilməsi zamanı iqtisadi təhlilin hansı əsas metodundan istifadə olunur?

indeks.

nisbi fərq;

mütləq fərq;

- korrelyasiya;
zəncirvari yerdəyişmə;

116 Xarici maliyyə təhlilinin əsas informasiya mənbəyi hansıdır?

biznes plan və müqavilələr.

xüsusi tədqiqat məlumatları;

mühasibat uçotu məlumatları;

- nəşr olunmuş maliyyə hesabatları;
statistik hesabat məlumatları;

117 Amilli təhlilin ən universal metodu hansıdır?

loqarifma.

müqayisə;

indeks;

- zəncirvari yerdəyişmə;
nisbi fərq;

118 İdarəetmənin kibernetik sistemində iqtisadi təhlilin yerini müəyyən edin?

- uçot və planlaşdırma arasında;
planlaşdırma və obyektə idarəetmə təsiri arasında;
«idarəetmə subyekti» blokunda;
«idarəetmə obyektini» blokunda;
maliyyə uçotu və maliyyə təhlili arasında.

119 İdarəetmənin funksiyası kimi təhlilin əsas məqsədi nədir?

məhsul istehsalı planının icrasının qiymətləndirilməsi.

analitik cədvəllərin tərtib olunması;

mühasibat uçotunun aparılması;

- idarəetmə qərarlarının əsaslandırılması;
istehsaldaxili məsələlərinin həlli;

120 Mütləq amilli artımın hesablanması üçün aşağıdakı metoddan istifadə olunur?

- müqayisə.
- müqayisə;
- diskontlaşdırma;
- zəncirvari yerdəyişmə;
- qruplaşdırma;

121 İndeks üsulunun üstünlükləri?

- hesablama prosedurlarının həcmi azalır
- bu üsulda müəyyən olunmamış qalıq yoxdur;
- yerdəyişmənin ardıcılığının müəyyən edilməsinə zərurət yoxdur;
- kəmiyyət və keyfiyyət amillərinin təsiri faiz nisbətində göstərilir;
- bu üsulda müəyyən olunmamış qalıq mövcuddur;

122 Düz (deduktiv) və əks (induktiv) tipləri - aşağıdakıların tipləridir :

- çoxpilləli təhlilin
- statistik təhlilin
- korrelyasiya təhlilinin
- faktor təhlilinin
- reqressiya təhlilinin

123 Daxili maliyyə təhlilində istifadə olunan və fəaliyyətinin faktiki nəticələrini gözlənilən nəticələr ilə müqayisə etməyə imkan verən modellər :

- tam bölünən modellərdir
- predikativ modellərdir
- deskriptiv modellərdir
- normativ modellərdir
- additiv modellərdir

124 Nəticəvi göstərici - fond verməsi və amilli göstəricisi - əsas istehsal fondlarının orta illik dəyəri arasında qarşılıqlı əlaqənin öyrənilməsi üçün hansı növ qruplaşdırmalardan istifadə olunur ?

- sadə və mürəkkəb
- struktur
- tipoloji
- analitik
- statistik

125 Maliyyə hesabatının təhlilində istifadə olunan predikativ modellər :

- tam bölünən modellərdir
- müqayisəli modellərdir
- təsviri xarakterli modellərdir
- proqnostik xarakterli modellərdir
- additiv modellərdir

126 Maliyyə hesabatının təhlilində istifadə olunan deskriptiv modellər :

- tam bölünən modellərdir
- müqayisəli modellərdir
- proqnostik xarakterli modellərdir
- təsviri xarakterli modellərdir
- additiv modellərdir

127 Aşağıda sadalanan üsullardan hansı zəncirvari əvəz etmə üsulunun modifikasiyalarından biridir ?

nisbi kəmiyyət
qruplaşdırılma
balans

- mütləq fərqlər
müqayisə

128 Əgər zəncirvari əvəz etmə üsulu ilə işçilərin sayı və əməyin məhsuldarlığına sənaye məhsulunun buraxılma dəyişikliyinə təsir dərəcəsini müəyyən etmək tələb olunursa, onda əvvəlcə aşağıdakı təsiri təyin edirlər :

heç bir cavab düz deyil
əvəz etmə ardıcılığı yalnız məntiqi təhlil yolu ilə müəyyən olunur
keyfiyyət göstəricisi - əmək səmərəliliyi, daha sonra kəmiyyət göstəricisi - işçilərin sayı

- kəmiyyət göstəricisi - işçilərin sayı, sonra isə keyfiyyət göstəricisi - əmək səmərəliliyi
bu üsulun istifadəsi zamanı əvəz etmə ardıcılığı təyinedici məna kəsb etmir

129 Amilli modeldə yalnız keyfiyyət göstəricilərinin olması zamanı zəncirvari əvəz etmə üsulunda əvəz etmənin qaydası (ardıcılığı) nə cürdür ?

heç bir cavab düz deyil
bu üsulun istifadəsi zamanı əvəz etmə ardıcılığı təyinedici məna kəsb etmir
əvəz etmə ardıcılığı yalnız korrelyasiya təhlili yolu ilə müəyyən olunur

- əvəz etmə ardıcılığı yalnız məntiqi təhlil yolu ilə müəyyən olunur
əvəz etmə ardıcılığı hər bir kəmiyyət faktorunun xüsusi çəkisinə görə bütün faktorların təsirinin ümumi cəmində müəyyən olunur

130 Zəncirvari əvəz etmə üsulunun nöqsanı nədir ?

istifadənin universallığı və sadəliyi (istənilən növ amilli modelləri üçün istifadə olunur)
onun istifadəsi zamanı kəmiyyət və keyfiyyət amillərin əvəz etmə ardıcılığına riayət etmək lazımdır
ondan amillərin təsirinin hesablanması üçün həm determinləşdirilmiş, həm də stoxastik təhlildə istifadə edirlər

- amillərin seçilmiş əvəz etmə qaydasından asılı olaraq amil ayrılmasının nəticələri müxtəlif olur
yalnız tam bölünən və qarışıq modellərdə istifadə olunur

131 Təhlil olunan göstəricilərin hesabat dövründə faktiki səviyyələrinin onların bazis dövründə səviyyələrinə qarşı nisbətləri ifadə edən nisbi dinamika göstəriciləri :

faizlərdir
qrafiklərdir
qruplaşdırılmalardır

- indekslərdir
diaqramlardır

132 Sənaye istehsalı və satışların həcmində, mallar və səhmlərin qiymətində, valyuta - mübadilə kurslarında dəyişikliklərin əks etdirilməsi üçün aşağıdakılar istifadə olunur :

qrafiklər
mütləq kəmiyyətlər
qruplaşdırılmalar

- indekslər
balans üsulu

133 İndeks metodu hansı amilli modellərdə istifadə olunur ?

yalnız qarışıq modellərdə
additiv və tam bölünən modellərdə
yalnız multiplikativ modellərdə

- multiplikativ və tam bölünən modellərdə
additiv və qarışıq modellərdə

134 Multiplikativ növ çıxış amilli sisteminin detallaşma prosesi aşağıdakı kimi həyata keçirilir :

- onun tam bölünən faktor modelinə çevrilməsi yolu ilə
- kəsr sürətinin parçalanması hesabına onun genişlənməsi yolu ilə
- kompleks faktorların vuruqlarının azalması hesabına onun dəyişilməsi yolu ilə
- kompleks faktorların vuruqlara parçalanması hesabına onun genişlənməsi yolu ilə
- kompleks faktorların vuruqlarının uzadılması hesabına onun uzadılması yolu ilə

135 Hansı üsulun iqtisadi təhlildə müstəqil qiyməti yoxdur, məhz dinamikada dəyişikliklərin, struktur irəliləmələrin izahı üçün istifadə olunur ?

- inteqral üsul
- balans üsulu
- proporsional bölmə üsulu
- qrafik üsul
- fərqlər üsulu

136 Cədvəldə təqdim olunmuş informasiyanın əsasında müəssisənin plan üzrə və hesabat üzrə orta kvartal sayını müəyyən edin :

- plan üzrə 135 nəfər və hesabat üzrə 147 nəfər
- plan üzrə 105 nəfər və hesabat üzrə 140 nəfər
- plan üzrə 200 nəfər və hesabat üzrə 135 nəfər
- plan üzrə 147 nəfər və hesabat üzrə 135 nəfər
- plan üzrə 135 nəfər və hesabat üzrə 200 nəfər

137 Paralel və dinamik sıraların müqayisəsinin məqsədi aşağıdakılardır :

- istehsalat effektivliyinin artırılma ehtiyatlarının axtarışı
- xərclərə nəzarət
- planın yerinə yetirilmə dərəcəsinin qiymətləndirilməsi
- tədqiq olunan göstəricilərin qarşılıqlı əlaqəsinin öyrənilməsi
- iqtisadi proseslərin inkişaf tendensiyalarının müəyyən edilməsi

138 Təhlil olunan müəssisənin elm nəaliyyətləri ilə müqayisəsinin məqsədi aşağıdakılardır :

- tədqiq olunan göstəricilərin qarşılıqlı əlaqəsinin öyrənilməsi
- xərclərə nəzarət
- planın yerinə yetirilmə dərəcəsinin qiymətləndirilməsi
- istehsalat effektivliyinin artırılma ehtiyatlarının axtarışı
- iqtisadi proseslərin inkişaf tendensiyalarının müəyyən edilməsi

139 Operativ təhlilin informasiya bazasının tərkibinə bunların göstəriciləri daxil edilir :

- istehsal xərclərinin smetasının
- gəlir və ziyanlar haqqında hesabatın
- mühasibat balansının
- ilkin mühasibat sənədlərinin
- vergi hesabatının

140 Vertikal, üfqi, trend təhlil üsulları aşağıdakılara aiddir :

- korrelyasion təhlilin metodlarına
- iqtisadi təhlilin ənənəvi üsullarına
- elmi tədqiqatın standart metodlarına
- maliyyə hesabatı təhlilinin standart üsullarına
- determinləşdirilmiş faktor təhlilinin üsullarına

141 Maliyyə hesabatı təhlilinin standart üsulu aşağıdakıdır :

- qrafiik
- zəncirvari əvəz etmə
- korrelyasion
- vertikal
- nisbi fərqlər

142 Maliyyə hesabatı təhlilinin standart üsul və qaydalarına aşağıdakılar aiddir :

- qrafiik
- zəncirvari əvəz etmə
- korrelyasion
- trend
- nisbi fərqlər

143 Zəncirvari əvəz etmə üsulunun istifadəsi zamanı multiplikativ modelə daxil edilmiş amillərin sayı məhdudlaşdırılır :

- dörd
- iki
- məhdudlaşdırılmır
- altı
- üç

144 Təhlildə qruplaşdırma üsulu aşağıdakıları icra etməyə imkan verir :

- xarakter əlamətlər əsasında iqtisadi proseslərin normal gedişinin pozulma xarakterini müəyyən etmək
- başlanğıc tam bölünən modeli multiplikativ modelə çevirmək
- müxtəlif faktorların qətedici göstəriciyə təsirini kəmiyyətcə ölçmək
- iqtisadi göstəricilər arasında səbəbiyyət - nəticə əlaqələrini müəyyən etmək
- başlanğıc tam bölünən modeli additiv modelə çevirmək

145 Fərq üsulunun üstünlüyü nə ilə xarakterizə olunur?

- səmərəlilik
- yerdəyişmənin ardıcılığının müəyyən edilməsinə zəruriyyət yoxdur;
- müəyyən olunmamış qalığın mövcudluğu;
- hesablama prosedurlarının həcmnin azalması;
- universallığı;

146 Zəncirvari yerdəyişmə üsulunun üstünlüyü nə ilə xarakterizə olunur?

- səmərəlilik
- yerdəyişmənin ardıcılığının müəyyən edilməsinə zəruriyyət yoxdur;
- müəyyən olunmamış qalığın mövcudluğu;
- universallığı;
- hesablama prosedurlarının həcmnin azalması;

147 Determinləşdirilmiş amilli təhlildə amillərlə nəticə arasında aşağıdakı əlaqə mövcuddur:

- korrelyasiya
- qarışıq;
- xətti;
- funksional;
- stoxastik;

148 Determinləşdirilmiş amilli təhlilin məqsədi aşağıdakıları müəyyən etməkdir:

- hər bir amilin nəticəyə təsirini;
- bir nəticə göstəricisinin digərinə təsirini

məcmu amillərin nəticəyə təsirini;
 nəticənin məcmu amillərə təsirini;
 nəticənin hər bir amilə təsirini;

149 Xaric etmə üsulları əsasında ayrı - ayrı faktorların təsirini hesablamaq üçün təhlildə hansı indekslərdən istifadə olunur ?

bu indekslərdən heç biri
 qiymət indeksi və istehsalat həcmi indeksi
 Paaşe indeksi və Laspeyres indeksi
 Laspeyres indeksi
 ● Paaşe indeksi

150 Müxtəlif amillərin nəticəvi göstərici kəmiyyətinin artırılmasına təsirinin müəyyən edilməsi düzgünlüyünün yoxlanılması zamanı hansı təhlil üsulundan istifadə olunur ?

qruplaşdırılma
 müqayisə
 zəncirvari əvəz etmə
 ● balans
 inteqral

151 Nəticəvi və amilli göstəricilərinin qarşılıqlı əlaqə modeli tipini aşağıdakıların baxılması üçün təklif olunan ardıcılıqda göstərin : $y = a : x$; $y = a + b + c$; $y = a \cdot b \cdot c$; $y = a \cdot (b - c)$; $y = a \cdot b \cdot c \cdot d \cdot e$; $y = a - b$; $y = a : c$; $y = a : (b + c + d)$

- tam bölünən, additiv, multiplikativ, qarışıq, multiplikativ, additiv, tam bölünən, qarışıq, tam bölünən, additiv, multiplikativ, multiplikativ, multiplikativ, additiv, qarışıq, indeks, tam bölünən, multiplikativ, additiv, multiplikativ, tam bölünən, qarışıq, qarışıq, indeks, additiv, multiplikativ, tam bölünən, multiplikativ, qarışıq, tam bölünən, qarışıq, tam bölünən, qarışıq, additiv, multiplikativ, qarışıq, multiplikativ, additiv, tam bölünən, additiv

152 Qətedici və faktor göstəricilərinin qarşılıqlı əlaqə modeli tipini aşağıdakıların baxılması üçün təklif olunan ardıcılıqda göstərin : $f = x + y + z$; $f = x \cdot y \cdot z \cdot t$; $f = (x - y) \cdot z$; $f = (x \cdot y \cdot z \cdot t) : q$; $f = x : y$

- additiv, multiplikativ, qarışıq, tam bölünən, tam bölünən, additiv, multiplikativ, multiplikativ, tam bölünən, tam bölünən, additiv, multiplikativ, qarışıq, qarışıq, tam bölünən, additiv, multiplikativ, multiplikativ, qarışıq, tam bölünən, additiv, multiplikativ, multiplikativ, qarışıq, qarışıq

153 Hesablama formuluna daxil olan xüsusi baza göstəricilərinin faktiki göstəricilər ilə ardıcıl əvəz edilməsi və aparılmış əvəzetmənin qətedici göstərici dəyişikliyinə təsirinin dəyişilməsi aşağıdakının mahiyyətini təşkil edir :

müqayisə üsulunun
 qruplaşdırılma üsulunun
 ● zəncirvari əvəz etmə üsulunun
 balans üsulunun
 proporsional bölünmə üsulunun

154 Amilli modeldə yalnız kəmiyyət göstəricilərinin olması zamanı zəncirvari əvəz etmə üsulunda əvəz etmənin qaydası (ardıcılığı) nə cürdür ?

bu üsulun istifadəsi zamanı əvəz etmə ardıcılığı təyinedici məna kəsb etmir
 bu üsulun istifadəsi zamanı əvəz etmə ardıcılığı təyinedici məna kəsb etmir
 əvəz etmə ardıcılığı yalnız korrelyasiya təhlili yolu ilə müəyyən olunur
 ● əvəz etmə ardıcılığı yalnız məntiqi təhlil yolu ilə müəyyən olunur

əvəz etmə ardıcılığı hər bir kəmiyyət amilinin xüsusi çəkisinə görə bütün amillərinin təsirinin ümumi cəmində müəyyən olunur

155 Amilli modeldə həm keyfiyyət, həm də kəmiyyət göstəricisinin olması zamanı zəncirvari əvəz etmə üsulunda əvəz etmənin ardıcılığı nə cürdür ?

bu üsulun istifadəsi zamanı əvəz etmə ardıcılığı təyinedici məna kəsb etmir
ilk növbədə keyfiyyət amillərinin, daha sonra kəmiyyət amillərinin əvəz etməsi aparılır
əvəz etmə ardıcılığı yalnız məntiqi təhlil yolu ilə müəyyən olunur
heç bir cavab düz deyil

- ilk növbədə kəmiyyət amillərinin, daha sonra keyfiyyət amillərinin əvəz etməsi aparılır

156 Absolyut və nisbi fərqlər üsulu aşağıdakılar üçün istifadə olunur :

additiv və qarışıq modellər üçün
multiplikativ, tam bölünən və qarışıq modellər üçün
additiv və tam bölünən modellər üçün

- multiplikativ və qarışıq modellər üçün
multiplikativ və additiv modellər üçün

157 Proporsional bölünmə üsulu aşağıdakılar üçün istifadə olunur :

multiplikativ və additiv modellər
additiv və tam bölünən modellər
multiplikativ və qarışıq modellər

- additiv və qarışıq modellər
multiplikativ, tam bölünən və qarışıq modellər

158 İntegral üsulu hansı faktor modellərində istifadə olunur ?

multiplikativ, tam bölünən, qarışıq, additiv
multiplikativ, qarışıq
multiplikativ, qarışıq, additiv

- multiplikativ, tam bölünən, qarışıq
additiv, tam bölünən, qarışıq

159 İki qrup qarşılıqlı əlaqəli və tarazlaşdırılmış iqtisadi göstəricilər qrupunun nisbətləri, proporsiyalarının əks etdirilməsi üçün aşağıdakılar istifadə olunur :

qruplaşdırma üsulu
integral üsulu
zəncirvari əvəz etmə üsulu

- balans üsulu
indeks üsulu

160 Nisbi göstəricilər əldə olunur :

bütün cavablar düzdür
bir kəmiyyətin müqayisə bazası kimi qəbul edilən digər kəmiyyətdən çıxması nəticəsində
bir kəmiyyətin müqayisə bazası kimi qəbul edilən digər kəmiyyətə vurulması nəticəsində
bir kəmiyyətin müqayisə bazası kimi qəbul edilən digər kəmiyyətə bölünməsi nəticəsində
birimüqayisə bazası kimi qəbul edilən iki kəmiyyətin toplanması nəticəsində

161 Qətedici göstərici - əmək səmərəliliyi və faktor - fond silahlanması arasındakı əlaqə hansı faktor modeli ilə təsvir olunur ?

tam bölünən
additiv
multiplikativ

- stoxastik
determinləşdirilmiş

162 Təsərrüfat fəaliyyəti təhlilində vacib metodoloji məsələ aşağıdakılardır :

- tədqiq olunan göstəricilərin qarşılıqlı əlaqəsinin öyrənilməsi
- təsərrüfat daxili ehtiyatların aşkar olunması və ölçülməsi
- daxili tədqiq olunan iqtisadi göstəricilərin kəmiyyətinə təsirinin aşkar olunması
- faktorların tədqiq olunan iqtisadi göstəricilərin kəmiyyətinə təsirinin öyrənilməsi və ölçülməsi
- konkret fəaliyyət məsələləri üzrə idarə qərarlarının qəbul olunması

163 Təhlildə yığcam rəqəm dili ilə hansı üsulla yalnız çıxış informasiyasını deyil, həm də hesab alqoritmlərini və onların nəticələrini açırlar ?

- paralel sıraların tərtib olunması ilə
- diaqramların tərtib olunması ilə
- qrafiklərin tərtib olunması ilə
- cədvəllərin tərtib olunması ilə
- dinamik sıraların tərtib olunması ilə

164 Nisbi göstəricilər aşağıdakıları əks etdirir :

- hər hansı bir əlamət üzrə oxşar hadisələrin kəmiyyət cəmi
- tədqiq olunan cəmin kütləsinin müvafiq əlamətlər üzrə keyfiyyətcə oxşar qruplara bölünməsi
- hadisənin çəki, həcm, sahə, dəyər və s. vahidində digər hadisələrin ölçülərinə qarşı asılı olmayaraq kəmiyyət ölçüləri
- tədqiq edilən hadisənin digər hadisənin kəmiyyəti və ya həmin hadisənin, lakin başqa zaman üzrə və ya başqa obyekt üzrə götürülmüş kəmiyyəti ilə nisbəti
- iki qrup qarşılıqlı əlaqəli və tarazlaşdırılmış iqtisadi göstəricilər qrupunun nisbətləri, proporsiyaları

165 Mütləq kəmiyyət aşağıdakıları göstərir :

- hər hansı bir əlamət üzrə oxşar hadisələrin kəmiyyət cəmi
- tədqiq olunan cəmin kütləsinin müvafiq əlamətlər üzrə keyfiyyətcə oxşar qruplara bölünməsi
- tədqiq edilən hadisənin digər hadisənin kəmiyyəti və ya həmin hadisənin, lakin başqa zaman üzrə və ya başqa obyekt üzrə götürülmüş kəmiyyəti ilə nisbəti
- hadisənin çəki, həcm, sahə, dəyər və s. vahidində digər hadisələrin ölçülərinə qarşı asılı olmayaraq kəmiyyət ölçüləri
- iki qrup qarşılıqlı əlaqəli və tarazlaşdırılmış iqtisadi göstəricilər qrupunun nisbətləri, proporsiyaları

166 Qruplaşdırılmalar aşağıdakılar ilə ifadə olunur :

- hər hansı bir əlamət üzrə oxşar hadisələrin kəmiyyət cəmi
- hadisənin çəki, həcm, sahə, dəyər və s. vahidində digər hadisələrin ölçülərinə qarşı asılı olmayaraq kəmiyyət ölçüləri
- tədqiq edilən hadisənin digər hadisənin kəmiyyəti və ya həmin hadisənin, lakin başqa zaman üzrə və ya başqa obyekt üzrə götürülmüş kəmiyyəti ilə nisbəti
- tədqiq olunan cəmin kütləsinin müvafiq əlamətlər üzrə keyfiyyətcə oxşar qruplara bölünməsi
- iki qrup qarşılıqlı əlaqəli və tarazlaşdırılmış iqtisadi göstəricilər qrupunun nisbətləri, proporsiyaları

167 Amil və nəticəvi göstəricilərin qarşılıqlı əlaqəsinin öyrənilməsi üçün hansı növ qruplaşdırmalardan istifadə olunur

- sadə və mürəkkəb
- struktur
- tipoloji
- analitik
- statistik

168 Göstəricilərin daxili quruluşunun (məsələn, istehsalat personalının iş stajı üzrə, peşə üzrə qruplaşdırılması zaman) qiymətləndirilməsi üçün hansı növ qruplaşdırmalardan istifadə olunur ?

- sadə və mürəkkəb
- analitik
- Tipoloji
- struktur
- statistik

169 Mülkiyyət növləri üzrə müəssisələrin qruplaşdırılması zamanı hansı növ qruplaşdırmalardan istifadə olunur ?

- sadə və mürəkkəb
- analitik qruplaşdırmalar
- struktur
- tipoloji
- statistik

170 Müqayisə zamanı riayət olunmalı şərt :

- göstəricilərin müqayisə olunduğu qısa zaman müddəti
- müqayisə olunan göstəricilərin etibarlılığı
- müqayisə olunan göstəricilərin həqiqiliyi
- göstəricilərin qarşılaşdırılma bilməsinin təmin olunması
- göstəricilərin normativ aktlara uyğunluğu, doğruluq

171 Faktiki göstəricilərin keçmiş illərin göstəriciləri ilə müqayisəsinin məqsədi aşağıdakılardır :

- tədqiq olunan göstəricilərin qarşılıqlı əlaqəsinin öyrənilməsi
- xərclərə nəzarət
- planın yerinə yetirilmə dərəcəsinin qiymətləndirilməsi
- iqtisadi proseslərin inkişaf tendensiyalarının müəyyən edilməsi
- istehsalat effektivliyinin artırılma ehtiyatlarının axtarışı

172 Faktiki göstəricilərin normativ göstəricilər ilə müqayisəsinin məqsədi aşağıdakılardır :

- tədqiq olunan göstəricilərin qarşılıqlı əlaqəsinin öyrənilməsi
- iqtisadi proseslərin inkişaf tendensiyalarının müəyyən edilməsi
- planın yerinə yetirilmə dərəcəsinin qiymətləndirilməsi
- xərclərə nəzarət
- istehsalat effektivliyinin artırılma ehtiyatlarının axtarışı

173 Plan və faktiki göstəricilərin müqayisəsinin məqsədi aşağıdakılardır :

- tədqiq olunan göstəricilərin qarşılıqlı əlaqəsinin öyrənilməsi
- iqtisadi proseslərin inkişaf tendensiyalarının müəyyən edilməsi
- xərclərə nəzarət
- planın yerinə yetirilmə dərəcəsinin qiymətləndirilməsi
- istehsalat effektivliyinin artırılma ehtiyatlarının axtarışı

174 İqtisadi təhlil metodikasının ən vacib elementləri aşağıdakılardır :

- determinləşdirilmiş faktor təhlilin modelləri
- iqtisadi - riyazi modellər
- xarici və daxili faktorlar
- onun xüsusi üsul və qaydaları
- onun məqsəd və funksiyaları

175 Təhlilin məqsədinin əldə olunmasına tabe olan müəssisə iqtisadiyyatının tədqiqinin analitik üsul və qaydalarının cəmi aşağıdakılar ilə ifadə olur :

- analitik tədqiqin məntiqi
- iqtisadi təhlilin obyektini
- iqtisadi təhlilin metodikası
- iqtisadi təhlilin ardıcılığı
- iqtisadi təhlilin məzmunu

176 Təsərrüfat fəaliyyətini xarakterizə edən göstəricilər sisteminin istifadə olunması, onların dəyişiklikləri və səbəbiyyət - nəticə qarşılıqlı əlaqələrinin tədqiqi aşağıdakıların səciyyəvi xüsusiyyətləridir :

- mühasibat uçotunun metodunun
- iqtisadi təhlilin obyektinin
- iqtisadi təhlilin məsələlərinin
- iqtisadi təhlilin metodunun
- iqtisadi təhlilin məzmununun

177 Təşkilatın maliyyə hesabatı elementi aşağıdakıdır :

- əsas vəsaitlərin dəyəri
- əmlak üçün vergi
- işçilərin orta siyahı sayı
- kapital
- məhsulun həcmi

178 İqtisadi təhlilin ənənəvi üsullar qrupuna aşağıdakılar daxildir :

- diferensial hesablaşma üsulu
- korrelyasion - reqression təhlil
- xətti proqramlaşdırma üsulu
- indeks üsulu
- diskontlaşma üsulu

179 İqtisadi təhlilin ənənəvi üsullar qrupuna aşağıdakılar daxil deyil :

- zəncirvari əvəz etmə üsulu
- qruplaşdırma üsulu
- müqayisə üsulu
- xətti proqramlaşdırma üsulu
- fərqlər üsulu

180 Amillərin hasilini əks etdirən modellər necə adlanır?

- təkrarlanan
- mütləq;
- multimediyalı;
- multiplikativ;
- qarışıq;

181 Göstəricilərin cəbri məbləğini əks etdirən model adlanır:

- təkrarlanan
- mütləq;
- aktiv;
- additiv;
- qarışıq;

182 Determinləşdirilmiş amilli təhlilin mahiyyəti:

ümumiləşdirici göstəriciyə müsbət amillərin təsirinin müəyyən edilməsi və bu təsirin kəmiyyətə ölçülməsi
fərdi amillərin nəticə göstəricisinə olan amillərin təsirinin tədqiqi metodikası

nəticə göstəricisi ilə natamam, ehtimal dərəcəsilə əlaqədə olan amillərin təsirinin tədqiqi metodikası

- nəticə göstəricisi ilə funksional əlaqədə olan amillərin təsirinin tədqiqi metodikası
- nəticə göstəricisinə kənar (xarici) amillərin təsirinin müəyyən edilməsi və bu təsirin kəmiyyətə ölçülməsi

183 İqtisadi təhlilin evristik metodları hansılardır?

riyazi-iqtisadi metodlar

Zəncirvari yerdəyişmə, nisbi fərqlər üsulları

inteqral, indeks, beyin hücumu üsulları

- beyin hücumu, kollektiv bloknöt, intuitiv, ekspert metodları
- balans üsulu, ekspert üsulu

184 İqtisadi təhlildə orta kəmiyyətlər üsulundan hansı məqsədlə istifadə edirlər?

Müəssisə fəaliyyətinin ən vacib göstəriciləri üzrə ortaillik məlumatlarının əldə edilməsi üçün

Müəssisənin inkişafı proqnozunun tərtib edilməsi üçün

Statistik məlumatların əldə edilməsi üçün

- Hansısa əlamət üzrə ümumiləşdirilmiş kəmiyyət xarakteristikasının verilməsi
- Müəssisənin təsərrüfat-maliyyə fəaliyyətinin göstəricilərinin səviyyəsini təyin edilməsi üçün

185 İqtisadi təhlilin predmetini təşkil edir:

təsərrüfat fəaliyyəti faktlarının qiymətləndirilməsi, dinamikası və proqnozlaşdırılması

təsərrüfat subyektlərinin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi;

təsərrüfat subyektlərinin fəaliyyəti (təsərrüfat prosesləri, onların səmərəliliyi, fəaliyyətin maliyyə nəticələri);

- təsərrüfat proseslərinin və hadisələrin səbəb-nəticə əlaqələri;
- təsərrüfat subyektlərinin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi, diaqnostikası və proqnozlaşdırılması;

186 İqtisadi təhlilin vəzifəsi aşağıdakıdır :

dövriyyə və dövriyyədən kənar aktivlərin dəyərlərinin qiymətləndirilməsi

istehsal xərclərin smetalarının işlənilib hazırlanması və təsdiq olunması

müəssisədə biznes - plan və normativlərin tərtib olunması

- biznes - plan və normativlərin əsaslandırılmasının artırılması
- maliyyə və istehsal büdcələrinin işlənilib hazırlanması

187 Xarici amillər, müəssisənin təsərrüfat fəaliyyətinə daim təsir edərək :

iqtisadi təhlilin məzmunu ilə bağlıdırlar

zəruri idarə qərarların qəbul olunmasına səbəb olurlar

müəssisənin daxilində müxtəlif iqtisadi göstəricilərin kəmiyyətini dəyişdirirlər

- iqtisadi qanunların təsirlərini əks etdirirlər
- müəssisənin konkret fəaliyyəti ilə bağlıdırlar və tamfaktorə ondan asılıdırlar

188 İqtisadi təhlilin tədqiq etdiyi ən əsas, ümumiləşdirən və əhəmiyyətli şey :

təsərrüfatdaxili ehtiyatların axtarışı

- təsərrüfat proseslərinin hərəkəti
- istehsal prosesinin idarə olunması
mühasibat hesabatının tərtib edilməsi
idarəetmə qərarı

189 Müəssisələrin təsərrüfat fəaliyyətinin iqtisadi nəticələri aşağıdakıya aiddir:

iqtisadi təhlil funksiyaları

iqtisadi təhlil subyektləri

iqtisadi təhlil üsulları

- iqtisadi təhlil obyektləri
iqtisadi təhlil metodikası elementləri

190 İqtisadi təhlildə effektivlik prinsipi aşağıdakını ifadə edir :

o, idrak nəzəriyyəsi müddəalarına əsaslanmalıdır, istehsalat inkişafının iqtisadi qanun tələblərini nəzərə almalıdır
tez və dəqiq təhlili aparmaq, idarə qərarlarını qəbul etmək və onları həyata keçirmək bacarığı
təhlil, vaxtlı - vaxtında nöqsanları aşkar edərək və bu haqda müəssisənin rəhbərliyinə məlumat verərək, aktiv olaraq istehsalat gedişinə təsir etməlidir

- konkret müəssisədə iqtisadi təhlilin keçirilməsi üçün xərclər çoxqat effekt verməlidir
hər bir tədqiq olunan obyekt öz arasında və xarici mühit ilə bağlı elementlərdən ibarət olan mürəkkəb sistem kimi qiymətləndirilir

191 İqtisadi təhlildə təsir qüvvəsi prinsipi aşağıdakını ifadə edir :

o, idrak nəzəriyyəsi müddəalarına əsaslanmalıdır, istehsalat inkişafının iqtisadi qanun tələblərini nəzərə almalıdır
konkret müəssisədə iqtisadi təhlilin keçirilməsi üçün xərclər çoxqat effekt verməlidir

- tez və dəqiq təhlili aparmaq, idarə qərarlarını qəbul etmək və onları həyata keçirmək bacarığı
təhlil, vaxtlı - vaxtında nöqsanları aşkar edərək və bu haqda müəssisənin rəhbərliyinə məlumat verərək, aktiv olaraq istehsalat gedişinə təsir etməlidir
hər bir tədqiq olunan obyekt öz arasında və xarici mühit ilə bağlı elementlərdən ibarət olan mürəkkəb sistem kimi qiymətləndirilir

192 İqtisadi təhlilin prinsiplərindən biri aşağıdakıdır :

həqiqiqlik
dəyər qiyməti
retrospektivlik

- sistemlik
münasiblik

193 Determinləşdirilmiş amilli təhlilin aparılması nəyin tətbiq olunmasını nəzərdə tutur?

doğru cavab yoxdur.
tədqiqat proqramlarının hazırlanmasını;
statistik müşahidənin təşkilini;

- kütləvi məlumatların işlənməsində xüsusi proqram vasitələrinin tətbiqini;
hesablamalar üçün kalkulyatorun tətbiq olunması;

194 İdarəetmə sistemində toplanan bütün informasiya nəyi təşkil edir:

doğru cavab yoxdur.
məsələlərin informasiya ilə müşayiət olunmasını;
informasiya təminatını;

- informasiya bazasını;
xarici informasiyanı;

195 İqtisadi təhlilin məzmununda aşağıdakı hansı tərkib hissələr fərqləndirilir:

iqtisadi təhlilin nəzəriyyəsi;
maliyyə təhlili;
təşkilatın idarə olunması;

- idarəetmə təhlili;
mühasibat uçotunun nəzəriyyəsi;

196 Baş vermiş təsərrüfat prosesi məlumatları əsasında planın icrasına nəzarət məqsədi ilə aparılan təhlil necə adlanır?

keyfiyyət.
marjinal;

- qabaqcadan;
- sonradan;
- operativ;

197 Təhlil ümumilikdə nəyi səciyyələndirir?

- göstəricilərin dinamikasının öyrənilməsini.
- kəmiyyətdən keyfiyyətə keçidi;
- hissələrin təmdə cəmlənməsini;
- təmin hissələrə bölünməsini;
- keyfiyyətdən kəmiyyətə keçidi;

198 Səhmdarların, kreditorların, investorların sifarişi ilə aparılan təhlil necə adlanır?

- marjinal təhlil.
- xarici maliyyə təhlili;
- idarəetmə təhlili;
- daxili maliyyə təhlili;
- ekspres təhlil;

199 İdarəetmə təhlilinin obyektinə nə hesab olunur?

- kapitalın dövr etməsi əmsalı;
- cari likvidlik əmsalı;
- məhsulun maya dəyəri;
- maliyyə sabitliyi;
- maliyyə riski əmsalı.

200 Maliyyə (xarici) təhlil nəyi əsaslandırmaq üçün aparılır?

- maliyyə xarakterli idarəetmə qərarlarının əsaslandırılması üçün;
- xarici istifadəçiləri məlumatlandırmaq üçün;
- proqnozların hazırlanması üçün.
- nəticə göstəricisinə təsir edən amillərin əsaslandırılması üçün;
- təşkilatın daxili xidməti üçün;

201 Mühasibat (maliyyə) hesabatının trend təhlili nəyi xarakterizə edir?

- hesabat göstəricilərinin dinamikasının- əsas meylinin müəyyən olunmasını;
- maliyyə göstəricilərinin strukturunun müəyyən edilməsini;
- təşkilatın əsas göstəricilərinin rəqib təşkilata uyğun göstəriciləri ilə müqayisəsini;
- hesabatın hər bir maddəsinin zaman kəsiyində dəyişməsinin qiymətləndirilməsini;
- hesabatın hər bir maddəsinin xüsusi çəkisinin zaman kəsiyində dəyişməsinin qiymətləndirilməsi;

202 Mühasibat (maliyyə) hesabatının şaquli təhlili nə ilə xarakterizə olunur?

- hesabat göstəricilərinin dinamikasının- əsas meylinin müəyyən olunmasını;
- maliyyə göstəricilərinin strukturunun müəyyən edilməsini;
- təşkilatın əsas göstəricilərinin rəqib təşkilata uyğun göstəriciləri ilə müqayisəsini;
- hesabatın hər bir maddəsinin zaman kəsiyində dəyişməsinin qiymətləndirilməsini;
- hesabatın hər bir maddəsinin xüsusi çəkisinin zaman kəsiyində dəyişməsinin qiymətləndirilməsi;

203 Mühasibat (maliyyə) hesabatının üfiqi təhlili nə ilə xarakterizə olunur?

- nəticə göstəricilərinə ayrı-ayrı amillərin təsirinin hesablanması.
- hesabatın hər bir maddəsinin ötən dövrlərin eyni maddəsi ilə dina- mikada əsas meylinin müəyyən edilməsi;
- maliyyə göstəricilərinin strukturunun müəyyən edilməsini;
- hesabatın hər bir maddəsinin ötən dövrün eyni maddəsi ilə müqayisəsini;
- təşkilatın əsas göstəricilərinin rəqib təşkilata uyğun göstəriciləri ilə müqayisəsini;

204 Təşkilatın maliyyə-iqtisadi təhlilinin əsasını nə təşkil edir?

- operativ uçot məlumatları.
- idarəetmə uçotunun məlumatları;
- biznes planlaşdırmanın məlumatları;
- maliyyə əmsalları;
- mühasibat uçotu məlumatları;

205 Mövcud olan alternativlərdən işgüzar qərarların optimal variantlarının seçiminin əsaslandırılması aşağıdakılara aiddir :

- iqtisadi təhlilin məzmununa
- iqtisadi təhlilin amillərinə
- iqtisadi təhlilin prinsiplərinə
- iqtisadi təhlilin vəzifələrinə
- iqtisadi təhlilin ehtiyatlarına

206 Verilmiş effektivliyin təmin olunması və sonuncu maliyyə nəticələrinin qiymətləndirilməsi aşağıdakına aiddir :

- iqtisadi təhlilin amillərinə
- iqtisadi təhlilin məzmununa
- iqtisadi təhlilin funksiyalarına
- iqtisadi təhlilin vəzifələrinə
- iqtisadi təhlilin prinsiplərinə

207 Əməyin məhsuldarlığı aşağıdakılara aiddir :

- iqtisadi təhlil subyektlərinə
- iqtisadi təhlil amillərinə
- iqtisadi təhlil üsullarına
- iqtisadi təhlil obyektlərinə
- iqtisadi təhlil ehtiyatlarına

208 Biznes - planların onların işlənilib hazırlanma prosesində elmi - iqtisadi əsaslandırılmasının artırılması :

- iqtisadi təhlilin amilidir
- iqtisadi təhlilin məzmunudur
- iqtisadi təhlilin funksiyasıdır
- iqtisadi təhlilin vəzifəsidir
- iqtisadi təhlilin prinsipidir

209 İdarəetmə təhlilin metodikası aşağıdakının informasiya tələblərindən asılı olaraq formalaşır :

- tədarükçülərin
- auditorların
- vergi orqanlarının
- təşkilatın rəhbərliyinin
- kredit təşkilatlarının

210 İdarəetmə qərarları optimallığının yoxlanılması :

- iqtisadi təhlilin funksiyasıdır
- iqtisadi təhlilin amilidir
- iqtisadi təhlilin prinsipidir
- iqtisadi təhlilin vəzifəsidir
- iqtisadi təhlilin məzmunudur

211 Verilmiş effektivliyin təmin olunması və sonuncu maliyyə nəticələrinin qiymətləndirilməsi :

- iqtisadi təhlilin amilidir
- iqtisadi təhlilin funksiyasıdır
- iqtisadi təhlilin prinsipidir
- iqtisadi təhlilin vəzifəsidir
- iqtisadi təhlilin məzmunudur

212 Uçot və hesabatın məlumatlarına görə biznes - planların yerinə yetirilməsinin obyektiv və hərtərəfli tədqiq olunması :

- iqtisadi təhlilin prinsipidir
- iqtisadi təhlilin funksiyasıdır
- iqtisadi təhlilin amilidir
- iqtisadi təhlilin vəzifəsidir
- iqtisadi təhlilin məzmunudur

213 İqtisadi təhlil prinsiplərinin sırasına aşağıdakı aiddir :

- etibarlılıq
- dəyər qiyməti
- retrospektivlik
- dövlət yanaşması
- münasiblik

214 İqtisadi təhlilin vəzifələrindən biri aşağıdakıdır :

- müəssisədə istehsal - satış proseslərinin idarə olunması
- təsərrüfat proseslərinin tədqiq olunmasında induksiya və deduksiya metodlarının istifadə olunması
- yeni bilik sahələrinin müstəqil elmə ayrılması
- əmək, maddi və maliyyə vəsaitlərinin istifadə olunmasına nəzarət
- müəssisənin maliyyə (mühasibat) hesabatının tərtib olunması

215 Məhsulun istehsalı və satışı aşağıdakılara aiddir :

- iqtisadi təhlil ehtiyatlarına
- iqtisadi təhlil üsullarına
- iqtisadi təhlil subyektlərinə
- iqtisadi təhlil obyektlərinə
- iqtisadi təhlil amillərinə

216 İqtisadi təhlildə elmilik prinsipi aşağıdakını ifadə edir :

- hər bir tədqiq olunan obyekt öz arasında və xarici mühit ilə bağlı elementlərdən ibarət olan mürəkkəb sistem kimi qiymətləndirilir
- tez və dəqiq təhlili aparmaq, idarə qərarlarını qəbul etmək və onları həyata keçirmək bacarığı
- təhlil, vaxtılı - vaxtında nöqsanları
- idrak nəzəriyyəsi müddəalarına əsaslanmalıdır, istehsalat inkişafının iqtisadi qanun tələblərini nəzərə almalıdır
- konkret müəssisədə iqtisadi təhlilin keçirilməsi aşkar edərək və bu haqda müəssisənin rəhbərliyinə məlumat verərək, aktiv olaraq istehsalat gedişinə təsir etməlidir üçün xərclər çoxqat effekt verməlidir

217 İqtisadi təhlildə sistemlik prinsipi aşağıdakını ifadə edir :

- o, idrak nəzəriyyəsi müddəalarına əsaslanmalıdır, istehsalat inkişafının iqtisadi qanun tələblərini nəzərə almalıdır
- tez və dəqiq təhlili aparmaq, idarə qərarlarını qəbul etmək və onları həyata keçirmək bacarığı
- təhlil, vaxtılı - vaxtında nöqsanları aşkar edərək və bu haqda müəssisənin rəhbərliyinə məlumat verərək, aktiv olaraq istehsalat gedişinə təsir etməlidir
- hər bir tədqiq olunan obyekt öz arasında və xarici mühit ilə bağlı elementlərdən ibarət olan mürəkkəb sistem kimi qiymətləndirilir
- konkret müəssisədə iqtisadi təhlilin keçirilməsi üçün xərclər çoxqat effekt verməlidir

218 İqtisadi təhlildə operativlik prinsipi aşağıdakını ifadə edir :

hər bir tədqiq olunan obyekt öz arasında və xarici mühit ilə bağlı elementlərdən ibarət olan mürəkkəb sistem kimi qiymətləndirilir

konkret müəssisədə iqtisadi təhlilin keçirilməsi üçün xərclər çoxqat efekt verməlidir

təhlil, vaxtlı - vaxtında nöqsanları aşkar edərək və bu haqda müəssisənin rəhbərliyinə məlumat verərək, aktiv olaraq istehsalat gedişinə təsir etməlidir

- tez və dəqiq təhlili aparmaq, idarə qərarlarını qəbul etmək və onları həyata keçirmək bacarığı
- o, idrak nəzəriyyəsi müddəalarına əsaslanmalıdır, istehsalat inkişafının iqtisadi qanun tələblərini nəzərə almalıdır

219 İqtisadi təhlilin prinsiplərinə aşağıdakılar aiddir :

münasiblik

dəyər qiyməti

retrospektivlik

- təsirli olmalıdır
- həqiqiqlik

220 Əsas vəsaitlərin istifadəsi aşağıdakılara aiddir :

iqtisadi təhlil ehtiyatlarına

iqtisadi təhlil üsullarına

iqtisadi təhlil subyektlərinə

- iqtisadi təhlil obyektlərinə
- iqtisadi təhlil amillərinə

221 Materialverimi göstəricisinin hesablanması üçün hansı modeldən istifadə olunur?

düzgün cavab yoxdur.

multiplikativ;

additiv;

- bölünən;
- qarışiq;

222 Amilli təhlilin dəfəli modeli üçün hansı metoddan istifadə məqbul hesab olunur?

balans.

mütləq fərq;

indeks;

- zəncirvari yerdəyişmə;
- müqayisə;

223 Təhlildə informasiyanın məntiqi işlənməsi üsulu hansıdır?

korrelyasiya.

balans əlaqələndirmə;

zəncirvari yerdəyişmə;

- evristik;
- xətti proqramlaşdırma;

224 İqtisadi təhlilin üsul və qaydalarının tətbiqinin ardıcılığı nəyi xarakterizə edir?

mahiyyətini.

göstəricilərin hesablanması;

metodologiyası;

- metodikanı;
- qaydanı;

225 Təşkilatın idarə olunması üçün zəruri olan informasiyanın hazırlanması prosesi kimi təhlil əks etdirir:

mühasibat uçotu haqqında qaydanın tələblərini;

MHBS-nin tələblərini;

istehlakçıların tələblərini
təsisçilərin tələblərini

- idarəetmənin tələblərini;

226 Mühasibat (maliyyə) hesabatlarının təhlilində istifadə olunan informasiyalar aşağıdakı tələblərə cavab verməlidir:

operativlik
konfidensiallıq;
operativlik

- əhəmiyyətlik;
proqnozlaşdırma.

227 Perspektiv təhlil rəhbərliyi zəruri informasiya ilə aşağıdakılar üçün təmin edir :

operativ idarənin gündəlik məsələlərinin həlli üçün
digər biznes subyektləri ilə qarşılıqlı münasibətlərin yaradılması üçün
maliyyə hesabatı göstəricilər sisteminin yaradılması üçün
taktik idarənin məsələlərinin həlli üçün

- strateji idarənin məsələlərinin həlli üçün

228 Təsərrüfatı iqtisadi təhlilin məzmununun ən xarakter xüsusiyyətlərindən biri nədir ?

strateji idarəetmə vəzifələrinin həlli üçün rəhbərliyi zəruri informasiya ilə təmin edir
obyektin müxtəlif cəhətlərinin hərtərəfli öyrənilməsinə ehtiyac yoxdur, təhlil ilk növbədə daimi təhlil olunan göstəricilər siyahısına daxil olan göstəricilər üzrə aparılır

- istehsal ehtiyatların istifadə olunmasının fərqlərin səbəblərinin öyrənilməsində istehsal - təsərrüfat fəaliyyətinin əldə olunmuş nəticələrinin digər müəssisənin nəticələri ilə müqayisə edilməsi
operativ təhlilin nəticələrindən ibarət olan və perspektiv təhlil üçün baza qismində çıxış edən, təsərrüfat fəaliyyətin daha dolğun təhlilidir
ümumilikdə müəssisə fəaliyyətinin iqtisadi təhlili ilə müqayisədə o, bir tərəfdən iqtisadiyyat, digər tərəfdən texnika və texnologiya arasındakı əlaqəni daha çox aşkar etməyə imkan verir

229 Təsərrüfatdaxili iqtisadi təhlilin məzmununun ən xarakter xüsusiyyətlərindən biri nədir ?

strateji idarəetmə vəzifələrinin həlli üçün rəhbərliyi zəruri informasiya ilə təmin edir

- ümumilikdə müəssisə fəaliyyətinin iqtisadi təhlili ilə müqayisədə o, bir tərəfdən iqtisadiyyat, digər tərəfdən texnika və texnologiya arasındakı əlaqəni daha çox aşkar etməyə imkan verir
istehsal ehtiyatların istifadə olunmasının fərqlərin səbəblərinin öyrənilməsində istehsal - təsərrüfat fəaliyyətinin əldə olunmuş nəticələrinin digər müəssisənin nəticələri ilə müqayisə edilməsi
operativ təhlilin nəticələrindən ibarət olan və perspektiv təhlil üçün baza qismində çıxış edən, təsərrüfat fəaliyyətin daha dolğun təhlilidir
obyektin müxtəlif cəhətlərinin hərtərəfli öyrənilməsinə ehtiyac yoxdur, təhlil ilk növbədə daimi təhlil olunan göstəricilər siyahısına daxil olan göstəricilər üzrə aparılır

230 Məkan əlamətinə görə aşağıdakı təhlil ayırılır :

operativ və perspektiv

- təsərrüfatdaxili və təsərrüfatı
cari və strateji
maliyyə və idarəetmə
korrelyasion və stoxastik

231 Cari və perspektiv planların elmi dəlilləri :

iqtisadi təhlilin prinsipidir

- iqtisadi təhlilin funksiyasıdır
iqtisadi təhlilin ehtiyatıdır
iqtisadi təhlilin amilidir
iqtisadi təhlil metodikasının elementidir

232 Hansı növ iqtisadi təhlil üçün əsasən ilkin uçot və statistika məlumatları, fəaliyyət prosesinə bilavasitə müşahidə materialları informasiya mənbəyidir ?

- statistik təhlil üçün
- operativ təhlil üçün
- perspektiv təhlil üçün
- cari təhlil üçün
- maliyyə təhlili üçün

233 Cari təhlilin dəyəri nədən ibarətdir ?

- ondan ibarətdir ki, verilmiş norma və tapşırıqlardan kənara çıxmalar aşkar olunur ; şərtlər qarşısında xarici öhdəliklərin yerinə yetirilməsi nöqtəyi - nəzərindən yaranan vəziyyətin qiyməti
- ondan ibarətdir ki, faktorların tədqiq olunan göstəricilərə təsirini müəyyən etmək üçün iqtisadi - riyazi metodlardan istifadə etmək olar
- ondan ibarətdir ki, müəssisənin fəaliyyəti müvafiq dövr üzrə hesabat məlumatlarına görə kompleks və hərtərəfli şəkildə öyrənilir
- ondan ibarətdir ki, aparılmış təhlilin nəticələrinə görə təcili idarə qərarları qəbul edilir
- ondan ibarətdir ki, ehtiyac olduqda istehsal prosesinə təcili müdaxilə məqsədilə təhlil sisteməti olaraq aparılır

234 Cari təhlil metodikasının xüsusiyyətləri aşağıdakılardan ibarətdir :

- müqavilələrin tərtib olunması və tədarüklərin nizama salınması məqsədi ilə öz şərtlərinin tələbatları və təklifləri öyrənilir
- faktiki nəticələr plan və əvvəlki dövrlərin məlumatları ilə müqayisədə qiymətləndirilir
- işin keyfiyyət və kəmiyyət göstəricilərinə görə kənara çıxmalar aşkar olunur, təcili idarəetmə qərarları qəbul edilir
- göstəricilər üzrə kənara çıxmalar olan daxili və xarici səbəblər tez müəyyən olunurlar
- müəssisənin müxtəlif fəaliyyət göstəriciləri üzrə biznes - planların yerinə yetirilməsinin ilkin qiyməti verilir

235 Ən vacib hesabat dövrləri üzrə təsərrüfat fəaliyyəti nəticələrinin təhlili aşağıdakı təhlildir :

- ekspres - təhlil
- cari təhlil
- perspektiv təhlil
- operativ təhlil
- strateji təhlil

236 Bu və ya digər proseslərin yerinə yetirilmə anı ilə maksimal yaxınlaşdırılmış və ya praktiki olaraq uyğundur :

- maliyyə təhlili
- operativ təhlil
- perspektiv təhlil
- cari təhlil
- statistik təhlil

237 Perspektiv təhlilin hansı nöqsanları mövcuddur ?

- göstəricilər üzrə kənara çıxmalar olan daxili və xarici səbəblərin qeyri - müntəzəm aşkar edilməsi
- müəssisənin istehsal - təsərrüfat fəaliyyətinin hesablama göstəriciləri həcmələrinin təxmini olması
- zəncirvari əvəz etmələrin üsulunun istifadə olunmasının mümkünsüzlüyü
- inteqral üsulun istifadə olunmasının mümkünsüzlüyü
- istehsal - təsərrüfat fəaliyyəti göstəricilərinin zaman ölçülmə intervalının bir il ilə məhdudluğu

238 Maliyyə təhlilinin obyektləri olan göstəricilər hansılardır:

- istehsal resursları;
- maliyyə sabitliyi və ödəmə qabiliyyəti;
- istehsal məsrəfləri və maya dəyəri.
- məsrəflər, məhsulun həcmi və mənfəət;

istehsalın təşkilati-texniki səviyyəsi;

239 Operativ təhlilin obyektlərinə daxildir:

- müəssisənin əmək göstəricilərini əks etdirən hesabatlar
- müəssisənin maliyyə hesabatları;
- müəssisənin biznes planları;
- məhsul istehsalı və satışı;
- müəssisənin fəaliyyətinin nəticələri;

240 Maliyyə təhlilinin obyektlərini hansı göstəricilər təşkil edir?

- istehsal məsrəfləri, məhsulun maya dəyəri
- məsrəflər, məhsulun həcmi, mənfəət
- müəssisənin ödəməqabiliyyəti və maliyyə sabitliyi
- istehsal resursları
- istehsalın texniki-təşkilati səviyyəsi

241 İdarəetmə təhlilinin obyektlərini hansı göstəricilər təşkil edir?

- müəssisənin maliyyə vəziyyəti
- istehsal məsrəfləri, məhsulun maya dəyəri
- müəssisənin likvidliyi
- müəssisənin maliyyə sabitliyi
- müəssisənin ödəməqabiliyyəti

242 Texniki, təşkilati və müəssisənin idarə olunma səviyyələri aşağıdakılara aiddir :

- iqtisadi təhlil amillərinə
- iqtisadi təhlil üsullarına
- iqtisadi təhlil obyektlərinə
- iqtisadi təhlil subyektlərinə
- iqtisadi təhlil ehtiyatlarına

243 Operativ təhlilin fərqləndirici xüsusiyyəti aşağıdakıdır :

- natural göstəricilərin tədqiqi
- şərti göstəricilərin tədqiqi
- şərti - dəyər göstəricilərinin tədqiqi
- həcm göstəricilərinin tədqiqi
- dəyər göstəricilərinin tədqiqi

244 Operativ iqtisadi təhlil aşağıdakı məlumatlar əsasında aparılır :

- vergi hesabatı
- mühasibat və statistik hesabatların
- statistik hesabat
- idarəetmə hesabatının
- maliyyə hesabatı

245 Operativ təhlil aparılır:

- tərəfdaşlar qarşısında xarici öhdəliklərin icrası zamanı;
- təsərrüfat əməliyyatlarının başa çatdırılması prosesində;
- təsərrüfat əməliyyatları başa çatdıqdan sonra
- təsərrüfat əməliyyatlarının başa çatdırılmasına qədər;
- təsərrüfat əməliyyatlarının gedişində kənarlaşmalar aşkar edildikdə;

246 İstifadəçilərin subyektlərinə görə təhlil bölünür:

- daxili və xarici;
tam və seçmə;
təsərrüfatdaxili və təsərrüfatlararası;
qabaqcadan və retrospektiv
kompleks və tematik;

247 Öyrənilən obyektlərin əhatə olunmasına görə təhlilin növləri:

- amilli və diaqnostik;
tam və seçmə;
sahələri və sahələrarası;
təsərrüfatdaxili və təsərrüfatarası
kompleks və müqayisəli;

248 Keçirilmə müddətinə görə iqtisadi təhlilin növlərinin təsnifləşdirilməsinin

- cari, perspektiv, operativ
illik, rüblük, aylıq, günlük, növbəlik, birdəfəlik
daxili və xarici
iqtisadi-texniki, maliyyə-iqtisadi, idarəetmə, marketinq təhlili
təsərrüfatdaxili və təsərrüfatlararası

249 Vaxt əlamətinə görə iqtisadi təhlilin növlərinin təsnifləşdirilməsi:

- təsərrüfatdaxili və təsərrüfatlararası
cari, perspektiv, operativ
iqtisadi-texniki, maliyyə-iqtisadi, idarəetmə, marketinq təhlili
daxili və xarici
illik, rüblük, aylıq, günlük, növbəlik, birdəfəlik

250 İqtisadi - riyazi təhlil :

yalnız bu pozulma üçün xarakter olan əlamətlər əsasında iqtisadi proseslərin normal gedişinin xarakterini müəyyən edir
istehsalatın yalnız iqtisadi tərəfini deyil, həm də texniki tərəfini, eləcə də sosial və təbii şərtləri, onların istehsal ilə qarşılıqlı əlaqəsini öyrənir

- iqtisadi məsələnin daha optimal həll variantını seçməyə, istehsal effektivliyinin artırılma ehtiyatlarını müəyyən etməyə imkan yaradır
ümumiləşdirici göstəricilərin artımı və səviyyəsinə amillərin təsir həcmi aşkar edir
bu satış həcmi, maya dəyəri və gəlirin qarşılıqlı əlaqəsi əsasında biznesdə idarə qərarlarının effektivliyinin qiymətləndirmə və əsaslandırma metodudur

251 Amilli təhlil :

iqtisadi məsələnin daha optimal həll variantını seçməyə, istehsal effektivliyinin artırılma ehtiyatlarını müəyyən etməyə imkan yaradır

- ümumiləşdirici göstəricilərin artımı və səviyyəsinə amillərin təsir həcmi aşkar edir
istehsalatın yalnız iqtisadi tərəfini deyil, həm də texniki tərəfini, eləcə də sosial və təbii şərtləri, onların istehsal ilə qarşılıqlı əlaqəsini öyrənir
yalnız bu pozulma üçün xarakter olan əlamətlər əsasında iqtisadi proseslərin normal gedişinin xarakterini müəyyən edir
bu satış həcmi, maya dəyəri və gəlirin qarşılıqlı əlaqəsi əsasında biznesdə idarə qərarlarının effektivliyinin qiymətləndirmə və əsaslandırma metodudur

252 Marjinal təhlil :

- yalnız bu pozulma üçün xarakter olan əlamətlər əsasında iqtisadi proseslərin normal gedişinin xarakterini müəyyən edir
bu satış həcmi, maya dəyəri və gəlirin qarşılıqlı əlaqəsi əsasında biznesdə idarə qərarlarının effektivliyinin qiymətləndirmə və əsaslandırma metodudur

istehsalatın yalnız iqtisadi tərəfini deyil, həm də texniki tərəfini, eləcə də sosial və təbii şərtləri, onların istehsal ilə qarşılıqlı əlaqəsini öyrənir

ümumiləşdirici göstəricilərin artımı və səviyyəsinə faktorların təsir həcmi aşkar edir

iqtisadi məsələnin daha optimal həll variantını seçməyə, istehsal effektivliyinin artırılma ehtiyatlarını müəyyən etməyə imkan yaradır

253 Kompleks iqtisadi təhlil :

iqtisadi məsələnin daha optimal həll variantını seçməyə, istehsal effektivliyinin artırılma ehtiyatlarını müəyyən etməyə imkan yaradır

- istehsalatın yalnız iqtisadi tərəfini deyil, həm də texniki tərəfini, eləcə də sosial və təbii şərtləri, onların istehsal ilə qarşılıqlı əlaqəsini öyrənir
ümumiləşdirici göstəricilərin artımı və səviyyəsinə amillərin təsir həcmi aşkar edir
yalnız bu pozulma üçün xarakter olan əlamətlər əsasında iqtisadi proseslərin normal gedişinin xarakterini müəyyən edir
bu satış həcmi, maya dəyəri və gəlirin qarşılıqlı əlaqəsi əsasında biznesdə idarə qərarlarının effektivliyinin qiymətləndirmə və əsaslandırma metodudur

254 Cari iqtisadi təhlilin məzmunun ən xarakter xüsusiyyətlərindən biri nədir?

istehsal ehtiyatların istifadə olunmasının fərqlərin səbəblərinin öyrənilməsində istehsal - təsərrüfat fəaliyyətinin əldə olunmuş nəticələrinin digər müəssisənin nəticələri ilə müqayisə edilməsi

- operativ təhlilin nəticələrindən ibarət olan və perspektiv təhlil üçün baza qismində çıxış edən, təsərrüfat fəaliyyətin daha dolğun təhlilidir
strateji idarəetmə vəzifələrinin həlli üçün rəhbərliyi zəruri informasiya ilə təmin edir
obyektin müxtəlif cəhətlərinin hərtərəfli öyrənilməsinə ehtiyac yoxdur, təhlil ilk növbədə daimi təhlil olunan göstəricilər siyahısına daxil olan göstəricilər üzrə aparılır
ümumilikdə müəssisə fəaliyyətinin iqtisadi təhlili ilə müqayisədə o, bir tərəfdən iqtisadiyyat, digər tərəfdən texnika və texnologiya arasındakı əlaqəni daha çox aşkar etməyə imkan verir

255 Perspektiv iqtisadi təhlilin məzmunun ən xarakter xüsusiyyətlərindən biri nədir ?

istehsal ehtiyatların istifadə olunmasının fərqlərin səbəblərinin öyrənilməsində istehsal - təsərrüfat fəaliyyətinin əldə olunmuş nəticələrinin digər müəssisənin nəticələri ilə müqayisə edilməsi

- strateji idarəetmə vəzifələrinin həlli üçün rəhbərliyi zəruri informasiya ilə təmin edir
obyektin müxtəlif cəhətlərinin hərtərəfli öyrənilməsinə ehtiyac yoxdur, təhlil ilk növbədə daimi təhlil olunan göstəricilər siyahısına daxil olan göstəricilər üzrə aparılır
ümumilikdə müəssisə fəaliyyətinin iqtisadi təhlili ilə müqayisədə o, bir tərəfdən iqtisadiyyat, digər tərəfdən texnika və texnologiya arasındakı əlaqəni daha çox aşkar etməyə imkan verir
operativ təhlilin nəticələrindən ibarət olan və perspektiv təhlil üçün baza qismində çıxış edən, təsərrüfat fəaliyyətin daha dolğun təhlilidir

256 İqtisadi təhlildə istifadə olunan ilkin informasiya qarşısında hansı tələblər qoyulur?

münasiblik, elmilik, hökumət mövqeyindən yanaşma, rasionallıq

- münasiblik, gerçəklik, müqayisəlilik, rasionallıq
gerçəklik, məffəflıq, təsirlilik, operativlik
elmilik, sistemləşdirmə, müqayisəlilik, komplekslilik
gerçəklik, müqayisəlilik, sistemləşdirmə

257 Müəssisədə iqtisadi təhlil aşağıdakı informasiya məlumatları əsasında aparılır:

operativ uçot və təqvim-operativ məlumatlar

- mühasibat uçotu, statistik, operativ məlumatlar, biznes-planlar
statistik və operativ məlumatlar
biznes-planlarən və operativ uçotun məlumatları
gündəlik plan tapşırıqları və statistik məlumatlar

258 Təhlil üçün əsas informasiya mənbəyi

statistik uçot

vergi uçotu

- operativ uçotu
- idarə uçotu
- mühasibat uçotu

259 Hazırlıq, informasiya, analitik, yaradıcı, tədqiqat, zəmanət, tətbiq etmə mərhələləri - bu aşağıdakıların keçirilmə mərhələləridir :

- kompleks iqtisadi təhlilin
- sistemli iqtisadi təhlilin
- marjinal təhlilin
- funksional - dəyər təhlilin
- maliyyə təhlilinin

260 Məhsulun keyfiyyəti və qiyməti arasında olan nisbətə optimallaşdırılması aşağıdakının məqsədidir :

- marjinal təhlilin
- funksional - dəyər təhlilin
- kompleks iqtisadi təhlilin
- sistemli iqtisadi təhlilin
- maliyyə təhlilinin

261 Funksional - dəyər təhlilin xüsusiyyətləri :

- istehsalatın yalnız iqtisadi tərəfini deyil, həm də texniki tərəfini, eləcə də sosial və təbii şərtləri, onların istehsal ilə qarşılıqlı əlaqəsini öyrənir
- bu satış həcmi, maya dəyəri və gəlirin qarşılıqlı əlaqəsi əsasında biznesdə idarə qərarlarının effektivliyinin qiymətləndirmə və əsaslandırma metodudur
- istehsalat xərclərini azaltmağa, məhsulun keyfiyyətini və rəqabət qabiliyyətini yaxşılaşdırmağa imkan verir
- ümumiləşdirici göstəricilərin artımı və səviyyəsinə faktorların təsir həcmi aşkar edilir
- yalnız bu pozulma üçün xarakter olan əlamətlər əsasında iqtisadi proseslərin normal gedişinin xarakterini müəyyən edir

262 İdarəetmə təhlilinin təmayülü :

- müəssisə fəaliyyətinin ümumiləşdirici göstəricilərin artımı və səviyyəsinə faktorların təsir həcmi aşkar etmək
- xərclərin azalması və gəlirin artırılması ehtiyatlarını müəyyən etmək, idarə qərarlarını onların istehsalata səfərbər olunması üzrə əsaslandırmaq
- müəssisə əmlakının tərkibi və strukturuna, kapitalın istifadə olunma intensivliyi, ödəmə qabiliyyətinə əsaslı qiymət vermək
- məhsulun keyfiyyəti və qiyməti arasında olan nisbətə optimallaşdırılması
- yalnız bu pozulma üçün xarakter olan əlamətlər əsasında iqtisadi proseslərin normal gedişinin xarakterini müəyyən etmək

263 İdarəetmə təhlilinin təşkil edilməsinin xüsusiyyətləri :

- qeyri - müntəzəm əsasda zərurət yarandığı təqdirdə və ilk növbədə istehsalatın azalması müşahidə olunan istiqamətlər üzrə aparılır
- vaxtaşırı olaraq ildə ən azı bir dəfə, eləcə də müvafiq instansiyalara hesabat təqdim olunduqca aparılır
- istehsalat prosesinə təcili müdaxilə etmək məqsədilə hər saat və hər gün aparılır
- müəssisələrdə yalnız yuxarı orqanlar və ya vergi idarələrin göstərişi üzrə aparılır
- müəssisələrdə yalnız investorlar və kreditorlar tərəfindən, onların maraqlarına müvafiq olaraq aparılır

264 Funksional dəyər təhlilinin mahiyyəti aşağıdakı məsələlərin tədqiq edilməsi ilə xarakterizə olunur?

- məhsulun fond tutumu;
- məhsulun maya dəyəri;
- məhsulun funksiyası;
- məhsulun material tutumu;
- məhsulun rentabelliği

265 Funksional - dəyər təhlili :

yalnız bu pozulma üçün xarakter olan əlamətlər əsasında iqtisadi proseslərin normal gedişinin xarakterini müəyyən edir

ümumiləşdirici göstəricilərin artımı və səviyyəsinə amillərin təsir həcmi aşkar edir

iqtisadi məsələnin daha optimal həll variantını seçməyə, istehsal effektivliyinin artırılma ehtiyatlarını müəyyən etməyə imkan yaradır

- xərclərin minimuma endirilməsi məqsədilə onun planlaşdırma, istehsalat və istismar mərhələlərində obyekt funksiyalarını kompleks şəkildə tədqiq edir
bu satış həcmi, maya dəyəri və gəlirin qarşılıqlı əlaqəsi əsasında biznesdə idarə qərarlarının effektivliyinin qiymətləndirmə və əsaslandırma metodudur

266 Mühasibat (maliyyə) hesabatının trend təhlili nəyi səciyyələndirir?

maliyyə göstəricilərinin strukturunun müəyyən edilməsini;

- hesabat göstəricilərinin dinamikasının- əsas meylinin müəyyən olunmasını;
hesabatın hər bir maddəsinin zaman kəsiyində dəyişməsinin qiymətləndirilməsini;
hesabatın hər bir maddəsinin xüsusi çəkisinin zaman kəsiyində dəyişməsinin qiymətləndirilməsi;
təşkilatın əsas göstəricilərinin rəqib təşkilata uyğun göstəriciləri ilə müqayisəsini;

267 Mühasibat (maliyyə) hesabatının şaquli təhlili nəyi səciyyələndirir?

maliyyə göstəricilərinin strukturunun müəyyən edilməsini;

təşkilatın əsas göstəricilərinin rəqib təşkilata uyğun göstəriciləri ilə müqayisəsini;

- hesabatın hər bir maddəsinin xüsusi çəkisinin zaman kəsiyində dəyişməsinin qiymətləndirilməsi;
hesabat göstəricilərinin dinamikasının- əsas meylinin müəyyən olunmasını;
hesabatın hər bir maddəsinin zaman kəsiyində dəyişməsinin qiymətləndirilməsini;

268 Mühasibat (maliyyə) hesabatının üfiqi təhlili nəyi səciyyələndirir?

nəticə göstəricilərinə ayrı-ayrı amillərin təsirinin hesablanması.

- hesabatın hər bir maddəsinin ötən dövrün eyni maddəsi ilə müqayisəsini;
maliyyə göstəricilərinin strukturunun müəyyən edilməsini;
hesabatın hər bir maddəsinin ötən dövrlərin eyni maddəsi ilə dına- mikada əsas meylinin müəyyən edilməsi;
təşkilatın əsas göstəricilərinin rəqib təşkilata uyğun göstəriciləri ilə müqayisəsini;

269 Təşkilatın fəaliyyətinin maliyyə təhlilinin əsasını nə təşkil edir?

mühasibat uçotu məlumatları;

- maliyyə əmsalları;
biznes planlaşdırmanın məlumatları;
idarəetmə uçotunun məlumatları;
operativ uçot məlumatları.

270 Cari təhlil imkan verir:

biznesdə müəssisənin iş təcrübəsini ümumiləşdirmək

- hesabat dövründə müəssisənin işini kompleks qiymətləndirmək;
biznes planların icrasını qabaqcadan qiymətləndirmək;
strateji idarəetmə məsələlərini həll etmək;
müəssisənin işində nöqsanları aşkar etmək və onları aradan qaldırmaq;

271 İqtisadi təhlilin növlərinin təsnifləşdirilməsinin əsasını nə təşkil edir?

tədqiqatın metod və metodikası

- idarəetmə funksiyaların təsnifləşdirilməsi;
təhlilin vəzifələrinin təsnifləşdirilməsi;
təhlilin prinsiplərinin təsnifləşdirilməsi;
təhlilin üsul və metodlarının təsnifləşdirilməsi;

272 Cari təhlilin nöqsanları aşağıdakılardan ibarətdir :

istehsal - təsərrüfat fəaliyyəti göstəricilərinin zaman ölçülmə intervalı bir hesabat ili ilə məhdudlaşır

- təhlil olunan dövrdə əldə olunan nəticələr gələcək işdə nəzərə alınır və bu dövr üçün nöqsanların, itirilən imkanların yerinə doldurmaq artıq mümkün deyil
- müəyyən olunmuş norma və tapşırıqlardan kənara çıxmalar qeyri - müntəzəm şəkildə aşkar olunur və şəriklər qarşısında xarici öhdəliklərin yerinə yetirilməsi nöqtəyi - nəzərindən yaranan vəziyyətin qiyməti verilir
- amillərin tədqiq olunan göstəricilərə təsirini müəyyən etmək üçün iqtisadi - riyazi metodlardan istifadə etmək olmaz
- aparılmış təhlilin nəticələrinə görə təcili idarəetmə qərarları qəbul edilir, bəzən onlar səhv ola bilər

273 Hansı növ təhlil zamanı obyektin müxtəlif tərəflərinin hərtərəfli öyrənilməsinə zərurət yoxdur ?

- perspektiv təhlil zamanı
- operativ təhlil zamanı
- maliyyə təhlili zamanı
- təsərrüfat daxili təhlil zamanı
- cari təhlil zamanı

274 Operativ iqtisadi təhlilin məzmunun ən xarakter xüsusiyyətlərindən biri nədir ?

istehsal ehtiyatların istifadə olunmasının fərqlərin səbəblərinin öyrənilməsində istehsal - təsərrüfat fəaliyyətinin əldə olunmuş nəticələrinin digər müəssisənin nəticələri ilə müqayisə edilməsi

- obyektin müxtəlif cəhətlərinin hərtərəfli öyrənilməsinə ehtiyac yoxdur, təhlil ilk növbədə daimi təhlil olunan göstəricilər siyahısına daxil olan göstəricilər üzrə aparılır
- strateji idarəetmə vəzifələrinin həlli üçün rəhbərliyi zəruri informasiya ilə təmin edir
- ümumilikdə müəssisə fəaliyyətinin iqtisadi təhlili ilə müqayisədə o, bir tərəfdən iqtisadiyyat, digər tərəfdən texnika və texnologiya arasındakı əlaqəni daha çox aşkar etməyə imkan verir
- operativ təhlilin nəticələrindən ibarət olan və perspektiv təhlil üçün baza qismində çıxış edən, təsərrüfat fəaliyyətin daha dolğun təhlilidir

275 Müəssisənin ödəmə qabiliyyəti aşağıdakılara aiddir :

- iqtisadi təhlil ehtiyatlarına
- iqtisadi təhlil obyektlərinə
- iqtisadi təhlil subyektlərinə
- iqtisadi təhlil üsullarına
- iqtisadi təhlil faktorlarına

276 Məhsulun gəlirliyi aşağıdakılara aiddir :

- iqtisadi təhlil ehtiyatlarına
- iqtisadi təhlil obyektlərinə
- iqtisadi təhlil subyektlərinə
- iqtisadi təhlil üsullarına
- iqtisadi təhlil faktorlarına

277 Məhsulun material tutumu aşağıdakılara aiddir :

- iqtisadi təhlil subyektlərinə
- iqtisadi təhlil obyektlərinə
- iqtisadi təhlil ehtiyatlarına
- iqtisadi təhlil faktorlarına
- iqtisadi təhlil üsullarına

278 Məhsulun maya dəyəri aşağıdakılara aiddir :

- iqtisadi təhlil subyektlərinə
- iqtisadi təhlil obyektlərinə
- iqtisadi təhlil ehtiyatlarına
- iqtisadi təhlil faktorlarına
- iqtisadi təhlil üsullarına

279 Analitik işin unifikasiyası aşağıdakıları ifadə edir :

- ayrı - ayrı icraçılar arasında təhlilin keçirilməsi üzrə öhdəliklərin əsaslandırılmış paylaşdırılması
- müəssisədə eyni tədqiqatların təkrar keçirilmə (müxtəlif şəxslər tərəfindən) imkanı istisna olunur
- müəssisədə işlənib hazırlanmış analitik cədvəl göstəriciləri müqayisə, qiymətləndirmə, ümumiləşdirmə üçün münasib olmalıdır
- müəssisə mütəxəssislərinin iş zamanının effektiv şəkildə istifadə olunması
- xüsusi işlənib hazırlanmış cədvəllərin məhdud sayının doldurulmasını qabaqcadan görə bilən metodikalarnın yaradılması

280 Müəssisədə təhlilin təşkil olunmasının vacib prinsipi :

- müəssisədə eyni tədqiqatların təkrar keçirilmə (müxtəlif şəxslər tərəfindən) imkanı istisna olunur
- müəssisədə işlənib hazırlanmış analitik cədvəl göstəriciləri müqayisə, qiymətləndirmə, ümumiləşdirmə üçün münasib olmalıdır
- ayrı - ayrı icraçılar arasında təhlilin keçirilməsi üzrə öhdəliklərin əsaslandırılmış paylaşdırılması
- müəssisə mütəxəssislərinin iş zamanının effektiv şəkildə istifadə olunması
- xüsusi işlənib hazırlanmış cədvəllərin məhdud sayının doldurulmasını qabaqcadan görə bilən metodikalarnın yaradılması

281 Marketing informasiyasının xarici (kəşfiyyat) sistemi

- bu - sənaye və ticarət müəssisələrinin xərcləri, itgilər, mədaxil, xalis gəlir, gəlirlilik haqqında informasiyadır
- bazarın vəziyyətinə müntəzəm surətdə müşahidə etməyə imkan yaradır (alıcıları nə maraqlandırır, onlar nə alırlar, rəqiblər nə satırlar)
- iqtisadi - riyazi metod və modellərə, iqtisadi təhlilin digər üsul və qaydalarına əsaslanır
- marketingin konkret problemlərinin öyrənilməsi ilə bilavasitə bağlıdır
- bu - əmtəə istehsalı və tədavülünün həcmi, strukturu və sürətini xarakterizə edən firma daxili informasiya axınları haqqında informasiyadır

282 İdarə təhlilinin keçirilməsi nəticəsində əldə olunmuş informasiyanın istehlakçıları aşağıdakılardır :

- banklar və kredit təşkilatları
- müəssisə menecerləri, direktorlar şurası
- vergi idarələri, statistika orqanları və s.
- tədarükçülər və alıcılar
- səhmdarlar və investorlar

283 Maliyyə təhlilinin keçirilməsi nəticəsində əldə olunmuş informasiyanın istehlakçıları aşağıdakılardır :

- briqadirlər, fəhlələr
- səhmdarlar, investorlar, banklar
- müəssisə menecerləri
- direktorlar şurası, tədarükçülər
- sex rəisləri və alıcılar

284 Uçot və hesabat informasiyasının münasibliyi (relevantlığı) aşağıdakıları ifadə edir :

- doğruluq, normativ aktlar və təsərrüfat daxili müddəalara uyğunluğu ; bitərəflik
- onun vaxtılı vaxtında olması, dəyəri, proqnozlaşdırılma və nəticələrin qiymətləndirilməsi üçün yararlılıq
- kafilik, operativlik, ilkin informasiyanın yüksək istifadə əmsalı, artıq məlumatların olmaması
- ən yeni rabitə vasitələrinin istifadəsi və məlumatların distansiya ötürülmə metodlarının tətbiq olunması
- planlaşdırma və idarə olunma məqsədləri ilə ilkin informasiyanın istifadə olunmasını tələb edir

285 İdarəetmə təhlilinin informasiya bazaları :

- ilkin mühasibat və operativ uçotunun məlumatları
- normativ aktlar və hökumətin qətnamələri
- statistik uçot və hesabatın məlumatları
- vergi uçotu və hesabatının məlumatları

mühasibat (maliyyə) hesabatı

286 Hesablama analitik informasiya; amilli və nəticəvi göstəricilərin hesabları və qiyməti; reyting qiymətləri aşağıdakılara aiddir :

- digər informasiya mənbələrinə
- iqtisadi təhlilin rəsmi informasiya mənbələrinə
- iqtisadi təhlilin uçot informasiya mənbələrinə
- iqtisadi təhlilin uçotdan kənar informasiya mənbələrinə
- iqtisadi təhlildə istifadə olunan iş yekun informasiyasına

287 Maliyyə hesabatı, idarə uçotu və hesabatı, sintetik və analitik uçotun məlumatları, statistik uçot və hesabat, operativ uçot və hesabat aşağıdakılara aiddir :

- digər informasiya mənbələrinə
- iqtisadi təhlilin uçotdan kənar informasiya mənbələrinə
- iqtisadi təhlilin uçot informasiya mənbələrinə
- iqtisadi təhlildə istifadə olunan iş yekun informasiyasına
- iqtisadi təhlilin rəsmi informasiya mənbələrinə

288 Dövlət qanunları, prezidentin fərmanları, hökumət və yerli orqanların qətnamələri, yuxarı təşkilatların əməlləri aşağıdakılara aiddir :

- iqtisadi təhlildə istifadə olunan iş yekun informasiyasına
- iqtisadi təhlilin rəsmi informasiya mənbələrinə
- digər informasiya mənbələrinə
- iqtisadi təhlilin uçotdan kənar informasiya mənbələrinə
- iqtisadi təhlilin uçot informasiya mənbələrinə

289 Daxili və xarici auditin ; idarə daxili və idarədən kənar təftişlərin ; fəaliyyətin vergi idarəsi tərəfindən yoxlanılmasının materialları, aktları, rəyləri aşağıdakılara aiddir :

- digər informasiya mənbələrinə
- iqtisadi təhlilin uçotdan kənar informasiya mənbələrinə
- iqtisadi təhlildə istifadə olunan iş yekun informasiyasına
- iqtisadi təhlilin rəsmi informasiya mənbələrinə
- iqtisadi təhlilin uçot informasiya mənbələrinə

290 Təhlildə istifadə olunan iş yekun informasiyasına aşağıdakılar aiddir :

- yuxarıda sadalanan bütün informasiya mənbələri
- hesablama analitik informasiya ; faktor və qətedici göstəricilərin hesabları və qiyməti ; reyting qiymətləri dövlət qanunları, prezidentin fərmanları, hökumət və yerli orqanların qətnamələri, yuxarı təşkilatların əməlləri, təsərrüfat - hüquqi sənədlər maliyyə hesabatı, idarə uçotu və hesabatı, sintetik və analitik uçotun məlumatları, statistik uçot və hesabat, operativ uçot və hesabat daxili və xarici auditin ; idarə daxili və idarədən kənar təftişlərin ; fəaliyyətin vergi idarəsi tərəfindən yoxlanılmasının materialları, aktları, rəyləri

291 Təhlilin uçotdan kənar informasiya mənbələrinə aşağıdakılar aiddir :

- dövlət qanunları, prezidentin fərmanları, hökumət və yerli orqanların qətnamələri, yuxarı təşkilatların əməlləri, təsərrüfat - hüquqi sənədlər
- daxili və xarici auditin ; idarə daxili və idarədən kənar təftişlərin ; fəaliyyətin vergi idarəsi tərəfindən yoxlanılmasının materialları, aktları, rəyləri yuxarıda sadalanan bütün informasiya mənbələri hesablama analitik informasiya ; faktor və qətedici göstəricilərin hesabları və qiyməti ; reyting qiymətləri maliyyə hesabatı, idarə uçotu və hesabatı, sintetik və analitik uçotun məlumatları, statistik uçot və hesabat, operativ uçot və hesabat

292 Təhlilin uçot informasiya mənbələrinə aşağıdakılar aiddir :

dövlət qanunları, prezidentin fərmanları, hökumət və yerli orqanların qətnamələri, yuxarı təşkilatların əmrləri, təsərrüfat - hüquqi sənədlər

- maliyyə hesabatı, idarə uçotu və hesabatı, sintetik və analitik uçotun məlumatları, statistik uçot və hesabat, operativ uçot və hesabat
- yuxarıda sadalanan bütün informasiya mənbələri
- hesablama analitik informasiya ; faktor və qətedici göstəricilərin hesabları və qiyməti ; reyting qiymətləri daxili və xarici auditin ; idarə daxili və idarədən kənar təftişlərin ; fəaliyyətin vergi idarəsi tərəfindən yoxlanılmasının materialları, aktları, rəyləri

293 Təhlilin rəsmi sənədləri və normativ - plan informasiya mənbələrinə aşağıdakılar aiddir :

daxili və xarici auditin ; idarə daxili və idarədən kənar təftişlərin ; fəaliyyətin vergi idarəsi tərəfindən yoxlanılmasının materialları, aktları, rəyləri

- maliyyə hesabatı, idarə uçotu və hesabatı, sintetik və analitik uçotun məlumatları, statistik uçot və hesabat, operativ uçot və hesabat
- yuxarıda sadalanan bütün informasiya mənbələri
- dövlət qanunları, prezidentin fərmanları, hökumət və yerli orqanların qətnamələri, yuxarı təşkilatların əmrləri, təsərrüfat - hüquqi sənədlər
- hesablama analitik informasiya ; faktor və qətedici göstəricilərin hesabları və qiyməti ; reyting qiymətləri

294 İnformasiyanın operativliyi aşağıdakılar ilə təmin olunur :

- onun vaxtlı vaxtında olması, dəyəri, proqnozlaşdırılma və nəticələrin qiymətləndirilməsi üçün yararlılığı ilə ən yeni rabitə vasitələrinin istifadəsi və məlumatların distansiya ötürülmə metodlarının tətbiq olunması ilə kafilik, operativlik, ilkin informasiyanın yüksək istifadə əmsalı, artıq məlumatların olmaması ilə planlaşdırma və idarə olunma məqsədləri ilə ilkin informasiyanın istifadə olunmasını tələb edir
- doğruluq, normativ aktlar və təsərrüfat daxili müddəalara uyğunluğu ; bitərəflik ilə

295 İqtisadi informasiyanın səmərəliliyi aşağıdakıları tələb edir :

- onun vaxtlı vaxtında olması, dəyəri, proqnozlaşdırılma və nəticələrin qiymətləndirilməsi üçün yararlılığı doğruluq, normativ aktlar və təsərrüfat daxili müddəalara uyğunluğu ; bitərəflik
- kafilik, operativlik, ilkin informasiyanın yüksək istifadə əmsalı, artıq məlumatların olmaması
- ən yeni rabitə vasitələrinin istifadəsi və məlumatların distansiya ötürülmə metodlarının tətbiq olunması planlaşdırma və idarə olunma məqsədləri ilə ilkin informasiyanın istifadə olunmasını tələb edir

296 İnformasiyanın həqiqiliyi aşağıdakılar ilə xarakterizə olunur :

- onun vaxtlı vaxtında olması, dəyəri, proqnozlaşdırılma və nəticələrin qiymətləndirilməsi üçün yararlılığı ilə doğruluq, normativ aktlar və təsərrüfat daxili müddəalara uyğunluğu ; bitərəflik ilə kafilik, operativlik, ilkin informasiyanın yüksək istifadə əmsalı, artıq məlumatların olmaması ilə ən yeni rabitə vasitələrinin istifadəsi və məlumatların distansiya ötürülmə metodlarının tətbiq olunması ilə planlaşdırma və idarə olunma məqsədləri ilə ilkin informasiyanın istifadə olunmasını tələb edir

297 Maliyyə təhlilinin informasiya bazaları :

- vergi uçotu və hesabatının məlumatları
- mühasibat (maliyyə) hesabatı
- normativ aktlar və hökumətin qətnamələri
- statistik uçot və hesabatın məlumatları
- ilkin mühasibat və operativ uçotunun, nümunəlik müayinələrin məlumatları

298 İqtisadi təhlilin informasiya mənbələri hansı qruplara bölünər?

- normativ məlumatlar, operativ və statistik uçot və hesabatda olan məlumatlar
- uçot və uçotdan kənar məlumatlar, marketing informasiyası
- rəsmi sənədlər, plan-normativ informasiya, uçot və uçotdan kənar mənbələr
- plan, plandan kənar və uçot məlumatları

rəsmi mənbələr, operativ və cari məlumatlar

299 Müəssisənin əmək ehtiyatlarından istifadənin səmərəliliyini əks etdirən göstərici hansıdır?

- işçilərin ixtisas dərəcəsi.
- işçilərin orta siyahı sayı;
- satışın həcmi;
- vaxt vahidi ərzində məhsul buraxılışı;
- bir işçinin orta əmək haqqı

300 Balansın aktivi aşağıda hansı qaydada ardıcılıqla yerləşdirilmişdir:

- düzgün cavab yoxdur.
- likvidliyin azalması qaydasında;
- əvvəl likvidliyin artması, sonra azalması qaydasında;
- likvidliyin artması qaydasında;
- xaotik;

301 Satışdan mənfəət hansı göstərici ilə tərs mütənasib hesab edilir?

- məhsulun keyfiyyəti ilə.
- satılmış məhsulun həcmi ilə;
- buraxılmış məhsulların miqdarı ilə;
- məhsulun maya dəyəri ilə;
- məhsulun qiyməti ilə;

302 Ödəmələrin sxemləri, faizlərin hesablanması qaydası, əməliyyatların gəlirliyinin müqayisəsi hansı təhlildə həyata keçirilir?

- marjinal təhlildə.
- motivasiya təhlilində;
- kompleks iqtisadi təhlildə;
- maliyyə riyazi təhlildə;
- inqtisadi kibernetikada;

303 Təsərrüfat proseslərinin baş verməsi və inkişafının öyrənilməsinə dialektik yanaşma nədir?

- iqtisadi təhlilin prinsipidir.
- iqtisadi təhlilin posedurudur;
- iqtisadi təhlilin predmetidir;
- iqtisadi təhlilin metodudur;
- iqtisadi təhlilin metodikasındır;

304 Ödəmələrin sxemləri, faizlərin hesablanması qaydası, əməliyyatların gəlirliyinin müqayisəsi hansı təhlil vasitəsilə aparılır:

- marjinal təhlildə.
- motivasiya təhlilində;
- kompleks iqtisadi təhlildə;
- maliyyə riyazi təhlildə;
- iqtisadi kibernetikada;

305 Təsərrüfat proseslərinin baş verməsi və inkişafının öyrənilməsinə dialektik yanaşma nədir?

- iqtisadi təhlilin prinsipidir.
- iqtisadi təhlilin posedurudur;
- iqtisadi təhlilin predmetidir;
- iqtisadi təhlilin metodudur;
- iqtisadi təhlilin metodikasındır;

306 Diskontlaşdırmanın tətbiqi nəyi səciyyələndirir?

gələcəkdə əldə olunacaq mənfəəti.

pul axınını;

ilkin məbləq və faiz dərəcəsinin məlum səviyyəsində hesablamayı;

- gələcəkdə əldə olunacaq məbləq və faizin məlum səviyyəsində hesablamayı;
- faiz dərəcəsinin artmasını;

307 Təhlilin hansı növü təşkilatın maliyyə - təsərrüfat fəaliyyətini hərtərəfli öyrənir?

operativ.

marjinal;

perspektiv;

- kompleks;
- ekspres;

308 Əlaqədar ekspertlər qrupunda söylənilən ideyaların sərbəst generasiyası:

formal meyarlar metodudur

Delfi metodudur

kollektiv bloknot metodudur

- beyin hücumu metodudur
- analogiya metodudur

309 Sorğu materiallarının sonrakı analitik işlənməsi ilə xüsusi seçilmiş ekspert qrupunun çox addımlı anonim sorğusu :

formal meyarlar metodudur

analogiya metodudur

beyin hücumu metodudur

- Delfi metodudur
- kollektiv bloknot metodudur

310 Keçmiş təcrübəyə əsaslanaraq problem həllinin mümkün metodu və yaranan vəziyyət səbəblərinin axtarışı :

formal meyarlar metodudur

beyin hücumu metodudur

Delfi metodudur

- analogiya metodudur
- kollektiv bloknot metodudur

311 Maliyyə hesabatı təhlilində daha geniş yayılmış evristik metodlarına aşağıdakılar aiddir :

formal meyarlar metodu, ekspert metod

kollektiv bloknot metodu, kreativ metod

analogiya metodu, Delfi metodu, zəncirvari əvəz etmə metodu

- analogiya metodu, beyin hücumu metodu, Delfi metodu
- beyin hücumu metodu, inteqral metod, analogiya metodu

312 Mütəxəssislərin peşəkar fikirlərinə əsaslanan informasiyanın toplanma və işlənmə üsullar qrupu aşağıdakılara aiddir :

proqnozlaşdırma üsullarına

ənənəvi təhlil metodlarına

stoxastik təhlil metodlarına

- evristik təhlil metodlarına
- determinləşdirilmiş təhlil üsullarına

313 Əgər korrelyasiya əmsalı $K = 0,25$, onda göstəricilər arasında əlaqənin sıxlığı :

- əhəmiyyətlidir
- yoxdur
- ortadır
- zəifdir
- funksionaldır

314 Əgər korrelyasiya əmsalı $K < 0,6$, onda göstəricilər arasında əlaqənin sıxlığı

- zəifdir
- funksionaldır
- yoxdur
- ortadır
- əhəmiyyətlidir

315 Əgər korrelyasiya əmsalı $K > 0,6$, onda göstəricilər arasında əlaqənin sıxlığı :

- ortadır
- yoxdur
- funksionaldır
- əhəmiyyətlidir
- zəifdir

316 Əgər korrelyasiya əmsalı $K = 1$, onda göstəricilər arasında əlaqə :

- zəifdir
- yoxdur
- ortadır
- funksionaldır
- əhəmiyyətlidir

317 Əgər korrelyasiya əmsalı $K = 0$, onda göstəricilər arasında əlaqə :

- funksionaldır
- ortadır
- əhəmiyyətlidir
- zəifdir
- yoxdur

318 Müəyyən müddət üçün artırma məbləğinin artırılmış məbləğə nisbəti:

- artırılmış məbləğdir
- diskont - faktordur
- mürəkkəb faizdir
- sadə faizdir
- diskontdur

319 Hər hansı bir müddət üçün artırma məbləğinin başlanğıc məbləğə nisbəti:

- mürəkkəb faizdir
- sadə faizdir
- diskontdur
- diskont - faktordur
- artırılmış məbləğdir

320 25 000 manat həcmində ssuda (borc) müəssisəyə 6 ay müddətinə 20 % sadə illik ilə verilmişdir. Sadə faizlərin artırma formulundan istifadə edərək artırılmış məbləği müəyyən edin.

- 26 500 manat
- 26 000 manat
- 28 500 manat
- 27 777 manat
- 27 500 manat

321 Banka yarım il müddətinə 10 min manat pul qoyulmuşdur. Sadə faizlərin tarifi ildə 20 %-ə bərabərdir. Sadə faizlərin artırma formulundan istifadə edərək artırılmış məbləği müəyyən edin. 1

- 12 min manat
- 10 min manat
- 15 min manat
- 11 min manat
- 30 min manat

322 Bu formula - $I = S_0 (1 + it)$ (burada i - illik faiz tarifi, t - faizlərin əlavə etmə dövrlərinin sayı) aşağıdakının formuludur :

- faiz gəlirinin formulu
- diskont - faktorun formulu
- mürəkkəb faizlərin artırma formulu
- artırılmış məbləğin formulu
- sadə faizlərin artırma formulu

323 Riyazi və kommersiya diskonlaşdırma metodları aşağıdakılara aiddir :

- iqtisadi kibernetika metodlarına
- riyazi statistika metodlarına
- maliyyə riyaziyyat üsullarına
- təhlilin ənənəvi metodlarına
- xaric etmə üsullarına

324 Maliyyə riyaziyyat üsullarına aşağıdakılar aiddir :

- ikiqatlı və cəm korrelyasiya
- sadə və mürəkkəb faizlər, diskontlaşma metodları
- əməliyyatların tədqiq metodları
- modelləşdirmə metodları və immitasiya metodları
- çox ölçülü statistik cəm metodları

325 Plan və əvvəlki dövrlər ilə müqayisə üzrə göstəricilərin dəyişiklik xarakteristikası aşağıdakı mərhələdə həyata keçirilir :

- təhlil nəticələrinin ümumiləşdirilməsi və rəsmiləşdirilməsi
- müəssisədə analitik işin planlaşdırılması
- fəaliyyətin iqtisadi göstəricilərinin proqnozlaşdırılması
- tədqiq olunan göstəricilərin ilkin qiymətləndirilməsi
- biznes - planının dəyişdirilmə və kənara çıxmalar səbəblərinin təhlili

326 Təhlilin subyekt və obyektlərinin ayrılması, ayrı - ayrı icraçılar arasında öhdəliklərin paylaşdırılması aşağıdakı mərhələdə həyata keçirilir :

- təhlil nəticələrinin ümumiləşdirilməsi və rəsmiləşdirilməsi
- tədqiq olunan göstəricilərin ilkin qiymətləndirilməsi
- fəaliyyətin iqtisadi göstəricilərinin proqnozlaşdırılması
- müəssisədə analitik işin planlaşdırılması
- biznes - planının dəyişdirilmə və kənara çıxmalar səbəblərinin təhlili

327 Ümumilikdə müəssisənin və ya onun bölmələrinin fəaliyyətinin analitik tədqiqat nəticələri aşağıdakı şəkildə rəsmiləşdirilməlidir :

- norma və normativlər
- xərclər smetası
- mühasibat hesabatı
- arayışlar, rəylər
- biznes - plan

328 İnformasiyanın həqiqiliyinin yoxlanılması və analitik işlənmə aşağıdakı mərhələdə həyata keçirilir :

- təhlil nəticələrinin ümumiləşdirilməsi və rəsmiləşdirilməsi
- tədqiq olunan göstəricilərin ilkin qiymətləndirilməsi
- fəaliyyətin iqtisadi göstəricilərinin proqnozlaşdırılması
- müəssisədə analitik işin planlaşdırılması
- biznes - planının dəyişdirilmə və kənara çıxmalar səbəblərinin təhlili

329 Qarşılıqlı təsir edən amillərin qruplaşdırılması, onların arasında əlaqələrin açılması aşağıdakı mərhələdə həyata keçirilir :

- təhlil nəticələrinin ümumiləşdirilməsi və rəsmiləşdirilməsi
- müəssisədə analitik işin planlaşdırılması
- fəaliyyətin iqtisadi göstəricilərinin proqnozlaşdırılması
- biznes - planının dəyişdirilmə və kənara çıxmalar səbəblərinin təhlili
- tədqiq olunan göstəricilərin ilkin qiymətləndirilməsi

330 İstehsalat vəsaitlərin istifadə olunma dərəcəsinin xarakteristikası aşağıdakı mərhələdə həyata keçirilir :

- təhlil nəticələrinin ümumiləşdirilməsi və rəsmiləşdirilməsi
- müəssisədə analitik işin planlaşdırılması
- fəaliyyətin iqtisadi göstəricilərinin proqnozlaşdırılması
- tədqiq olunan göstəricilərin ilkin qiymətləndirilməsi
- biznes - planının dəyişdirilmə və kənara çıxmalar səbəblərinin təhlili

331 Plan - iqtisadi şöbə və ya iqtisadi təhlil şöbəsi aşağıdakıları həyata keçirir:

- istehsalat üzrə xərclər smetasının və gəlir planının, maliyyə nəticələri və maliyyə vəziyyəti planının yerinə yetirilməsi
- xammal və hazır məhsulun keyfiyyətinin, brak və brak nəticəsində itgi, alıcıların reklamasiyasının təhlili
- müəssisənin ehtiyatlarla vaxtlı - vaxtında təmin olunmasına, məhsulun həcm, nomenklatura, zaman, keyfiyyət üzrə tədarük planlarının yerinə yetirilməsinə nəzarət
- analitik iş planının tərtib olunması, təhlilin metodik təminatı, müəssisə fəaliyyəti təhlilinin nəticələrini təşkil edir və ümumiləşdirir
- müqavilə öhdəlikləri və məhsulun həcm, assortiment, zaman, nomenklatura üzrə tədarük planlarının yerinə yetirilməsinin tədqiqi

332 Biznes - planın yerinə yetirilmə xarakteristikası aşağıdakı mərhələdə həyata keçirilir :

- təhlil nəticələrinin ümumiləşdirilməsi və rəsmiləşdirilməsi
- müəssisədə analitik işin planlaşdırılması
- fəaliyyətin iqtisadi göstəricilərinin proqnozlaşdırılması
- tədqiq olunan göstəricilərin ilkin qiymətləndirilməsi
- biznes - planının dəyişdirilmə və kənara çıxmalar səbəblərinin təhlili

333 Təhlilin nəticələrinə görə irəli sürülmüş təkliflərin istehsalata tətbiq edilməsinə nəzarət aşağıdakı mərhələdə həyata keçirilir :

- biznes - planının dəyişdirilmə və kənara çıxmalar səbəblərinin təhlili
- müəssisədə analitik işin planlaşdırılması
- fəaliyyətin iqtisadi göstəricilərinin proqnozlaşdırılması

- təhlil nəticələrinin ümumiləşdirilməsi və rəsmiləşdirilməsi tədqiq olunan göstəricilərin ilkin qiymətləndirilməsi

334 İstifadə olunmuş imkanlar və ehtiyatların aşkar edilməsi aşağıdakı mərhələdə həyata keçirilir :

təhlil nəticələrinin ümumiləşdirilməsi və rəsmiləşdirilməsi
müəssisədə analitik işin planlaşdırılması
fəaliyyətin iqtisadi göstəricilərinin proqnozlaşdırılması

- biznes - planının dəyişdirilmə və kənara çıxmalar səbəblərinin təhlili tədqiq olunan göstəricilərin ilkin qiymətləndirilməsi

335 Amillərin təsirinin xaric edilməsi və onların təsirinin dəyişdirilməsi aşağıdakı mərhələdə həyata keçirilir :

təhlil nəticələrinin ümumiləşdirilməsi və rəsmiləşdirilməsi
müəssisədə analitik işin planlaşdırılması
fəaliyyətin iqtisadi göstəricilərinin proqnozlaşdırılması

- biznes - planının dəyişdirilmə və kənara çıxmalar səbəblərinin təhlili tədqiq olunan göstəricilərin ilkin qiymətləndirilməsi

336 İqtisadi təhlilin təsir qüvvəsi və effektivliyinin asılı olduğu şərt aşağıdakıdır :

təhlilin metodik təminatı, onun nəticələrinin təşkili və ümumiləşdirilməsi
müəssisənin analitik işin kompleks planının olması
müəssisənin analitik işin tematik planının olması

- təsərrüfat fəaliyyəti təhlilinin keçirilməsinin planlı xarakteri təsərrüfat fəaliyyəti təhlil planlarının yerinə yetirilməsinə nəzarət

337 Müəssisədə texniki nəzartə şöbəsi :

istehsalat üzrə xərclər smetasının və gəlir planının, maliyyə nəticələri və maliyyə vəziyyəti planının yerinə yetirilməsi ilə məşğul olur
analitik iş planının tərtib olunması, təhlilin metodik təminatı, müəssisə fəaliyyəti təhlilinin nəticələrinin təşkili və ümumiləşdirilməsi ilə məşğul olur
müəssisənin ehtiyatlarla vaxtlı - vaxtında təmin olunmasına, məhsulun həcm, nomenklatura, zaman, keyfiyyət üzrə tədarük planlarının yerinə yetirilməsinə nəzarət edir

- xammal və hazır məhsulun keyfiyyətini, brak və brak nəticəsində itgi, alıcıların reklamasiyasını təhlil edir müqavilə öhdəlikləri və məhsulun həcm, assortiment, zaman, nomenklatura üzrə tədarük planlarının yerinə yetirilməsini, anbar ehtiyatlarının vəziyyətini tədqiq edir

338 Müəssisədə satış şöbəsi :

istehsalat üzrə xərclər smetasının və gəlir planının, maliyyə nəticələri və maliyyə vəziyyəti planının yerinə yetirilməsi ilə məşğul olur
xammal və hazır məhsulun keyfiyyətini, brak və brak nəticəsində itgi, alıcıların reklamasiyasını təhlil edir müəssisənin ehtiyatlarla vaxtlı - vaxtında təmin olunmasına, məhsulun həcm, nomenklatura, zaman, keyfiyyət üzrə tədarük planlarının yerinə yetirilməsinə nəzarət edir

- müqavilə öhdəlikləri və məhsulun həcm, assortiment, zaman, nomenklatura üzrə tədarük planlarının yerinə yetirilməsini, anbar ehtiyatlarının vəziyyətini tədqiq edir analitik iş planının tərtib olunması, təhlilin metodik təminatı, müəssisə fəaliyyəti təhlilinin nəticələrinin təşkili və ümumiləşdirilməsi ilə məşğul olur

339 Müəssisədə təminat şöbəsi :

xammal və hazır məhsulun keyfiyyətini, brak və brak nəticəsində itgi, alıcıların reklamasiyasını təhlil edir müqavilə öhdəlikləri və məhsulun həcm, assortiment, zaman, nomenklatura üzrə tədarük planlarının yerinə yetirilməsini, anbar ehtiyatlarının vəziyyətini tədqiq edir analitik iş planının tərtib olunması, təhlilin metodik təminatı, müəssisə fəaliyyəti təhlilinin nəticələrinin təşkili və ümumiləşdirilməsi ilə məşğul olur

- müəssisənin ehtiyatlarla vaxtlı - vaxtında təmin olunmasına, məhsulun həcm, nomenklatura, zaman, keyfiyyət üzrə tədarük planlarının yerinə yetirilməsinə nəzarət edir

istehsalat üzrə xərclər smetasının və gəlir planının, maliyyə nəticələri və maliyyə vəziyyəti planının yerinə yetirilməsi ilə məşğul olur

340 Mühasibat uçotu və hesabatı şöbəsi aşağıdakıları təhlil edir :

müəssisənin ehtiyatlarla vaxtlı - vaxtında təmin olunmasına, məhsulun həcm, nomenklatura, zaman, keyfiyyət üzrə tədarük planlarının yerinə yetirilməsinə nəzarət edir
müqavilə öhdəlikləri və məhsulun həcm, assortiment, zaman, nomenklatura üzrə tədarük planlarının yerinə yetirilməsini, anbar ehtiyatlarının vəziyyətini tədqiq edir
analitik iş planının tərtib olunması, təhlilin metodik təminatı, müəssisə fəaliyyəti təhlilinin nəticələrini təşkil edir və ümumiləşdirir

- istehsalat üzrə xərclər smetasının və gəlir planının yerinə yetirilməsi, məhsulun maya dəyəri, maliyyə nəticələri və maliyyə vəziyyəti, müəssisənin ödəmə qabiliyyəti
xammal və hazır məhsulun keyfiyyətini, brak və brak nəticəsində itgi, alıcıların reklamasiyasını təhlil edir

341 Müəssisənin təsərrüfat fəaliyyəti

konkret müəssisənin mülkiyyət forması ilə
müəssisənin fəaliyyət miqyası və onun profili ilə
konkret müəssisənin təşkilatı səviyyəsi ilə

- aparatın tərkibi və idarə etmənin texniki səviyyəsi ilə
konkret müəssisənin sahə mənsubiyyəti ilə

342 Təhlilin sistem kimi təşkili aşağıdakıları tələb edir :

ayrı - ayrı icraçılar arasında təhlilin keçirilməsi üzrə öhdəliklərin əsaslandırılmış paylaşdırılması
zaman və məkanda iqtisadi təhlil və analitik proses texnologiyalarının təşkili
müəssisədə işlənilib hazırlanmış analitik cədvəl göstəriciləri müqayisə, qiymətləndirmə, ümumiləşdirmə üçün münasib olmalıdır

- iqtisadi təhlil metodika və texnikasının məqsədyönlü nizamlandırılması və təkmilləşdirilməsi
müəssisədə eyni tədqiqatların təkrar keçirilmə (müxtəlif şəxslər tərəfindən) imkanı istisna olunur

343 Təhlilin proses kimi təşkili aşağıdakıları tələb edir

xüsusi işlənilib hazırlanmış cədvəllərin məhdud sayının doldurulmasını qabaqcadan görə bilən metodikalarnın yaradılması
müəssisədə işlənilib hazırlanmış analitik cədvəl göstəriciləri müqayisə, qiymətləndirmə, ümumiləşdirmə üçün münasib olmalıdır
iqtisadi təhlil metodika və texnikasının məqsədyönlü nizamlandırılması və təkmilləşdirilməsi

- zaman və məkanda iqtisadi təhlil və analitik proses texnologiyalarının təşkili
müəssisədə eyni tədqiqatların təkrar keçirilmə (müxtəlif şəxslər tərəfindən) imkanı istisna olunur

344 Yalnız müşahidə kütləsində təzahür olunan göstəricilər arasındakı natamam, ehtimal asılılıq :

statistikdir

- korrelyasiondur
analitikdir
iqtisadidir
funksionaldır

345 Stoxastik modellərdə amillərin nəticəvi göstəriciyə təsir intensivliyi aşağıdakıları göstərir :

variasiya əmsalı

- rəqressiya əmsalı
determinasiya əmsalı
cəm korrelyasiya əmsalı
qoşa korrelyasiya əmsalı

346 Tədqiq olunan göstəricilərin qiymətlərinin kütləviliyi aşağıdakıların istifadə olunmasının vacib şərtidir :

funksional metodun

amilli təhlilin

- korrelyasion metodun zəncirvari əvəz etmə üsulunun maliyyə riyaziyyatı üsullarının

347 Aşağıdakı məlumatlar əsasında 5 il müddətinə olan əmanətin ilkin məbləğini müəyyən edin : artırılmış məbləğ (qaytarılmağa olan məbləğ) 2064 manat, illik sadə uçot tarifi 12 % təşkil etmişdir

- 1480 manat
- 1300 manat
- 1390 manat
- 1290 manat
- 1250 manat

348 36 000 manat həcmində ssuda (borc) müəssisəyə 6 ay müddətinə 8 % sadə illik ilə verilmişdir. Sadə diskont həmçinin 8 % təşkil edir. Sadə faiz və sadə diskont üçün qaytarılmağa olan artırılmış məbləği müəyyən edin.

- 38 000 manat və 37 500 manat
- 37 815 manat və 36 829 manat
- 37 440 manat və 38 000 manat
- 37 440 manat və 37 500 manat
- 36 820 manat və 37 500 manat

349 Reqressiv təhlilin vəzifələrinə daxildir:

göstəricilərin dəyişməsi dinamikasının müəyyən edilməsi
qurulmuş trendin etibarlılığının qiymətləndirilməsi;
təsadüfi tərkib elementinin müəyyən edilməsi;

- nəticə göstəricisi ilə amillər arasında asılılığın konkret növünün müəyyən edilməsi;
mövsumi xarakter daşıyan tərkib elementlərinin müəyyən edilməsi;

350 Müəyyən müddət üçün vahid və diskont arasındakı fərq :

- artırılmış məbləğdir
- sadə faizdir
- diskontdur
- diskont - faktordur
- mürəkkəb faizdir

351 Kapitalın başlanğıc məbləğinin müəyyən müddət üçün artırılmış məbləğə nisbəti:

- artırılmış məbləğdir
- sadə faizdir
- diskontdur
- diskont - faktordur
- mürəkkəb faizdir

352 25 000 manat həcmində ssuda (borc) müəssisəyə 6 ay müddətinə 20 % sadə illik ilə verilmişdir. Sadə diskont həmçinin 20 % təşkil edir. Sadə diskont üçün qaytarılmağa olan artırılmış məbləği müəyyən edin.

- 26 000 manat
- 27 500 manat
- 26 500 manat
- 27 777 manat
- 28 500 manat

353 İşləyən şəxsin iş stajı və onun orta illik məhsul istehsalı arasında hansı asılılıq mövcuddur ?

- regressiya
- determinləşdirilmiş
- funksional
- stoxastik
- faktor

354 Bir işçinin mexaniki silahlanma səviyyəsi və onun orta illik məhsul istehsalı arasında hansı asılılıq mövcuddur ?

- regression
- determinləşdirilmiş
- funksional
- stoxastik
- amilli

355 36 000 manat həcmində ssuda (borc) müəssisəyə 2 il müddətinə illik 18 % ilə verilmişdir. Sadə və mürəkkəb faiz üçün qaytarılmağa olan artırılmış məbləği müəyyən edin.

- 40 800 manat və 41 550 manat
- 40 000 manat və 41 772 manat
- 33 240 manat və 42 500 manat
- 40 800 manat və 41 772 manat
- 35 400 manat və 40 000 manat

356 Korrelyasiya təhlilinin vəzifələrinə aiddir:

- göstəricinin dəyişmə dinamikasının müəyyən edilməsi
- trendin müəyyən edilməsi;
- göstəricinin artım tempinin hesablanması;
- amillər və nəticə göstəriciləri arasında əlaqənin sıxlığının qiymətləndirilməsi
- qurulmuş trendin düzgünlüyünün qiymətləndirilməsi;

357 Mənfəətin artım tempinin aktivlərin artım tempindən aşağı olması nəyi özündə səciyyələndirir?

- dövriyyə aktivlərinin dövr sürətinin yüksəlməsini.
- məhsula olan qiymətlərin artmasını;
- fəaliyyətinin səmərəliliyinin yüksəlməsini;
- fəaliyyətinin səmərəliliyinin aşağı düşməsinə;
- dövriyyə aktivlərinin dövr sürətinin aşağı düşməsinə;

358 Təhlil zamanı kifayət qədər dəqiq olmalıdır:

- təhlilin nəticələrinin rəsmiləşdirilməsi;
- təhlilin məqsədi;
- təhlildə istifadə olunan informasiya;
- bütün cavablar doğrudur.
- təhlilin nəticələri;

359 Balansın likvidliyi nə ilə xarakterizə olunur?

- qısamüddətli aktivlərin dövr sürəti ilə.
- məcmu aktivlərdə qeyri dövriyyə aktivlərinin payı ilə;
- məcmu aktivlərdə dövriyyə aktivlərinin payı ilə
- məcmu aktivlərdə likvid aktivlərin payı ilə;
- uzunmüddətli aktivlərin dövr sürəti ilə;

360 Hansı göstərici dövriyyə vəsaitlərindən istifadənin səmərəliliyini əks etdirir:

- mənfəət;

- dövriyyə vəsaitlərinin dövrəni əmsalı;
dövriyyə vəsaitlərinin ortaillik dəyəri
ehtiyatların həcmi;
dövriyyə vəsaitlərinin təhkim olunması əmsalı;

361 Avadanlıqların intensiv yüklənməsi amilləri hansıdır?

- əsas vəsaitlərin aktiv hissəsinin xüsusi çəkisi;
avadanlıqların əvəz olunması;
- avadanlıq vahidinin məhsuldarlığı;
əsas vəsaitlərin tərkibi və miqdarı;
avadanlıqların dəyəri

362 Avadanlıqlardan istifadənin intensivliyi hansı göstərici ilə xarakterizə olunur?

- avadanlığın hasilatı;
- avadanlıqların işinin növbəlik əmsalı;
məhsulun fondtutumu;
məhsulun fondverimi
yüklənmə əmsalı

363 Fondvermi hansı halda artır:

- hasilatın dəyişmə tempi əməyin fondla silahlanmasının artım tempindən yüksək olduqda;
hasilatın artım tempi əməyin fondla silahlanmasının artım tempindən aşağı olduqda;
məhsul buraxılışı həcmnin dəyişməsi tempi əsas vəsaitlərin genişləndirilməsi tempindən aşağı olduqda;
məhsul buraxılışının dəyişmə tempi fondla silahlanmanın dəyişmə tempi ilə eynidir
- məhsul buraxılışı həcmnin dəyişməsi tempi əsas vəsaitlərin genişləndirilməsi tempindən yüksək olduqda;

364 İstehsalın intensivləşdirilməsi zamanı:

- resursların istehlakı tempi nəticə tempindən yüksəkdir.
nəticələrin dəyişməz qalması şəraitində istehlak olunan resurslar azalır;
nəticələrin dəyişməz qalması şəraitində istehlak resursları artır;
- resursların istehlak tempi nəticənin tempindən aşağıdır;
nəticənin yaxşılaşması şəraitində istehlak olunan resurslar azalır;

365 Göstəricilər sisteminin yol verilən multikollinearlıq prinsipi aşağıdakıları tələb edir :

- sistem maksimal analitik dərəcəsinə malik olmalıdır, müəssisənin cari vəziyyətinin qiymətləndirilmə imkanını təmin etməlidir, qərarların qəbul edilməsi üçün yararlı olmalıdır
uçot və hesabat sistemində əks olunmuş və bu müəssisə üçün ən münasib olan istehsalat - təsərrüfat fəaliyyəti göstəricilərinin bəzi naborunun mövcudluğunu
- sistemdə müxtəlif inteqrasiya dərəcəsi olan xüsusi və ümumiləşdirilmiş göstəricilərin mövcudluğunu
göstəricilər bir - birini təkrarlamalı deyil, qarşılıqlı tamamlamalıdır, əhəmiyyətli olmalı və öz aralarında korrelyasiyalı olmalıdırlar
müəssisənin istehsalat - təsərrüfat fəaliyyəti göstəriciləri çəkilmə və bölünmə xassələrinə malikdir

366 Göstəricilər sisteminin ağacşəkilli quruluş strukturu prinsipi aşağıdakıları tələb edir :

- müəssisənin istehsalat - təsərrüfat fəaliyyəti göstəriciləri çəkilmə və bölünmə xassələrinə malikdir
sistem maksimal analitik dərəcəsinə malik olmalıdır, müəssisənin cari vəziyyətinin qiymətləndirilmə imkanını təmin etməlidir, qərarların qəbul edilməsi üçün yararlı olmalıdır
uçot və hesabat sistemində əks olunmuş və bu müəssisə üçün ən münasib olan istehsalat - təsərrüfat fəaliyyəti göstəricilərinin bəzi naborunun mövcudluğunu
- sistemdə müxtəlif inteqrasiya dərəcəsi olan xüsusi və ümumiləşdirilmiş göstəricilərin mövcudluğunu
göstəricilər bir - birini təkrarlamalı deyil, qarşılıqlı tamamlamalıdır, əhəmiyyətli olmalı və öz aralarında korrelyasiyalı olmalıdırlar

367 Təşkilatın fəaliyyətinin maliyyə nəticələrinin qiymətləndirilməsinin ümumiləşdirilmiş göstəriciləri:

satışdan kənar mənfəət
rentabellik;
maya dəyəri;
● mənfəət;
məhsulun həcmi

368 Məhsulun maya dəyərinin təhlilinə aşağıdakı səbəbdən xüsusi diqqət verilir:

maya dəyəri əsas vəsaitlərin formalaşmasına təsir edən amildir.
maya dəyəri qiyməti formalaşdıran amildir;
maya dəyəri istehsal resurslarının məcmu məsrəflərini əks etdirir;
● maya dəyəri mənfəəti formalaşdıran əsas amildir;
maya dəyəri ehtiyatların formalaşmasına təsir edən əsas amildir.

369 Dövriyyə vəsaitləri ilə təmin olunmanın təhlilinin vəzifələri hansıdır?

dövriyyə vəsaitlərinin dövriyyə əmsalının hesablanması
debitor borclarının tərkibinin təhlili;
debitor borclarının keyfiyyətinin təhlili;
● istehsal ehtiyatlarının tələbatı uyğun olmasının qiymətləndirilməsi;
dövriyyə vəsaitləri üzrə nisbi qənaitin hesablanması;

370 Əsas vəsaitlərdən istifadənin səmərəliliyini əks etdirən göstəricilər hansıdır?

əsas vəsaitlərin orta illik dəyəri
əsas vəsaitlərin yüklənməsi əmsalı;
silinmə əmsalı;
● əsas vəsaitlərin fondverimi və fondtutumu;
daxil olma əmsalı;

371 Hansı göstəricilər əsas vəsaitlərin texniki vəziyyətini xarakterizə edir?

fondverimi və fondtutumu əmsalları
dövriyyədən çıxma əmsalı;
təzələnmə əmsalı; kompensasiya əmsalı
● yararlıq əmsalı, köhnəlmə əmsalı;
əvəzolma əmsalı;

372 Məhsul satışından mənfəət necə hesablanır:

xalis mənfəətlə məhsulun maya dəyəri arasında fərq kimi
vergiyə cəlb edilmiş mənfəət məbləği ilə;
pul gəliri ilə (ƏDV və aksiz daxil olmaqla) realizə olunmuş məhsulların maya dəyəri arasında fərq kimi;;
● ümumi pul gəliri (ƏDV və aksizi çıxılmaqla) ilə realizə olunmuş məhsulun maya dəyəri arasında fərq kimi ;
balans(ƏDV və aksizi çıxılmaqla) və xalis mənfəət arasında fərq kimi;

373 Əməyin fondla silahlanması necə hesablanır?

mənfəətin əsas vəsaitlərin orta illik dəyərinə nisbəti kimi
əsas fondların orta illik dəyərinin əmtəəlik məhsulun dəyərinə nisbəti kimi;
əmtəəlik məhsulun dəyərinin əsas fondların orta illik dəyərinə nisbəti kimi;
● sənaye istehsal təyinatlı əsas fondların orta illik dəyərinin ən böyük növbədəki fəhlələrin sayına nisbəti kimi;
istehsal avadanlıqlarının dəyərinin aşağı növbədə işləyən fəhlələrin sayına nisbəti kimi;

374 Dövriyyə vəsaitlərinə tələbatı hesablamaq üçün aşağıdakı üsullardan istifadə olunur:

indeks
birbaşa hesablama;
əmsal;

- balans;
zəncirvari yerdəyişmə;

375 Vergiyə cəlb olunan mənfəətin məbləği 200 min. manatdır. Mənfəət vergisi hesablanarkən güzəştli məbləğ 18 min. man. təşkil etdi. Vergitutulan mənfəətin məbləğini hesablayın.

- 90 min. man.
- 36 min.man.
- 218 min.man.
- 182 min.man.
- 11 min. man.

376 Göstəricilər sisteminin qeyri - formal xarakteri aşağıdakıları ifadə edir :

- sistemdə müxtəlif inteqrasiya dərəcəsi olan xüsusi və ümumiləşdirilmiş göstəricilərin mövcudluğunu sistem maksimal analitik dərəcəsinə malik olmalıdır, müəssisənin cari vəziyyətinin qiymətləndirilmə imkanını təmin etməlidir, qərarların qəbul edilməsi üçün yararlı olmalıdır
müəssisənin istehsalat - təsərrüfat fəaliyyəti göstəriciləri çəkilmə və bölünmə xassələrinə malikdir
göstəricilər bir - birini təkrarlamalı deyil, qarşılıqlı tamamlamalıdır, əhəmiyyətli olmalı və öz aralarında korrelyasiyalı olmalıdırlar
uçot və hesabat sistemində əks olunmuş və bu müəssisə üçün ən münasib olan istehsalat - təsərrüfat fəaliyyəti göstəricilərinin bəzi naborunun mövcudluğunu

377 Göstəricilər sisteminin gözdən keçirilmə prinsipi aşağıdakıları tələb edir :

- sistem maksimal analitik dərəcəsinə malik olmalıdır, müəssisənin cari vəziyyətinin qiymətləndirilmə imkanını təmin etməlidir, qərarların qəbul edilməsi üçün yararlı olmalıdır
göstəricilər bir - birini təkrarlamalı deyil, qarşılıqlı tamamlamalıdır, əhəmiyyətli olmalı və öz aralarında korrelyasiyalı olmalıdırlar
sistemdə müxtəlif inteqrasiya dərəcəsi olan xüsusi və ümumiləşdirilmiş göstəricilərin mövcudluğunu
● üəssisə üçübu mn ən münasib olan bəzi göstəricilər naborunun mövcudluğunu
müəssisənin istehsalat - təsərrüfat fəaliyyəti göstəriciləri çəkilmə və bölünmə xassələrinə malikdir

378 Gözdən keçirilmə, yol verilən multikollinearlıq, təsvir adekvatlığı, qeyri - formallıq prinsipləri - aşağıdakıların prinsipləridir :

- fəaliyyət göstəricilərinə təsir edən faktorların hərəkətlərinin
təsərrüfat fəaliyyəti təhlili təşkilininin
həm makro-, həm də mikrosəviyyələrdə iqtisadi təhlilin
● iqtisadi təhlil göstəricilər sisteminin qurulmasının
iqtisadi təhlilin informasiya təminatının

379 Hesabatda əks olunma səviyyəsi və vaxtına görə müəssisə fəaliyyətinin göstəriciləri aşağıdakılara bölünür :

- əsas və əsas olmayan
keyfiyyət və kəmiyyət
nəticəvi və amilli
● normativ və faktik olaraq yaranmış
ümumiləşdirici, xüsusi və köməkçi

380 Sintez dərəcəsinə görə müəssisə fəaliyyətinin göstəriciləri aşağıdakılara bölünür :

- əsas və əsas olmayan
nəticəvi və amilli
normativ və faktik olaraq yaranmış
● ümumiləşdirici, xüsusi və köməkçi
keyfiyyət və kəmiyyət

381 Təsərrüfat proseslərinin məzmunu və dərinliyinə görə müəssisə fəaliyyətinin göstəriciləri aşağıdakılara bölünür :

- əsas və əsas olmayan
- ümumiləşdirici, xüsusi və köməkçi
- nəticəvi və amilli
- keyfiyyət və kəmiyyət
- normativ və faktik olaraq yaranmış

382 Hadisələr cəminin əhatə olunma dərəcəsinə görə müəssisə fəaliyyətinin göstəriciləri aşağıdakılara bölünür :

- normativ və faktik olaraq yaranmış
- ümumi və spesifik
- ümumiləşdirici, xüsusi və köməkçi
- qətedici və faktor
- əsas və əsas olmayan

383 Dövriyyə vəsaitlərinin tərkibi və quruluşunun təhlili qarşısında hansı vəzifələr durur?

- debitor borclarının keyfiyyətinin təhlili;
- dövriyyə vəsaitlərinin dövriyyəsinin təhlili;
- əmtəə material dəyərlərinin təhlili
- debitor borclarının tərkibinin təhlili;
- pul axınlarının təhlili;

384 Əsas vəsaitlərin dinamikasını qiymətləndirmək üçün təhlilin aşağıdakı növündən istifadə olunur:

- şaquli təhlil
- determinləşdirilmiş təhlil;
- üfüqi təhlil;
- trend təhlil;
- stoxastik təhlil;

385 Əsas vəsaitlərin hərəkətini əks etdirən göstəricilərə aiddir:

- fond tutumu
- köhnəlmə əmsalı;
- yaralıq əmsalı; əsas fondların rentabelliği
- daxil olma, təzələnmə, silinmə;
- fond verimi;

386 Material resurslarından səmərəli istifadəni xarakterizə edən keyfiyyət göstəricisi hansıdır?

- işçilərin sayı
- materialın kütləsi;
- materialların dəyəri;
- materialtutumu;
- məhsulun həcmi;

387 Material resurslarından səmərəli istifadəni xarakterizə edən kəmiyyət göstəricisinə aiddir:

- yanacaq tutumu
- materialverimi;
- materialtutumu;
- materialın kütləsi;
- enerji tutumu;

388 İstehsal funksiyası dedikdə nə başa düşülür?

- əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi
- əmək məhsuldarlığı və əməyin fondla silahlanması arasında asılılıq;
- əmək məhsuldarlığının aşağı düşməsi;
- nəticə və istehlak olunan resurslar arasında asılılıq;
- istehsal proseslərinin intensivləşdirilməsi;

389 Məhsulun fondverimi necə hesablanır ?

- əsas istehsal fondlarının orta dəyərinin məhsulun satışından əldə edilən gəlirə nisbəti kimi
- əsas istehsal fondlarının orta dəyərinin əmtəəlik məhsulun dəyərində nisbəti kimi
- mənfəətin əsas istehsal fondlarının orta dəyərində nisbəti kimi
- əmtəəlik məhsulun dəyərinin əsas istehsal fondlarının orta dəyərində nisbəti kimi
- əsas istehsal fondlarının orta dəyərinin mənfəətə nisbəti kimi

390 Fondtutumu necə hesablanır ?

- əsas istehsal fondlarının orta dəyərinin məhsulun satışından əldə edilən gəlirə nisbəti kimi
- əmtəəlik məhsulun dəyərinin əsas istehsal fondlarının orta dəyərində nisbəti kimi
- mənfəətin əsas istehsal fondlarının orta dəyərində nisbəti kimi
- əsas istehsal fondlarının orta dəyərinin əmtəəlik məhsulun dəyərində nisbəti kimi
- əsas istehsal fondlarının orta dəyərinin mənfəətə nisbəti kimi

391 İstehsalın texniki səviyyəsini xarakterizə edən göstəricilər hansılardır?

- məhsulun həcmi, strukturu, çeşidi, əməyin mexanikləşdirməsi və fondla silahlanma materialtutumu, materialverimi, resurstutumu, xammaltutumu, yanacaq tutumu
- fondverimi, fondtutumu, fondla silahlanma göstəriciləri, əsas istehsal fondlarının orta illik dəyəri, avadanlıqdan ekstensiv istifadəsi
- istehsalın mexanikləşdirməsi, avtomatlaşdırması, kimyalaşdırması, kompüteləşdirməsi göstəriciləri
- əmək məhsuldarlığı, əmək tutumu, iş vaxtı fondundan istifadənin

392 Məhsul istehsalı və satışının təhlilinin əsas vəzifələri hansıdır?

- məhsulun rəqabət qabiliyyətinin qiymətləndirilməsi və təhlili
- məhsul buraxılışının zərərsizlik nöqtəsinin təhlili;
- təşkilatın rəqabət mövqeyinin təhlili;
- məhsul buraxılışının həcmində artırılması ehtiyatlarının qiymətləndirilməsi;
- məhsulun strukturunun dəyişməsinin təhlili;

393 Dövriyyə vəsaitlərin tərkibini təşkil edir:

- borc kapitalı
- debitor bəreləri;
- iş maşınları və avadanlıqlar;
- xammal, əsas material, yarımfabrikatlar;
- xüsusi kapital;

394 Əmək məhsuldarlığı aşağıdakı göstərici ilə müəyyən olunur:

- fəhlələrin sayı
- satışdan pul gəliri;
- normativ-xalis məhsul;
- bir işçi tərəfindən məhsul istehsalı;
- əməktutumu;

395 Əməkdən istifadənin kəmiyyətini xarakterizə edən göstərici hansıdır?

- iş vaxtı itkisi
- işçilərin orta illik siyahı sayı;

iş yerlərinin heyətlə təmin olunması;

- əmək məhsuldarlığı;
- iş vaxtından istifadə;

396 Nəticəvi göstəricinin hərəkətəni müəyyən edən və onun kəmiyyətəni dəyişdirilməsi səbəbləri qismində çıxış edən göstəricilər aşağıdakı kimi adlanırlar :

nəticəvi
multiplikativ
determinləşdirilmiş
korrelyasion

- amil

397 Təsərrüfat proseslərinə təsirin xarakterinə görə müəssisə fəaliyyətinin göstəriciləri aşağıdakılara bölünür :

keyfiyyət və kəmiyyət
normativ və faktik olaraq yaranmış
nəticəvi və amilli

- xarici və daxili
ümumiləşdirici, xüsusi və köməkçi

398 Fəaliyyət qiymətində əhəmiyyət dərəcəsinə görə müəssisə fəaliyyətinin göstəriciləri aşağıdakılara bölünür :

keyfiyyət və kəmiyyət
normativ və faktik olaraq yaranmış
ümumiləşdirici, xüsusi və köməkçi

- əsas və əsas olmayan
nəticəvi və amilli

399 Təsərrüfat proseslərinin tədqiq olunma zamanına görə müəssisə fəaliyyətinin göstəriciləri aşağıdakılara bölünür :

nəticəvi və amilli
keyfiyyət və kəmiyyət
normativ və faktik olaraq yaranmış

- retrospektiv, cari və proqnoz
ümumiləşdirici, xüsusi və köməkçi

400 Analitikliyinə görə müəssisə fəaliyyətinin göstəriciləri aşağıdakılara bölünür :

ümumiləşdirici, xüsusi və köməkçi
keyfiyyət və kəmiyyət
normativ və faktik olaraq yaranmış

- mütləq və nisbi
nəticəvi və amilli

401 Təsərrüfat proseslərinin tədqiqində roluna görə müəssisə fəaliyyətinin göstəriciləri aşağıdakılara bölünür

normativ və faktik olaraq yaranmış
keyfiyyət və kəmiyyət
əsas və əsas olmayan

- nəticəvi və amilli
ümumiləşdirici, xüsusi və köməkçi

402 Kəmiyyət göstəriciləri hansıdır?

fondtutumu

fondverimi;
materialverimi;

- dövriyyə vəsaitlərinin həcmi
cari ödəmə qabiliyyəti

403 Statistik göstəricilərə aiddir:

mənfəətin həcmi
manatda ifadə olunmuş göstəricilər;
əmək məhsuldarlığı;

- maldövriyyəsinin indeksi;
mal dövriyyəsinin strukturu;

404 İqtisadi göstəricilərə aiddir:

dəzgahların gücü

- mənfəətin həcmi;
miqdar;
manatla ifadə olunmuş göstəricilər;
sexin sahəsi;

405 Keyfiyyət göstəricisi hansıdır?

- dövriyyə aktivlərinin həcmi
məhsulun fondverimi
heyətin sayı;
maşınların ortaillik dəyəri;
məhsulun həcmi;

406 Nisbi göstəricilərə aiddir:

- dövriyyə aktivlərinin həcmi
məhsulun fondverimi
heyətin sayı;
maşınların ortaillik dəyəri;
məhsulun həcmi;

407 Mütləq göstəricilərə aiddir:

- material tutumu;
işçilərin sayı
rentabellik;
fondtutumu;
fondverimi;

408 Natural göstəricilərə aiddir:

- ədəd;
poqon-metrlə ifadə olunmuş göstəricilər;
aktivlərin dəyəri
mənfəətin həcmi;
manat ifadəsində göstəricilər;

409 Əsas vəsaitlərdən istifadə üzrə ehtiyatların axtarılması istiqamətlənmişdir:

- intensiv amillərin payının müəyyən edilməsinə;
köhnəlmə əmsalının dəyişməsinin müəyyən edilməsinə;
fondveriminin dəyişməsi dinamikasının müəyyən edilməsinə;
ekstensiv amillərin payının müəyyən edilməsinə;

əsas fondların dəyərinin dəyişməsinin müəyyən edilməsinə;

410 Xalis cari aktiv necə hesablanır?

likvid aktivlərlə qısa müddətli debitor borclarının fərqi kimi;
dövrüyyə aktivləri ilə çətin realizə edilən aktivlər arasında fərq kimi;
xüsusi vəsait mənbəyi ilə borc kapitalının fərqi kimi
dövrüyyə aktivlərinin real vəziyyətinə görə korrektə edilmiş xüsusi kapital;

- dövrüyyə aktivləri ilə qısamüddətli borc arasında fərq kimi;

411 Xərclərin dəyişən və sabit xərclərə bölünməsinin əsas əlaməti hansıdır:

- istehsalın həcmnin dəyişməsindən asılılığı;
məhsulun əmək tutumu
dövri olaraq yaranması;
xərclərin baş vermə yeri və vaxtı;
iqtisadi elementlərin eynicinsli olması;

412 Çoxnomenklaturalı istehsalda hər bir məmulatın maya dəyərində aid edilən müstəqim xərclərə aiddir:

- icarə haqqı
sınaq, təcrübə və tədqiqat işlərinə məsrəflər;
material məsrəfləri;
amortizasiya ayırmaları;
material dəyərlərinin korlanmasından itki;

413 Müəssisənin və onun struktur bölmələrinin fəaliyyətinin son nəticələrinin kompleks iqtisadi təhlili nəticələrinin ümumiləşdirilmiş forması ola bilər:

- müəssisənin illik maliyyə (mühasibat) hesabatlarına mühasib-analitik tərəfindən verilmiş izahlı arayış;
istehsal fəaliyyətinin nəticələrinin optimallaşdırılması üçün təsərrüfatdaxili ehtiyatlarının yekunu;
müəssisədə auditor yoxlamalarının nəticəsi;
müəssisənin hesabat ilinin nəticələri haqqında rəsmi statistik məlumatlar;
müəssisənin aylıq, rüblük və illik hesabatları;

414 Ümumi hesablanma zamanı ehtiyatların təsnifatının müəyyən prinsiplərinə nə üçün dəqiq riayət etmək lazımdır ?

- bütün faktorların təsirini dəqiq müəyyən etmək üçün
təsir edən amilləri düzgün təsnif etmək üçün
əlavə və mövcud olmayan faktorların təsirini aradan qaldırmaq üçün
istehsal prosesinin mərhələlərinə görə ehtiyatları hesablamaq üçün
təkrarlama və ikiqat hesabı istisna etmək üçün

415 Müəssisənin toplanmış istehsal potensialına əsaslanaraq, vəsaitlərin əldə olunmuş istifadə səviyyəsi və mümkün səviyyə arasında uyğunsuzluq aşağıdakı deməkdir :

- faktor
rezerv
güc
kənara çıxma
ehtiyat

416 Kritik nöqtənin tapılmasının əsas tənliyi - aşağıdakıdır :

- $MP = FX - G$ burada SM - məhsulun satışından əldə olunan mədaxil, DX - dəyişən xərclər, FX - daimi xərclər, G - gəlir
 $M = DX + FX + G$
 $SM = DX + FX$

$$MP = SM - DX$$

$$MP = FX + G$$

417 Şirkət gələn ildə televizorların satışından 40 000 manat gəlir əldə etmək istəyir. Dəyişən xərclər bir televizor üçün 200 manat, daimi xərclər - ildə 80000 manat təşkil edir. Bir televizorun satış qiyməti - 360 manatdır. Verilmiş gəlir həcmi əldə etmək üçün istehsalat həcmi nə cür olmalıdır ?

500 televizor

700 televizor

● 750 televizor

650 televizor

800 televizor

418 İstehsalatdan əvvəl mərhələdə aşağıdakı ehtiyatları ayırd edirlər:

məhsulun təchizatı, istehsalatı və satışında olan
yeni məmulat və yeni texnologiyaların istifadəsində olan
istehsalatdan əvvəl, istehsalat mərhələsi və istismar mərhələsi

- istehsalatın konstruktor və texnoloji hazırlığında
xarici və daxili

419 Mənbələrinə görə aşağıdakı ehtiyatları ayırd edirlər:

yeni məmulat və yeni texnologiyaların istifadəsində olan

- xarici və daxili
istehsalatdan əvvəl, istehsalat mərhələsi və istismar mərhələsi
xarici və daxili
məhsulun təchizatı, istehsalatı və satışında olan

420 Mebel sexi stul buraxır. Dəyişən xərclər bir məhsul ədədinə 15 manat, daimi xərclər - ildə 6000 manat təşkil edir. Satış qiyməti - bir ədəd görə 27 manat. Satışın kritik nöqtəsini hesablayın

700 stul

750 stul

● 500 stul

650 stul

800 stul

421 İstehsalat mərhələsində aşağıdakı ehtiyatları ayırd edirlər:

perspektiv və perspektivsiz

- yeni məmulat və yeni texnologiyaların istifadəsində olan
xarici və daxili
istehsalatdan əvvəl, istehsalat mərhələsi və istismar mərhələsi
məhsulun təchizatı, istehsalatı və satışında olan

422 Aşkar olunma üsullarına görə aşağıdakı ehtiyatları ayırd edirlər:

istehsalatdan əvvəl, istehsalat və istismar mərhələlərində olan

- açıq və gizli
məhsulun təchizatı, istehsalatı və satışında olan
yeni məmulat və yeni texnologiyaların istifadəsində olan
xarici və daxili

423 İstifadə müddəti əlamətlərinə görə aşağıdakı ehtiyatları ayırd edirlər:

istehsalatdan əvvəl, istehsalat və istismar mərhələlərində olan

- cari və perspektiv
məhsulun təchizatı, istehsalatı və satışında olan

yeni məmulat və yeni texnologiyaların istifadəsində olan
xarici və daxili

424 Məmulatların yaradılma və istismar mərhələlərinə görə aşağıdakı ehtiyatları ayırd edirlər:

xarici və daxili

- istehsalatdan əvvəl, istehsalat mərhələsi və istismar mərhələsi
cari və perspektiv
məhsulun təchizatı, istehsalatı və satışında olan
yeni məmulat və yeni texnologiyaların istifadəsində olan

425 İstehsal prosesinin mərhələlərinə görə aşağıdakı ehtiyatları ayırd edirlər:

cari və perspektiv

- məhsulun təchizatı, istehsalatı və satışında olan
istehsalatdan əvvəl, istehsalat və istismar mərhələlərində olan
xarici və daxili
istehsalatda yeni məmulat və yeni texnologiyaların istifadəsində olan

426 Müəssisə nöqtəyi - nəzərindən aşağıdakı ehtiyatlar ayırd edilir :

açıq və gizli

- xarici və istehsaldaxili
istehsalatda yeni məmulat və yeni texnologiyaların istifadəsində olan
cari və perspektiv
istehsal prosesinin mərhələlərinə görə

427 İstehsal həcmünün optimallaşdırılması, məsrəflərin aşağı salınması və mənfəətin artırılması üzrə istifadə olunmamış imkanlar necə adlandırılır?

amillər

- ehtiyatlar
təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələri
səmərəliliyin göstəriciləri
müəssisə fəalittində və onun struktur bölmələrində əmələ gələn "dar yerlər"

428 İntestisiya layihəsinin səmərəliliyini qiymətləndirmək üçün əsas informasiya mənbəyi hansıdır?

maliyyə uçot məlumatları;
statistik uçot məlumatları;
analitik uçot məlumatları;

- biznes- planın uçot məlumatları;
operativ uçot məlumatları;

429 Audit təhlili aşağıdakı məsələlərin qiymətləndirilməsi və proqnozlaşdırılmasını xarakterizə edir:

istehsal proqramının yerinə yetirilməsi;
müqavilə öhdəliklərinin yerinə yetirilməsi;

- qabaqcadan və retrospektiv qiymətləndirmə
müəssisənin fəaliyyətinin maliyyə nəticələri;
mövcud təsərrüfatdaxili ehtiyatlardan istifadə olunması;

430 Marjinal təhlil hansı göstəricilər arasında qarşılıqlı əlaqəni öyrənir?

müəssisənin ödəmə qabiliyyəti, kreditödəmə qabiliyyəti və maliyyə sabitliyi
mənfəət, zərər və məhsulun rentabelliği;
sabit, dəyişən və dolay məsrəflər;

- satışın həcmi, maya dəyəri və mənfəət
istehsal, məhsulun yüklənməsi və satışı;

431 Əmək səmərəliliyi, əsas fondların fond verimi, dövriyyə vəsaitlərinin dövriyyə göstəricilərinin dinamikasına görə aşağıdakıları xarakterizə etmək olar :

- kapital qoyuluşunun effektivliyi
- istehsalatda istifadə olunan texnologiyanın progressivliyi
- istehsalatın təşkilat səviyyəsinin effektivliyi
- istehsalatın idarə olunma səviyyəsinin effektivliyi
- təsərrüfat fəaliyyəti nəticələrinin effektivliyi

432 Təmayülünə görə strateji təhlil aşağıdakı üç qrupa bölünür :

- idarə təhlili, marjinal təhlil və funksional - dəyər təhlili
- idarə, maliyyə, vəziyyət və statistik təhlillər
- operativ, cari, perspektiv və ekspress - təhlil
- marketinq tədqiqatları, müəssisədə vəziyyətin təhlili, xarici mühitin təhlili
- xarici mühitin təhlili, daxili mühitin təhlili, cari təhlil

433 Müqayisəli trend təhlili öyrənir:

- göstəricilərin qarşılıqlı əlaqələrini
- göstəriciyə təsir edən amilləri;
- analitik göstəricilər sistemini;
- göstəricilərin nisbi artım templəri;
- göstəricilərin xüsusi çəkisini;

434 Şaquli müqayisəli təhlil vasitəsilə öyrənilir:

- göstəricilər üzrə nisbi kənarlaşmaları
- göstəricilər arasında qarşılıqlı əlaqə və qarşılıqlı asılılıq;
- göstəricilərin dəyişməsinin dinamikası;
- göstəricilərin strukturu və xüsusi çəkili;
- yaxşı nəticələri;

435 Mühasibat (maliyyə) hesabatlarının müqayisəli təhlili:

- ayrı-ayrı amillərin nəticə göstəricisinə təsirinin təhlilidir
- maliyyə göstəricilərinin strukturunun, yəni balansın yekununda hər bir maddənin xüsusi çəkisinin müəyyən edilməsidir
- hesabatın hər maddəsinin ötən dövr ilə müqayisəsidir
- müəssisənin əsas göstəricilərinin rəqib müəssisənin göstəriciləri ilə müqayisəsidir
- hesabatın hər bir maddəsinin bir neçə ötən dövrlərlə müqayisəsi və göstəricinin dinamikasının əsas tendensiyasının müəyyənləşdirilməsidir

436 Mühasibat (maliyyə) hesabatlarının trend təhlili:

- ayrı-ayrı amillərin nəticə göstəricisinə təsirinin təhlilidir
- maliyyə göstəricilərinin strukturunun, yəni balansın yekununda hər bir maddənin xüsusi çəkisinin müəyyən edilməsidir
- hesabatın hər maddəsinin ötən dövr ilə müqayisəsidir
- hesabatın hər bir maddəsinin bir neçə ötən dövrlərlə müqayisəsi və göstəricinin dinamikasının əsas tendensiyasının müəyyənləşdirilməsidir;
- müəssisənin əsas göstəricilərinin rəqib müəssisənin göstəriciləri ilə müqayisəsidir

437 Məhsulun satışından əldə olunan gəlirə təsir edən xarici amillərə aşağıdakılar aid deyil :

- elektrik enerjisinə olan qiymətlərin və su tariflərinin dəyişilməsi
- buraxılmış məhsulun (işin, xidmətin) həcminin dəyişilməsi
- məhsula (işə, xidmətə) olan ödəmə qabiliyyətli tələbatın dəyişilməsi
- hazır məhsula (işə, xidmətə) olan qiymətlərin dəyişilməsi
- müəssisəyə tədarük edilən materiallara olan qiymətlərin dəyişilməsi

438 Məhsulun satış həcmının dəyişilməsinə təsir edən daxili amillərə aşağıdakılar aid deyil :

- tədarük edilən materiallara olan qiymətlərin dəyişilməsi
- ilin sonuna anbarlarda hazır məhsul qalıqlarının artırılması
- əmək səmərəliliyi və məhsulun əmək həcmi
- müəssisənin əsas vəsaitlərinin fond verimi
- məhsulunu material verimi və material həcmi

439 Sahədə, bazarlarda iqtisadi vəziyyət; yeni texnologiya; elmi - texniki rəqabət zamanı dəyişikliklər aşağıdakıların vəzifəsidir:

- operativ təhlilin
- marketing təhlilinin
- ekoloji təhlilin
- xarici mühitin təhlilinin
- marjinal təhlilin

440 İstehsal - texniki baza vəziyyətinin, maliyyə vəziyyətinin öyrənilməsi aşağıdakıların məqsədidir :

- statistik təhlilin
- marjinal təhlilin
- marketing təhlilinin
- müəssisədə vəziyyətin təhlilinin
- operativ təhlilin

441 Tələbatların inkişafının, istehlakçılarda yeni tələbatların formalaşma imkanının təhlili, müəssisənin rəqib mövqeləri və s. aşağıdakıların mahiyyətini təşkil edir :

- funksional - dəyər təhlilinin
- xarici mühitin təhlilinin
- müəssisədə vəziyyətin təhlilinin
- marketing tədqiqatlarının
- daxili mühitin təhlilinin

442 Proqnozlaşdırmanın məqsədi nədir?

- normativlərin elmi səviyyəsinin yüksəldilməsi
- hər hansı bir sistemin inkişafı və son vəziyyətinin əks etdirilməsi;
- gələcək problemlərinin müəyyən edilməsi;
- proqnozlaşdırma metod və modellərin işlənilib hazırlanması;
- biznes planların elmi səviyyəsinin yüksəldilməsi

443 Təsərrüfat fəaliyyətinin təhlili:

- fundamental elminə aiddir
- konkret-iqtisad elminə aiddir
- xüsusi iqtisadi forma və təşkilatlara mövcud olan iqtisad elminə aiddir
- analitik-informasiya elminə aiddir
- iqtisadi-tarixi elminə aiddir

444 Müqayisəli üfüqi təhlildən istifadə olunur:

- göstəricilər arasında qarşılıqlı əlaqəni öyrənmək üçün
- göstəricilərin nisbi artım templərini müəyyən etmək üçün;
- göstəricilərin strukturu və xüsusi çəkisini müəyyən etmək üçün;
- göstəricilər üzrə mütləq və nisbi kənarlaşmaları müəyyən etmək üçün;
- səmərəliliyin artırılmasını istifadə olunmamış ehtiyatlarını müəyyən etmək üçün;

445 Perspektiv təhlildən istifadə olunur?

- operativ idarəetmə üçün
- situasiyalı idarəetmə üçün;
- retrospektiv idarəetmə üçün;
- proqnoz idarəetmə üçün;
- taktiki idarəetmə üçün;

446 Marketing təhlili tətbiq edilir:

- istehsal resurslarından istifadə səviyyəsini öyrənmək üçün
- müqavilə öhdəliklərinin icrasını öyrənmək üçün;
- maliyyə vəziyyətini öyrənmək üçün;
- ətraf mühitin öyrənilməsi üçün;
- istehsalın texniki istiqamətini öyrənmək üçün;

447 Tələbat və təklif konyukturası, vergi mühiti aşağıdakılara aiddir :

- müəssisənin fəaliyyət göstəricilərinə təsir edən mənfi amillərə
- müəssisənin fəaliyyət göstəricilərinə təsir edən əsas amillərə
- müəssisənin fəaliyyət göstəricilərinə təsir edən ikinci dərəcəli amillərə
- müəssisənin fəaliyyət göstəricilərinə təsir edən xarici amillərə
- müəssisənin fəaliyyət göstəricilərinə təsir edən daxili amillərə

448 İstehsalat inkişafı amilləri arasında intensiv amillər qrupunu seçin :

- maşın və avadanlığın istifadə müddətinin artırılması
- iş günü və ya iş növbəsinin müddətinin uzadılması
- müəssisədə bütün günlük işsiz dayanma sayının azaldılması
- istifadə olunan vəsaitlərin keyfiyyət xarakteristikalarının yaxşılaşdırılması
- istifadə olunan istehsalat vəsaitlərinin həcmnin artırılması

449 Maddi - istehsalat vəsaitlərin istifadə effektivliyini xarakterizə edən göstəricilərdən biri aşağıdakıdır :

- buraxılan məhsul vahidinə maya dəyərində əməyin ödənilməsinə olan xərclərin payı
- daxil olmuş materialların ümumi həcmində müqaviləyə müvafiq olaraq tədarükçülərdən vaxtında daxil olmuş maddi vəsaitlərin payı
- məhsulun istehsalına çəkilən ümumi maddi xərclər məbləğində əlverişli materialların payı
- ümumi kreditor borc həcmində xammal və material tədarükçülərinə olan borcun payı
- məhsul vahidi istehsalının maya dəyərində maddi xərclərin payı

450 Müəssisə inkişafının hansı amilinin artımı intensivdir ?

- maşın və avadanlığın sayının artması
- müəssisə menecerlərinin sayı
- müəssisənin əsas vəsaitlərinin fond verimi
- dövriyyə aktivlərinin şəxsi vəsaitlərlə təmin olunma
- maddi - istehsalat ehtiyatlarının qalıqları

451 Hansı göstəricilərin dinamikasına görə istehsalatın idarə olunma effektivliyini xarakterizə etmək olar ?

- ödəmə qabiliyyəti, əsas fondların orta illik dəyəri, nizamnamə kapitalının kəmiyyəti
- əmək səmərəliliyi, əsas fondların fond verimi, dövriyyə vəsaitinin dövriyyəsi
- məhsulun maya dəyəri, maddi xərclər, satış həcmi
- buraxılan məhsulun həcmi və ritmikliyi, onun keyfiyyəti, strukturu və assortimenti
- işləyənlərin sayı, onların sraji, təhsili ixtisası, motivasiyası

452 İstehsalatın idarə olunma prosesində həyata keçirilən analitik işin nəzəri və praktiki ayrılması :

- idarə etmə funksiyasıdır
- iqtisadi təhlil növüdür

təhlilin sistemləşdirilməsidir
iqtisadi təhlilin lokalizasiyasıdır
iqtisadi təhlilin təşkilidir

453 Amillərin təsnifatı aşağıdakı imkanları verir :

- biznes - planları və xərclər smetasını elmi surətdə əsaslandırmaq və tərtib etmək
- təsərrüfat fəaliyyətini modelləşdirmək və ehtiyatların kompleks axtarışını həyata keçirmək
- müxtəlif amillərin nəticəvi göstəricinin dəyişməsinə təsirini müəyyən etmək
- amilləri onların göstəricilərə təsir etməsi nöqtəyi - nəzərindən əhəmiyyət dərəcəsinə görə ayırmaq
- fəaliyyətin amilli və nəticəvi göstəriciləri arasındakı asılılıq formasını təyin etmək

454 Müəssisə məhsulunun çeşid və nomenklaturası aşağıdakılara aiddir :

- müəssisənin fəaliyyət göstəricilərinə təsir edən mənfi amillərə
- müəssisənin fəaliyyət göstəricilərinə təsir edən daxili amillərə
- müəssisənin fəaliyyət göstəricilərinə təsir edən xarici amillərə
- müəssisənin fəaliyyət göstəricilərinə təsir edən ikinci dərəcəli amillərə
- müəssisənin fəaliyyət göstəricilərinə təsir edən əsas amillərə

455 Kompleks iqtisadi təhlilin keçirilmə sxemi və ardıcılığını aşağıdakılar ilə müəyyən olunur :

- daxili amillərin fəaliyyət göstəricilərinə kəmiyyət təsiri ilə
- iqtisadi təhlil prinsipləri ilə
- [yeni cavab]
- xarici amillərin fəaliyyət göstəricilərinə kəmiyyət təsiri ilə
- müəssisənin təsərrüfat fəaliyyəti göstəricilərinin əsas qruplarının qarşılıqlı əlaqəsi ilə

456 Məhsul həcmi göstəriciləri və dövriyyə vəsaitinin kəmiyyət nisbəti aşağıdakıları xarakterizə edir :

- istehsalat xərclərinin gəlirliyini
- istehsal edilmiş məhsulun əmək həcmi
- dövriyyə vəsaitinin dövriyyəsinə
- əsas istehsalat fondların fond verməsini
- əsas istehsalat fondların fond həcmi

457 Əmək məhsuldarlığının artım amillərindən biri aşağıdakılardır :

- əsas vəsaitlərin amortizasiya həcmi və fond verimi
- istehsalatın və məhsul satışının əmək haqqı həcmi
- istehsalatın və məhsul satışının əmək həcmi
- əsas vəsaitlərin fond verimi və məhsulun satış həcmi
- məhsulun assortiment və keyfiyyətinin dəyişdirilməsi

458 Müəssisə inkişafının hansı amilinin artımı ekstensivdir ?

- dövriyyə aktivlərinin şəxsi vəsaitlərlə təmin olunma
- maddi - istehsalat ehtiyatlarının qalıqları
- material verimi
- əmək səmərəliliyi
- müəssisənin əsas vəsaitlərinin fond verimi

459 İstehsalatın texniki - təşkilat səviyyəsinin dinamikası hansı göstəricilərdə ifadə olunur ?

- əsas istehsalat işçilərinin sayının artım göstəricilərində
- istehsalat və maliyyə vəsaitlərinin istifadə intensivləşdirmə göstəricilərində
- dövriyyə aktivlərinin şəxsi vəsaitlərlə təmin olunma göstəricisində
- müəssisənin dövriyyə vəsaitlərinin dövriyyəsinin sürətləndirmə göstəricilərində
- müəssisə anbarlarında maddi vəsaitlərin əksiltmə göstəricilərində

460 Hansı göstəricilər təsərrüfat fəaliyyətinin intensivləşdirilməsi və effektivliyinin son nəticələri (təzahürləri) deyil ?

- müəssisənin ödəmə qabiliyyəti
- işçilərin sayı
- təsərrüfat fəaliyyətinin (məhsulun, işin, xidmətin) həcmi
- gəlir, gəlirlilik
- maliyyə vəziyyəti

461 Müəssisənin maliyyə fəaliyyətinin nəticələri :

- iqtisadi təhlilin mövzudur
- iqtisadi təhlilin funksiyasıdır
- iqtisadi təhlilin vəzifəsidir
- iqtisadi təhlilin obyekləridir
- iqtisadi təhlilin subyektləridir

462 Məhsul buraxılışı, onun istehsalına məsrəfləri və mənfəətin kompleks təhlilinin daha səmərəli növü hansıdır?

- ekspres-təhlil
- qabaqcadan təhlil;
- operativ təhlil;
- cari təhlil;
- proqnoz təhlil;

463 Müəssisə və onun bölmələrinin fəaliyyətinin nəticələrinin kompleks təsərrüfatdaxili təhlilinin məqsədi;

- hesabatın tərtib olunması
- əsaslandırılmış məhsul buraxılış istehsalı planlarının işlənilib hazırlanması;
- məhsul buraxılışının optimallaşdırılmasının təsərrüfatdaxili ehtiyatların müəyyən edilməsi;
- müəssisənin istehsal fəaliyyətinin son nəticələri haqqında tam və həqiqi informasiyaların formalaşdırılması;
- məhsul istehsalı üzrə xərc smetasının işlənilib hazırlanması;

464 Məhsul həcmi və maya dəyəri nisbəti aşağıdakıları xarakterizə edir :

- əsas vəsaitin fond verməsini
- istehsalat xərclərinin gəlirliyini
- istehsal edilmiş məhsulun əmək həcmi
- 1 manat əmtəə məhsuluna olan xərcləri
- dövrüyyə vəsaitinin dövrüyyəsinə

465 Kompleks iqtisadi təhlildən istifadə edənlər:

- malgöndərənlər
- kommersiya bankının kreditləşdirilmə şöbəsinin mütəxəssisi;
- vergi müfəttişi;
- müəssisənin rəhbəri;
- jurnalistlər;

466 Kompleks iqtisadi təhlil xarakterizə olunur:

- xüsusi üsulların tətbiqi ilə
- təhlilin vahid məqsədi və hərtərəfliliyi ilə;
- vahid məqsədi ilə;
- təhlilin sistemliliyi ilə;
- hesablama göstəricilərinin müəyyən əlamətlərə görə seçilməsi ilə;

467 İstehsalat effektivliyinin mənbələri aşağıdakılardır :

maliyyə vəsaitləri və gəlirlilik
 əməyin səmərəliliyi və məhsulun əmək həcmi

- müəssisənin istehsalat vəsaitləri
 əsas istehsalat fondları və fond verimi
 məhsulun material verimi və material həcmi

468 İnkişafın ekstensivliyi və intensivliyinin kəmiyyət nisbəti aşağıdakı göstəricilərdə ifadə olunur :

əsas istehsalat fondlarının material verimi və fond verimi
 məhsulun assortimenti və onun strukturu
 istehsalat həcmi və buraxılış ritmikliyi

- istehsalat və maliyyə vəsaitlərinin istifadə olunması
 məhsulun əmək həcmi və gəlirliyi

469 Aparılmış maliyyə təhlilinin nəticələrinə görə əldə edilmiş informasiyanın mümkünlüyü necədir ?

yalnız rəhbərlik və səhmdarlar üçün açıqdır
 kommersiya sirridir
 təsərrüfat daxili idarə olunma üçün istifadə olunur

- açıq hesabat bazası əsasında formalaşır
 şirkət menecerləri üçün açıq deyil

470 Aparılmış idarəetmə təhlilinin nəticələrinə görə əldə edilmiş informasiyanın mümkünlüyü necədir ?

yalnız investorlar və tədarükçülər üçün açıqdır
 açıq hesabat bazası əsasında formalaşır
 bütün istehlakçılar üçün açıqdır

- kommersiya sirridir
 həm menecerlər, həm də kreditorlar üçün eyni dərəcədə açıqdır

471 İşçilərin əmək səmərəliliyinin dəyişilməsinə təsir edən intensiv faktorlara aşağıdakılar aiddir :

bir ildə işlənmiş günlərin sayı, istehsalat personalının strukturu, istehsalatın təşkilati səviyyəsi
 bir ildə işlənmiş günlərin sayı, iş gününün orta müddəti
 işçilərin ixtisası, sosial şərtlər, maddi stimullar

- istifadə olunan texnika və texnologiyaların proqressivliyi, istehsalatın təşkilati səviyyəsi
 zaman vahidində sərf olunmuş əmək miqdarı, mənəvi və maddi stimullar

472 İşçilərin əmək səmərəliliyinin dəyişilməsinə təsir edən ekstensiv amillərə aşağıdakılar aiddir :

bir ildə işlənmiş günlərin sayı, istehsalat personalının strukturu, istehsalatın təşkilati səviyyəsi
 zaman vahidində sərf olunmuş əmək miqdarı, mənəvi və maddi stimullar
 işçilərin ixtisası, sosial şərtlər, maddi stimullar

- bir ildə işlənmiş günlərin sayı, iş gününün orta müddəti
 istifadə olunan texnika və texnologiyaların proqressivliyi, istehsalatın təşkilati səviyyəsi

473 Kompleks təhlilin keçirilməsinin altıncı mərhələsində :

tədqiqat obyektinə məqsədi və fəaliyyət şərtləri müəyyən edilən sistem kimi göstərilir
 kəmiyyət xarakteristikasını verən bütün əsas qarşılıqlı əlaqələr və faktorlar müəyyən olunur
 müəssisənin istehsalat fəaliyyətinin sintetik və analitik göstəricilər sisteminin seçilməsi həyata keçirilir

- təsərrüfat fəaliyyəti nəticələrinin qiyməti verilir və istehsalat effektivliyinin artırılması üçün ehtiyatlar aşkar olunur
 sistemin ümumi sxemi tərtib olunur, onun əsas komponentləri, funksiyaları, qarşılıqlı əlaqələri təyin olunur

474 Kompleks təhlilin keçirilməsinin beşinci mərhələsində :

sistemin ümumi sxemi tərtib olunur, onun əsas komponentləri, funksiyaları, qarşılıqlı əlaqələri təyin olunur
 təsərrüfat fəaliyyəti nəticələrinin qiyməti verilir və istehsalat effektivliyinin artırılması üçün ehtiyatlar aşkar olunur
 kəmiyyət xarakteristikasını verən bütün əsas qarşılıqlı əlaqələr və faktorlar müəyyən olunur

- sistemin iqtisadi - riyazi modeli qurulur
müəssisənin istehsalat fəaliyyətinin sintetik və analitik göstəricilər sisteminin seçilməsi həyata keçirilir

475 Kompleks təhlilin keçirilməsinin dördüncü mərhələsində :

təsərrüfat fəaliyyəti nəticələrinin qiyməti verilir və istehsalat effektivliyinin artırılması üçün ehtiyatlar aşkar olunur müəssisənin istehsalat fəaliyyətinin sintetik və analitik göstəricilər sisteminin seçilməsi həyata keçirilir tədqiqat obyektinə məqsədi və fəaliyyət şərtləri müəyyən edilən sistem kimi göstərilir

- kəmiyyət xarakteristikasını verən bütün əsas qarşılıqlı əlaqələr və faktorlar müəyyən olunur sistemin ümumi sxemi tərtib olunur, onun əsas komponentləri, funksiyaları, qarşılıqlı əlaqələri təyin olunur

476 Məhsul həcmi və avans verilmiş əsas istehsalat fondlarının kəmiyyət nisbəti aşağıdakıları xarakterizə edir

- əsas istehsalat fondların fond verməsini
istehsal edilmiş məhsulun əmək həcmi
əsas istehsalat fondların fond həcmi
istehsalat xərclərinin gəlirliyini
əsas vəsaitinin dövriyyəsinə

477 Kompleks təhlilin keçirilməsinin üçüncü mərhələsində :

kəmiyyət xarakteristikasını verən bütün əsas qarşılıqlı əlaqələr və faktorlar müəyyən olunur tədqiqat obyektinə məqsədi və fəaliyyət şərtləri müəyyən edilən sistem kimi göstərilir

- sistemin ümumi sxemi tərtib olunur, onun əsas komponentləri, funksiyaları, qarşılıqlı əlaqələri təyin olunur tədqiqat obyektinə məqsədi və fəaliyyət şərtləri müəyyən edilən sistem kimi göstərilir müəssisənin istehsalat fəaliyyətinin sintetik və analitik göstəricilər sisteminin seçilməsi həyata keçirilir

478 Kompleks təhlilin ikinci mərhələsində :

tədqiqat obyektinə məqsədi və fəaliyyət şərtləri müəyyən edilən sistem kimi göstərilir

- müəssisənin istehsalat fəaliyyətinin sintetik və analitik göstəricilər sisteminin seçilməsi həyata keçirilir təsərrüfat fəaliyyəti nəticələrinin qiyməti verilir və istehsalat effektivliyinin artırılması üçün ehtiyatlar aşkar olunur kəmiyyət xarakteristikasını verən bütün əsas qarşılıqlı əlaqələr və faktorlar müəyyən olunur sistemin ümumi sxemi tərtib olunur, onun əsas komponentləri, funksiyaları, qarşılıqlı əlaqələri təyin olunur

479 Kompleks təhlilin birinci mərhələsində :

kəmiyyət xarakteristikasını verən bütün əsas qarşılıqlı əlaqələr və faktorlar müəyyən olunur təsərrüfat fəaliyyəti nəticələrinin qiyməti verilir və istehsalat effektivliyinin artırılması üçün ehtiyatlar aşkar olunur müəssisənin istehsalat fəaliyyətinin sintetik və analitik göstəricilər sisteminin seçilməsi həyata keçirilir sistemin ümumi sxemi tərtib olunur, onun əsas komponentləri, funksiyaları, qarşılıqlı əlaqələri təyin olunur

- tədqiqat obyektinə məqsədi və fəaliyyət şərtləri müəyyən edilən sistem kimi göstərilir

480 Kompleks iqtisadi təhlilin informasiya mənbələrinə daxildir:

normativ aktlar və təlimatlar;
plan və mühasibat hesabatı məlumatları;
statistik informasiyalar;
operativ hesabat;

- təsərrüfatdaxili təhlilin məqsədlərinə çatmaq üçün zəruri olan bütün informasiya

481 Marketing qərarlarının müdafiə sistemi

bu - sənaye və ticarət müəssisələrinin xərcləri, itgilər, mədaxil, xalis gəlir, gəlirlilik haqqında informasiyadır

- iqtisadi - riyazi metod və modellərə, iqtisadi təhlilin digər üsul və qaydalarına əsaslanır bazarın vəziyyətinə müntəzəm surətdə müşahidə etməyə imkan yaradır (alıcıları nə maraqlandırır, onlar nə alırlar, rəqiblər nə satırlar)
marketingin konkret problemlərinin öyrənilməsi ilə bilavasitə bağlıdır

bu - əmtəə istehsalı və tədavülünün həcmi, strukturu və sürətini xarakterizə edən firma daxili informasiya axınları haqqında informasiyadır

482 İstehsal leverici necə hesablanır?

satışdan əldə edilən mənfəət: satışdan pul gəliri.

satışdan əldə edilən mənfəət : bölüşdürülməmiş mənfəət;

- balans mənfəətinin artımı : məhsul satışı həcmində artımı;
- balans mənfəəti : satışdan əldə edilən mənfəət;
- xalis mənfəətin artımı : dövriyyə aktivlərinin artımı;

483 Maliyyə leviricinin effekti hansı halda alınır?

borc kapitalın rentabelliği > satılmış məhsulun rentabelliğindən;

aktivlərin rentabelliği > kapitalın rentabelliği.

- borc kapitalın rentabelliği < xüsusi kapitalın rentabelliğindən;
- xüsusi kapitalın rentabelliği > aktivlərin rentabelliğindən;
- borc kapitalın rentabelliği = xüsusi kapitalın rentabelliğinə;

484 Əməliyyat levirici necə hesablanır?

- marjinal gəlirin satışdan mənfəətə nisbəti kimi;
- satışdan mənfəətin satışın kritik həcmində nisbəti kimi.
- satışdan mənfəətin pul gəlirinə nisbəti kimi;
- marjinal gəlirin satışdan pul gəlirinə nisbəti kimi;
- satışdan mənfəətin marjinal gəlirə nisbəti kimi;

485 Xammal və material ehtiyatlarının dövrə əmsalı necə hesablanır?

sərf edilmiş materialların maya dəyərinin məhsulun həcmində nisbəti kimi.

satışın həcmində xammal və material ehtiyatlarının orta həcmində nisbəti kimi;

xammal və material ehtiyatların satışın həcmində nisbəti kimi;

xammal və material ehtiyatların orta həcmində istifadə olunmuş materialların maya dəyərinə nisbəti kimi;

- sərf edilmiş materialların maya dəyərinin xammal və material ehtiyatlarının orta həcmində nisbəti kimi;

486 Zəif realizə olunan aktivlərə aiddir:

- ehtiyatlar + hazır məhsul;
- əsas vəsaitlər.
- pul vəsaitləri + debitor borcları;
- ehtiyatlar+qeyri maddi aktivlər;
- ehtiyatlar + debitor borcları + digər dövriyyə aktivləri;

487 Mütləq likvidlik əmsalı hesablanır:

pul vəsaitlərinin kreditor borclarına nisbəti kimi;

pul vəsaitlərinin qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi.

pul vəsaitləri və qısamüddətli maliyyə qoyuluşlarının bank kreditlərinə nisbəti kimi;

pul vəsaitlərinin və qısamüddətli maliyyə qoyuluşlarının kreditor borclarına nisbəti kimi;

- pul vəsaitləri və qısamüddətli maliyyə qoyuluşlarının qısamüddətli öhdəliklərə nisbəti kimi;

488 Maliyyə sabitliyinin təhlili aşağıdakı hesablama vasitəsilə həyata keçirilir:

doğru cavab yoxdur.

- aktiv və passiv səciyyəli göstəricilərin hesablanması ilə;
- xərclər və mənfəətin asılılığını səciyyəli göstəricilərin hesablanması ilə;
- mənfəət, aktiv və ya passiv arasında mütənasiblik göstəricilərinin hesablanması ilə;
- satışdan pul gəliri, aktiv və ya passiv arasında mütənasiblik göstəricilərinin hesablanması ilə;

489 Maliyyə riski hansı halda yaranır?

maliyyələşdirmə mənbələrinin artım tempi aktivlərin artım tempindən aşağı olduqda;
xalis mənfəətinin artım tempi maliyyə resurslarının artım tempindən aşağı olduqda;
maliyyə levirici (aləti) səviyyəsi mənfəətlilik səviyyəindən yüksək olduqda;

- müəssisədə uzunmüddətli ssuda və borclar üzrə faizlərin ödənilmə-si üçün vəsait çatışmadıqda kreditor borcu məbləği debitor borcu məbləğindən çox olduqda;

490 Xüsusi dövriyyə kapitalı ilə təmin olunma əmsalı hesablanır:

- (xüsusi kapital – dövriyyədənəknar aktivlər) : dövriyyə aktivləri;
xüsusi dövriyyə vəsaitləri : xüsusi vəsaitlər.
xüsusi kapital : balansın valyutası;
xüsusi kapital : aktivlər;
(xüsusi kapital – dövriyyədənəknar aktivlər) : xüsusi vəsait mənbələri;

491 Yeni məhsula satış qiymətinin əsaslandırılması zamanı aşağıdakı göstəricilərə diqqət verilir:

- rəqibin qiyməti, maksimum istehsal gücü, istehsalın kritik nöqtəsi;
tələbin elastikliyi, bazarın tamlığı, mənfəətin həcmi;
maksimum istehsal gücü, tələbin elastikliyi, orta satış qiyməti;
mənfəətin həcmi, rəqibin eyni məhsula təyin etdiyi qiymət, müəssisənin imici;
tələbin elastikliyi, orta satış qiyməti, maksimum istehsal gücü.

492 İnzibati idarəetmə sistemində bazar iqtisadiyyatına keçid zamanı proqnozlaşdırmanın təşkili xarakterizə olunur:

- proqnozlaşdırmanın dövlətsizləşdirilməsi ilə;
dövlətin tənzimləyici rolu ilə aşağıdan yuxarıya proqnozlaşdırma ilə;
strateji planlaşdırmaya üstünlük verilməsi ilə
planlaşdırmanın fasiləsizliyi və çevikliyi ilə;
sosial və bazar proqnozların prioriteti ilə;

493 İstehsal prosesinin intensivləşdirilməsi zamanı

- nəticələrin dəyişilməməsi şərti ilə tələb olunan resursların həcmnin artır;
● istehsalın effektivliyinin artması zamanı tələb olunan resursların həcmi azalır;
işçilərin əmək haqqının artması tempi onların əmək məhsuldarlığına nisbətən artıq olur.
istehsalın səmərəliliyinin artma tempi resurslara olan tələbat tempi ilə uzlaşmalıdır;
istehsalın effektivliyinin azaldılması zamanı tələb olunan resursların həcmi azalır;

494 Auditin iqtisadi təhlil ilə qarşılıqlı əlaqəsi necə özünü göstərir?

- hər bir auditorun vacib vəzifələrindən biri yoxlanılan müəssisəyə məsləhət xidmətlərinin göstərilməsidir müəssisənin maliyyə vəziyyəti, maliyyə nəticələrinin təhlilinin tərkibinə daxil olan analitik prosedurlar audit sübütalarının əsaslandırılmasında istifadə olunan müstəqil audit prosedurlarıdır istənilən müəssisədə iqtisadi təhlil auditin vasitəsilə tam proqram üzrə həyata keçirilə bilər daha yüksək effektin əldə edilməsi üçün analitik prosedurlarının keçirilməsində auditor kompüter proqram vasitələrindən istifadə edə bilər hər bir auditor müəssisənin maliyyə təhlilinin metodikasını və istifadə olan analitik prosedurlarını bilməli və onun əsasında nəticə çıxartmağı bacarmalıdır

495 Xarici investor baxımından müəssisənin cazibədarlığının qiymətləndirilməsi üçün hansı təhlil keçirilməlidir ?

- funksional - dəyər təhlili
idarəetmə təhlili
maliyyə təhlili
marjinal təhlil
statistik təhlil

496 Müəssisənin inkişaf strategiyasının işlənib hazırlanması zamanı və ümumiyyətlə effektiv menecment reallaşması üçün hansı təhlil keçirilməlidir ?

- funksional - dəyər təhlili
- idarəetmə təhlili
- maliyyə təhlili
- marjinal təhlil
- statistik təhlil

497 Hesabat və proqnoz informasiyasının əldə olunması üçün ayrılan idarə uçotunun əsas informasiya vahidi aşağıdakıdır :

- göstərici
- seqment
- ilkin sənədlər
- məxaric mərkəzi
- məsuliyyət mərkəzi

498 İqtisadi təhlilin mühasibat uçotu ilə qarşılıqlı əlaqəsi necə özünü göstərir?

- müəssisənin biznes-planlarının, smetaların tərtib edilməsində mühasibat uçotunun tərkibində olan bütün məlumatlardan istifadə olunur
- təhlilin əsas informasiya mənbəyi uçot və mühasibat (maliyyə) hesabatının məlumatları olmaqla, eyni zamanda mühasibat uçotu sistemi öz analitikliyinin yüksəldilməsini təmin etmək üçün daimi təkmilləşir
- həm mühasibat uçotu və həm də iqtisadi təhlilin qarşısında hazırda eyni məqsəd və vəzifələr durur
- həm mühasibat uçotu və həm də iqtisadi təhlil idarəetmənin ən vacib funksiyaları hesab olunur
- həm mühasibat uçotu və həm də iqtisadi təhlildə eyni dərəcədə iqtisadi tədqiqatların metod və üsullarından geniş istifadə olunur

499 İdarəetmə təhlilinin məqsədi aşağıdakıdır:

- yalnız bu pozulma üçün xarakter olan əlamətlər əsasında iqtisadi proseslərin normal gedişinin xarakterini müəyyən edilməsi
- müəssisə fəaliyyətinin ümumiləşdirici göstəricilərin artımı və səviyyəsinə faktorların təsir həcmi aşkar edilməsi
- məhsulun keyfiyyəti və qiyməti arasında olan nisbət optimallaşdırılması
- maksimal gəlirin əldə olunma mexanizmi və təsərrüfatçılıq effektivliyinin artırılmasının öyrənilməsi ; müəssisənin rəqabət siyasətinin ən vacib məsələlərinin işlənib hazırlanması
- müəssisə əmlakının tərkibi və strukturunun ; ödəmə qabiliyyəti və sabitliyin ; qoyulan xərci çıxarmanın və gəlirin istifadə olunmasının və s. qiymətləndirilməsi

500 Diaqnostik (ekspress) təhlil :

- istehsalatın yalnız iqtisadi tərəfini deyil, həm də texniki tərəfini, eləcə də sosial və təbii şərtləri, onların istehsal ilə qarşılıqlı əlaqəsini öyrənir
- yalnız bu pozulma üçün xarakter olan əlamətlər əsasında iqtisadi proseslərin normal gedişinin xarakterini müəyyən edir
- ümumiləşdirici göstəricilərin artımı və səviyyəsinə amillərin təsir həcmi aşkar edir
- bu satış həcmi, maya dəyəri və gəlirin qarşılıqlı əlaqəsi əsasında biznesdə idarə qərarlarının effektivliyinin qiymətləndirmə və əsaslandırma metodudur
- iqtisadi məsələnin daha optimal həll variantını seçməyə, istehsal effektivliyinin artırılma ehtiyatlarını müəyyən etməyə imkan yaradır

501 Maliyyə təhlilinin təmayülü :

- yalnız bu pozulma üçün xarakter olan əlamətlər əsasında iqtisadi proseslərin normal gedişinin xarakterini müəyyən etmək
- müəssisə əmlakının tərkibi və strukturuna, kapitalın istifadə olunma intensivliyi, ödəmə qabiliyyətinə əsaslı qiymət vermək
- xərclərin azalması və gəlirin artırılması ehtiyatlarını müəyyən etmək, idarə qərarlarını onların istehsalata səfərbər olunması üzrə əsaslandırmaq
- məhsulun keyfiyyəti və qiyməti arasında olan nisbət optimallaşdırılması
- müəssisə fəaliyyətinin ümumiləşdirici göstəricilərin artımı və səviyyəsinə faktorların təsir həcmi aşkar etmək

502 Maliyyə təhlilinin məqsədi aşağıdakıdır:

müəssisə fəaliyyətinin ümumiləşdirici göstəricilərin artımı və səviyyəsinə faktorların təsir həcmi aşkar edilməsi yalnız bu pozulma üçün xarakter olan əlamətlər əsasında iqtisadi proseslərin normal gedişinin xarakterini müəyyən edilməsi

- müəssisə əmlakının tərkibi və strukturunun ; ödəmə qabiliyyəti və sabitliyin ; qoyulan xərci çıxarmanın və gəlirin istifadə olunmasının və s. qiymətləndirilməsi
- maksimal gəlirin əldə olunma mexanizmi və təsərrüfatçılıq effektivliyinin artırılmasının öyrənilməsi ; müəssisənin rəqabət siyasətinin ən vacib məsələlərinin işlənilib hazırlanması
- məhsulun keyfiyyəti və qiyməti arasında olan nisbətə optimallaşdırılması